

I z k u š n j e
V z t r a j n o o s t
Z r e l o s t

AMBULANTNO PREDPISOVANJE ZDRAVIL V SLOVENIJI PO ATC KLASIFIKACIJI V LETU 2008

Pripravili:
Silva Pečar-Čad
Tone Hribovšek
Polona Košir

Ljubljana , december 2009

UVOD.....	2
1.1 Namen spremljanja porabe zdravil.....	2
1.2 Vir podatkov.....	2
1.3 Metodologija	2
1.3.1 ATC klasifikacija zdravil.....	3
1.3.2 DDD - definirani dnevni odmerek (doza).....	3
2 PREDPISOVANJE ZDRAVIL V SLOVENIJI V LETU 2008	5
2.1 Število izdanih receptov in stroški za zdravila	5
2.1.1 Prebivalstvo po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2008	5
2.2 Podatki o lekarnah	7
2.3 Obvezno zdravstveno zavarovanje in zdravila	10
2.3.1 Zdravstveno zavarovanje in plačilo stroškov za zdravila.....	10
<i>Razvrstitev zdravil na liste .....</i>	10
<i>Sistem medsebojno zamenljivih zdravil.....</i>	10
2.3.2 Predpisovanje zdravil glede na razvrstitev na liste	11
2.4 Predpisovanje zdravil po regijah	13
2.5 Predpisovanje zdravil po starostnih skupinah in spolu.....	14
2.6 Predpisovanje zdravil po proizvajalcih.....	15
2.7 Najpogosteje predpisana zdravila v Sloveniji v letu 2008	16
3 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO ATC KLASIFIKACIJI V LETU 2008	18
3.1 Predpisovanje po ATC skupinah in spolu v letu 2008.....	20
3.2 Predpisovanje po ATC skupinah in listah zdravil v letu 2008.....	21
3.3 Najpogosteje predpisane zdravilne učinkovine na 5. nivoju ATC klasifikacije	22
3.4 Poraba zdravil po regijah in ATC klasifikaciji	24
3.5 Poraba zdravil v številu receptov po starosti in ATC klasifikaciji	33
3.6 Poraba zdravil v številu definiranih dnevnih odmerkov (DDD) po regijah in ATC klasifikaciji	36
4 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO POSAMEZNIH ANATOMSKIH SKUPINAH	43
4.1 A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	43
4.2 B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov.....	47
4.3 C Zdravila za bolezni srca in ožilja	49
4.4 D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	53
4.5 G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni.....	56
4.6 H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov	58
4.7 J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	61
4.8 L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	64
4.9 M Zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema	66
4.10 N Zdravila z delovanjem na živčevje	69
4.11 P Antiparazitiki, insekticidi in repellenti.....	73
4.12 R Zdravila za bolezni dihal	74
4.13 S Zdravila za bolezni čutil	77
4.14 V Razna zdravila.....	79
5 5 LITERATURA IN VIRI	79
6 PRILOGA – Podatki o porabi zdravil v definiranih dnevnih odmerkih in stroških za zdravila v letih 2006, 2007 in 2008	80

UVOD

Obdelava receptov poteka v Sloveniji že od leta 1976 dalje. V vmesnem obdobju se je spremenjala predvsem tehnologija zbiranja podatkov, medtem ko se nabor podatkov ni bistveno spremenjal. Do leta 1998 smo za prikazovanje podatkov o porabi zdravil uporabljali Enotno Klasifikacijo Zdravil (EKZ) od leta 1998 dalje pa uporabljamo Anatomsko Terapevtsko Kemijsko (ATC) klasifikacijo.

Podatke o izdanih zdravilih predpisanih na recept, skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, pošiljajo lekarne na ZZZS - informacijski center, od koder pošljejo zbrane podatke na Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. V vsakoletnih objavljenih analizah o ambulantno predpisanih zdravil so podatki o številu izdanih receptov in stroških v obravnavanem letu. Glede na uporabnike zdravil, navajamo podatke po statističnih regijah njihovega prebivališča, po starostnih skupinah in spolu.

Od leta 1996 dalje je v Sloveniji uradna Anatomsko-Terapevtsko- Kemijska (ATC) klasifikacija zdravil. Porabo zdravil prikazujemo na vseh petih nivojih ATC klasifikacije v številu receptov in od leta 2006 dalje tudi v številu definiranih dnevnih odmerkov (DDD) na 1000 prebivalcev na dan.

Spremljanje porabe zdravil ima znaten nacionalni pomen v zdravstvu. Analiza podatkov o pretekli porabi zdravil daje koristne strokovne smernice glede bolj učinkovite terapevtske prakse. Pomemben je tudi ekonomski vidik, saj so predvsem novejša zdravila praviloma draga, kar ob hkratni precejšnji dinamiki uvajanja novih zdravil na slovensko tržišče predstavlja znaten in naraščajoč strošek.

1.1 *Namen spremljanja porabe zdravil*

Spremljanje porabe zdravil, ki ga opravlja neodvisna organizacija za nacionalne namene, ima pomen za načrtovanje in spremljanje sistema zdravstvenega varstva in posredno tudi o obolenosti prebivalcev. Pri tem se uporablajo razosebljeni podatki. Pri spremljanju porabe zdravil nas zanimajo predvsem strokovni trendi ambulantnega predpisovanja zdravil.

V bodoče nameravamo zbirati tudi podatke o bolnišnični porabi zdravil v Sloveniji. Na ta način bomo lahko dobili celostno porabo zdravil. Zajeta bodo tudi zdravila, ki so namenjena izključno bolnišnični uporabi, in za katere do sedaj nismo imeli evidence.

1.2 *Vir podatkov*

V evidenci ambulantne porabe zdravil so podatki zajeti iz t.i. »zelenih receptov«, za katere v celoti ali delno krije stroške obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ), kot tudi iz t.i. »belih receptov«, s predpisanimi zdravili, ki niso pravica iz OZZ.

Receptne obrazce IVZ 1.1 ('bele recepte') izdaja Inštitut za varovanje zdravja (IVZ). Na bele recepte zdravniki predpisujejo zdravila, ki niso razvrščena listo zdravil, ali če bolnik nima sklenjenega zdravstvenega zavarovanja oziroma zdravnik nima koncesije. V nekaterih primerih lahko zdravnik isto zdravilo predpiše določenemu bolniku na receptni obrazec Obr.Rp, drugemu bolniku z enakim statusom zdravstvenega zavarovanja pa na receptni obrazec IVZ 1.1, glede na različne indikacije oziroma omejitve predpisovanja, določene s strani ZZZS.

Za identifikacijo zdravil z lastniškimi imeni in v zadnjem času tudi za galenske izdelke, ki so pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, uporabljamo šestmestno delovno šifro.

1.3 *Metodologija*

Za prikazovanje porabe ambulantno predpisanih zdravil v Sloveniji uporabljamo od leta 1998 ATC/Rp metodologijo, postopno pa uvajamo tudi ATC/DDD metodologijo, ki predstavlja sodobni način spremljanja podatkov o porabi zdravil. ATC (Anatomical Therapeutic Chemical) pomeni anatomsko, terapevtsko, kemično klasifikacijo, DDD (Defined Daily Dose) pa definirani dnevni odmerek (dozo).

ATC/DDD metodologijo podpira tudi Svetovna zdravstvena organizacija (SZO). Nastajanje ATC/DDD metodologije je bila pomembna osnova za smiselno predstavitev statistike o porabi zdravil. Norveška je bila prva država, v kateri so objavili podatke o nacionalni porabi zdravil in sicer leta 1977. Tekom let se je ATC/DDD metodologija postopno razširila izven norveških meja. Od leta 1996 dalje to

metodologijo podpira SZO in jo priporoča za izdelavo raziskav o porabi zdravil. Uporabnike klasifikacije pa je potrebno neprenehoma izobraževati in opozarjati na pravilno rabo metodologije in letno obveščati o spremembah klasifikacije. Podatke, veljavne v tekočem letu objavljajo na spletni strani - <http://www.whocc.no/>.

1.3.1 ATC klasifikacija zdravil

Struktura in principi ATC klasifikacije

V ATC sistemu so zdravila razdeljena v različne skupine in sicer glede na organski sistem ali organ, kjer je mesto delovanja ter glede na njihove kemične, farmakološke ali terapevtske lastnosti.

ATC klasifikacijo sestavlja pet nivojev. Prvi nivo vsebuje eno od štirinajstih glavnih skupin zdravilnih učinkovin. Drugi do četrti nivoji zajemajo terapevtsko, farmakološko oziroma kemično podskupino, peti nivo pa zdravilno učinkovino. Zdravila v različnih skupinah ATC klasifikacije se razlikujejo glede na mesto delovanja, terapevtske in kemijske značilnosti.

Nivoji ATC klasifikacije

1. nivo	anatomska glavna skupina
2. nivo	terapevtska podskupina
3. nivo	farmakološka podskupina
4. nivo	kemična podskupina
5. nivo	zdravilna učinkovina

Primer:

ATC klasifikacije za zdravilo z eno učinkovino in zdravilo z več učinkovinami

A	zdravila za bolezni prebavil in presnove	C	zdravila za bolezni srca in ožilja	N	zdravila z delovanjem na živčevje
A10	zdravila za zdravljenje diabetesa	C10	zdravila za zmanjšanje ravni serumskih lipidov	N01	anestetiki
A10A	insulini in analogi	C10A	zdravila za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov	N01B	lokalni anestetiki
A10AB	insulini s hitrim delovanjem in analogi	C10AA	zaviralci reduktaze HMG CoA	N01BB	amidi
A10AB01	human insulin	C10AA05	atorvastatin	N01BB51	bupivakain, kombinacije

Eno zdravilo ima lahko samo eno ATC oznako, medtem ko ima lahko ena učinkovina, ko se zdravilo nahaja v različnih jakostih oziroma zdravilnih oblikah ter ima obenem tudi različno terapevtsko uporabo, več ATC oznak.

Za zdravila z vsebnostjo več zdravilnih učinkovin velja, da je v ATC oznaki vodilna ena učinkovina. Celotna sestava zato ponavadi ni prikazana.

1.3.2 DDD - definirani dnevni odmerek (doza)

Po definiciji so definirani dnevni odmerki ali doze (Defined Daily Doses, DDDs) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija opredelila za določitev porabe zdravil. DDD – ji se uporablja

za standardiziranje primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva.

DDD je povprečni vzdrževalni odmerek (doza) na dan za zdravilo, ki se uporablja za zdravljenje glavne indikacije pri odraslih osebah in predstavlja neko teoretično vrednost, s katero naj bi poenostavili prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se spreminja glede na terapevtsko indikacijo, starost bolnika, sočasno jemanje zdravil, zdravstveno stanje oziroma druge individualne značilnosti posameznika.

Po priporočilih SZO prikazujemo porabo ambulantno predpisanih zdravil praviloma v številu DDD-jev/1000 prebivalcev na dan, porabo zdravil v bolnišnicah v številu DDD-jev/100 bolnišnično oskrbnih dni.

Primer izračuna:

1. Število predpisanih DDD – jev = celotna količina učinkovine / DDD

2. Izračun porabe zdravil, izraženo v številu DDD – jev na 1.000 prebivalcev na dan, je :

Količina učinkovine x 1.000

DDD x število prebivalcev x 365

Primer (simvastatin) :

Število predpisanih DDD – jev na 1.000 prebivalcev na dan :

V letu ... je bilo predpisanih 30.000 škatlic zdravila, ki vsebuje 20 tablet po 10 mg simvastatina ;
DDD za simvastatin je 15 mg.

(30.000 x 20 x 10 mg) x 1.000
----- = 0,55 DDD/1.000 prebivalcev na dan
15 mg x 2.000.000 x 365

Prodatki o porabi zdravil v DDD-jih in stroških za učinkovine po ATC klasifikaciji v letih 2006, 2007 in 2008, so v prilogi pulikacije.

2 PREDPISOVANJE ZDRAVIL V SLOVENIJI V LETU 2008

2.1 Število izdanih receptov in stroški za zdravila

Tabela 1: Število in vrednost receptov, Slovenija, 2008

SKUPINA	ŠTEV. RP 2008 / 2007	INDEKS 2008 / 2007	ŠTEV. RP NA 1 PREBIVALCA	VRED. RP (v EUR)	INDEKS 2008 / 2007	VREDNOST NA 1 RP (v EUR)
Lastniška zdravila	15.432.778	102	7,57	441.832.491	105	28,63
Ostalo	362.027	107	0,18	6.922.127	93	19,12
Skupaj	15.794.805	102	7,74	448.754.618	105	28,41

V popvrečju je v letu 2008 vsak prebivalec Slovenije prejel zdravila, predpisana na zdravniški recept, v vrednosti 220 EUR.

V začetku leta 2005 je ZZZS obvestila lekarne o novem načinu poročanja. Lekarne so temu navodilu prilagodile svoje poročanje in sedaj ne moremo več dobiti podatkov o številu in vrednosti receptov z magistralnimi pripravki in galenskimi izdelki in jih prikazujemo pod rubriko »Ostalo«.

2.1.1 Prebivalstvo po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2008

V tabeli 2 je prikazano število prebivalcev Slovenije glede na statistične regije. Po številu prebivalcev je največja osrednjeslovenska regija v kateri živi četrtnina vseh prebivalcev Slovenije.

Tabela 2: Prebivalstvo po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2008

Statistične regije	Skupaj	Moški	Ženske
SLOVENIJA	2.039.399	1.012.277	1.027.122
Pomurska	121.812	59.194	62.618
Podravska	321.730	159.436	162.294
Koroška	73.850	37.073	36.777
Savinjska	263.216	132.003	131.213
Zasavska	45.367	22.163	23.204
Spodnjeposavska	70.939	35.592	35.347
Dolenjska	142.899	72.021	70.878
Osrednjeslovenska	514.443	252.804	261.639
Gorenjska	202.485	100.000	102.485
Notranjsko-kraška	52.512	26.570	25.942
Goriška	121.000	60.577	60.423
Obalno-kraška	109.146	54.844	54.302

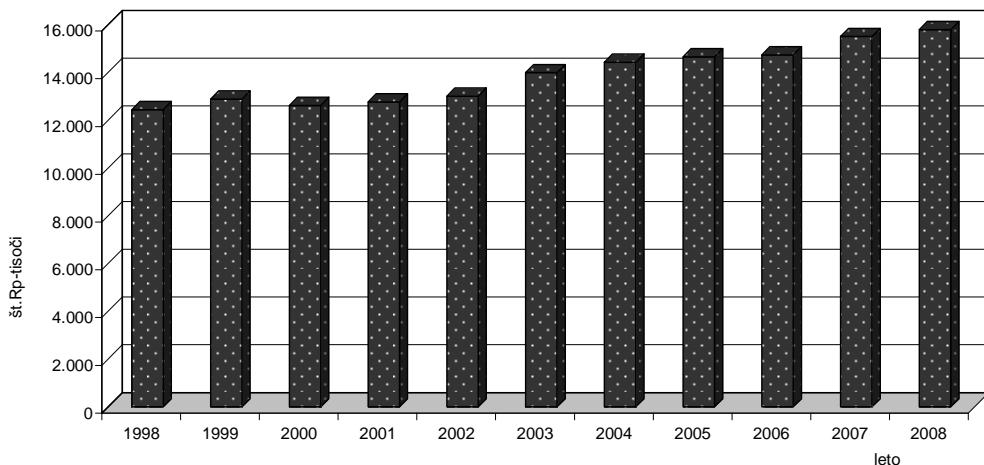
Tabela 3 prikazuje število prebivalcev po posameznih starostnih skupinah in po spolu. Razmerje med številom moških in žensk se s starostno skupino spremeni. Medtem ko je v starostnih skupinah do 59 let večje število moških, je po 60 letu večje število žensk.

Tabela 3: Prebivalstvo po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2008

Starostne skupine	Skupaj	Moški	Ženske
SKUPAJ	2.039.399	1.012.277	1.027.122
0 - 4 let	95.641	48.960	46.681
5 - 9 let	90.393	46.724	43.669
10 - 19 let	208.270	107.440	100.830
20 - 29 let	292.610	155.325	137.285
30 - 39 let	302.496	159.043	143.453
40 - 49 let	313.936	161.189	152.747
50 - 59 let	301.399	154.066	147.333
60 - 69 let	203.744	96.658	107.086
70 - 79 let	156.705	62.849	93.856
80 let +	74.205	20.023	54.182

Grafikon 1 prikazuje število receptov izdanih v obdobju med leti 1998 in 2008. Število izdanih receptov se je v letu 2008 glede na leto 2007 nekoliko povečalo.

Grafikon 1: Število izdanih RP, Slovenija, 1998 - 2008

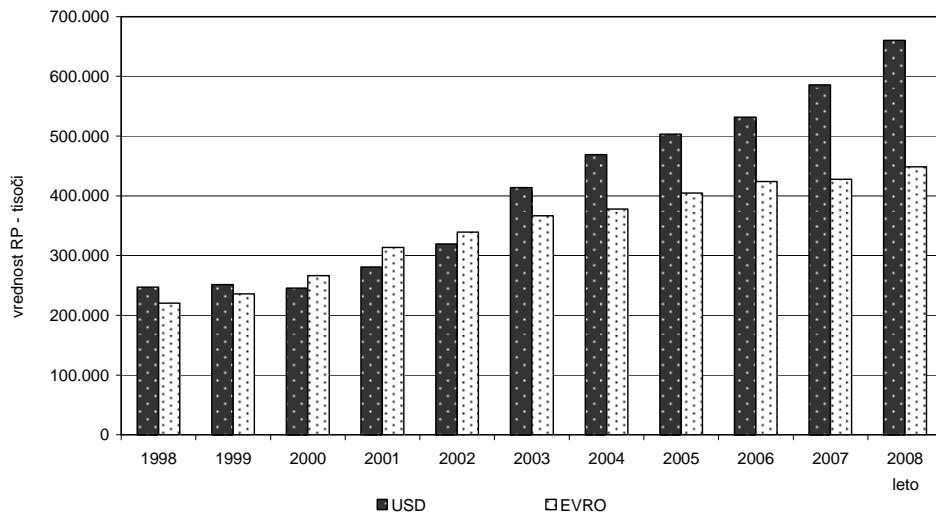
Vrednosti izdanih zdravil v EUR in USD v desetletnem obdobju, prikazujemo v grafikonu 2. Med letoma 2007 in 2008 lahko opazimo rast stroškov za izdana zdravila in sicer za 5,0 %, medtem ko je bila v evrih izražena rast med letoma 2006 in 2007 le 0,9 %. Razmerja, opisana v ameriških dolarjih, so drugačna, kar lahko pripišemo spremenjenemu menjalnemu razmerju med EUR in USD.¹

¹ Za obdobje 1996-2006 smo pri izračunu stroškov izdanih zdravil upoštevali stroške izdanih zdravil v celiem letu in povprečno letno vrednost USD in Evra po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Povprečne letne vrednosti USD: 1996 – 135,37 SIT; 1997 – 159,69 SIT; 1998 – 166,12 SIT; 1999 – 181,77 SIT; 2000 – 222,69 SIT; 2001 – 242,77 SIT; 2002 – 240,25 SIT; 2003 – 207,11 SIT; 2004 – 192,38 SIT; 2005 – 192,71 SIT; 2006 – 191,03 SIT.

Povprečne letne vrednosti Evra: 1996 – 169,51 SIT; 1997 – 180,40 SIT; 1998 – 186,27 SIT; 1999 – 193,63 SIT; 2000 – 205,03 SIT; 2001 – 217,19 SIT; 2002 – 226,22 SIT; 2003 – 233,70 SIT; 2004 – 238,86 SIT; 2005 – 239,64 SIT; 2006 – 239,60 SIT.

Grafikon 2: Vrednost izdanih zdravil v USD in v EVRH, Slovenija, 1998 - 2008

Med letoma 2007 in 2008 se je povprečna vrednost enega recepta povečala za 4,1 % (v letu 2007 je bila 27,56 EUR, v letu 2008 28,63 EUR) in se je približala vrednosti iz leta 2006, ko je bila 28,76 EUR

2.2 Podatki o lekarnah

Za zagotavljanje dostopnosti do zdravil in lekarniških storitev so pomembna geografska in demografska merila ter fizična dostopnost do zdravil, predvsem pa razvitost osnovne zdravstvene dejavnosti. Razvitost lekarniške dejavnosti je predvsem odvisna od razvitosti in osnovne zdravstvene dejavnosti ter s tem povezanih potreb prebivalstva po preskrbi z zdravili. Z ustreznimi organizacijskimi ukrepi pa je treba zagotoviti oskrbo prebivalstva z zdravili tudi na manj zanimivih krajih za opravljanje lekarniške dejavnosti.

Javno lekarniško službo je 31. 12. 2008 opravljalo 24 javnih lekarniških zavodov s 167 lekarnami in 33 lekarniškimi podružnicami, 82 zasebnih lekarn z 10 lekarniškimi podružnicami ter 2 bolnišnični lekarni, ki opravljata tudi javno lekarniško službo, skupaj 294 lekarniških enot. (vir: Lekarniška zbornica Slovenije)

V letu 2008 je bilo v slovenskih lekarnah zaposlenih 822 magistrov farmacije. To je okvirno število farmacevtov, ki delajo neposredno s pacienti, saj so v tabelah upoštevani tudi farmacevti, ki so zaposleni v upravah lekarn

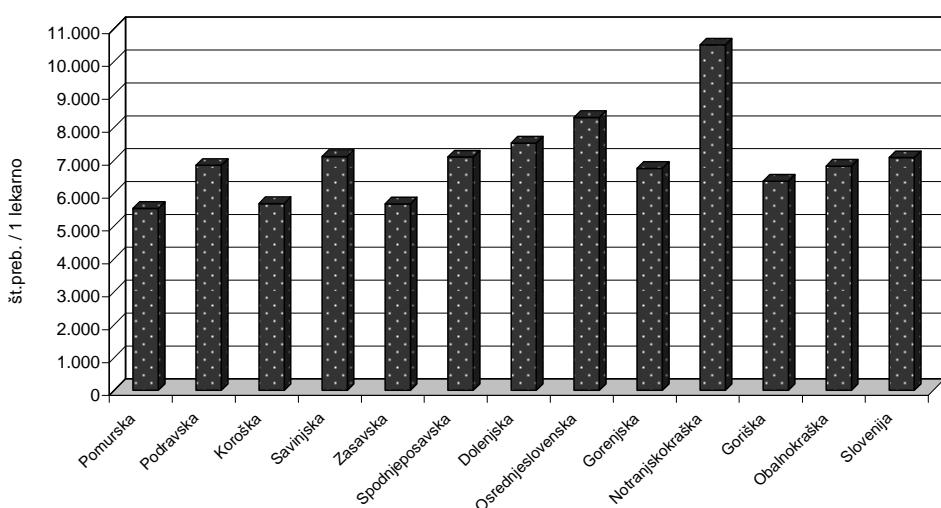
Tabela 4: Zaposleni farmacevti v lekarnah po statističnih regijah, Slovenija, 2008

Statistične regije	Javne lekarne	Zasebne lekarne	Skupaj
SLOVENIJA	638	184	822
Pomurska	37	10	47
Podravska	95	31	126
Koroška	23	2	25
Savinjska	85	19	104
Zasavska	17	2	19
Spodnjeposavska	23	6	29
Dolenjska	39	8	47
Osrednjeslovenska	156	51	207
Gorenjska	76	17	93
Notranjsko-kraška	23	0	23
Goriška	32	22	54
Obalno-kraška	32	16	48

(vir: IVZ Zdravstveni statistični letopis 2008)

V posameznih regijah Slovenije so velike razlike v številu prebivalcev na eno lekarno. Največ prebivalcev oskrbi v povprečju ena lekarna v notranjskokraški regiji (10.502 prebivalca) in najmanj v pomurski lekarni (5.537 prebivalcev).

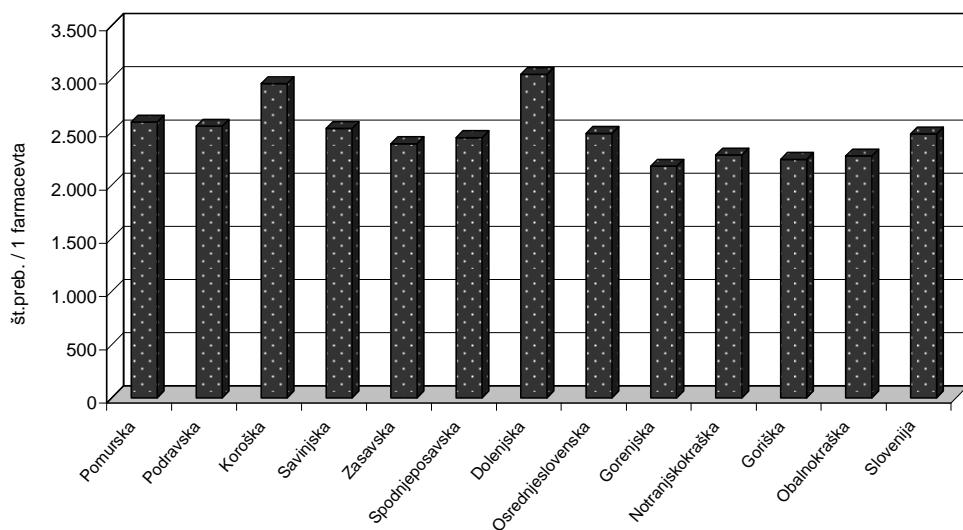
Grafikon 3: Število prebivalcev na 1 lekarno po statističnih regijah, Slovenija, 2008

Vir: IVZ Zdravstveni statistični letopis 2008

Kljud najnižjemu številu lekarn na prebivalca, v notranjskokraški regiji en farmacevt ne oskrbuje nadpovprečno število prebivalcev. Razlike v številu prebivalcev, ki jih oskrbuje en farmacevt so od 2.177 v gorenjski regiji do 3.050 v dolenjski regiji.

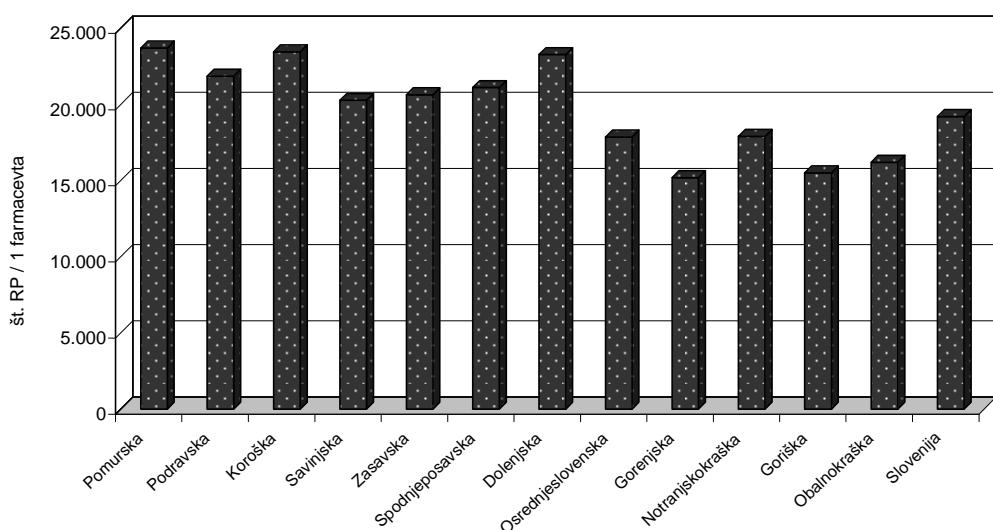
Grafikon 4: Število prebivalcev na 1 farmacevta po statističnih regijah, Slovenija, 2008

Vir: IVZ Zdravstveni statistični letopis 2008

Število izdanih receptov na enega farmacevta v letu 2008 se je glede na statistično regijo zelo razlikoval. V pomurski regiji je vsak farmacevt izdal zdravila predpisana na 23.700 receptov, v gorenjski regiji na 15.183 receptov.

Grafikon 5: Število izdanih RP na 1 farmacevta po statističnih regijah, Slovenija, 2008

Vir: IVZ Zdravstveni statistični letopis za leto 2008

2.3 Obvezno zdravstveno zavarovanje in zdravila

2.3.1 Zdravstveno zavarovanje in plačilo stroškov za zdravila

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS št. 72/2006) določa obvezno in prostovoljno zdravstveno zavarovanje. S tem zakonom so določene tudi pravice zavarovanih oseb do zdravil. V breme obveznega zdravstvenega zavarovanja se smejo predpisovati le razvrščena zdravila in razvrščena živila za posebne namene. Iz obveznega zdravstvenega zavarovanja se krije najmanj 75 % vrednosti za zdravila s pozitivne liste in največ 50 % (v letu 2008 25 %) vrednosti za zdravila z vmesne liste.

Razvrstitev zdravil na liste

Ob izdaji dovoljenja za promet zdravilo ni razvrščeno, razvršča se na osnovi predloga za razvrstitev. Pri tem se upoštevajo strokovna, doktrinarna in ekomska merila. Zdravila so lahko razvrščena na pozitivno oz. vmesno listo ali niso razvrščena (razvrščena na 'negativno' listo). Oznaka zvezdica (*) pri razvrstitvi na pozitivno in vmesno listo pomeni omejitve predpisovanja, določene s strani ZZS; določeno zdravilo lahko v breme OZZ predpisujejo le določeni specialisti ali le določenim bolnikom oziroma le pri posameznih indikacijah in podobno.

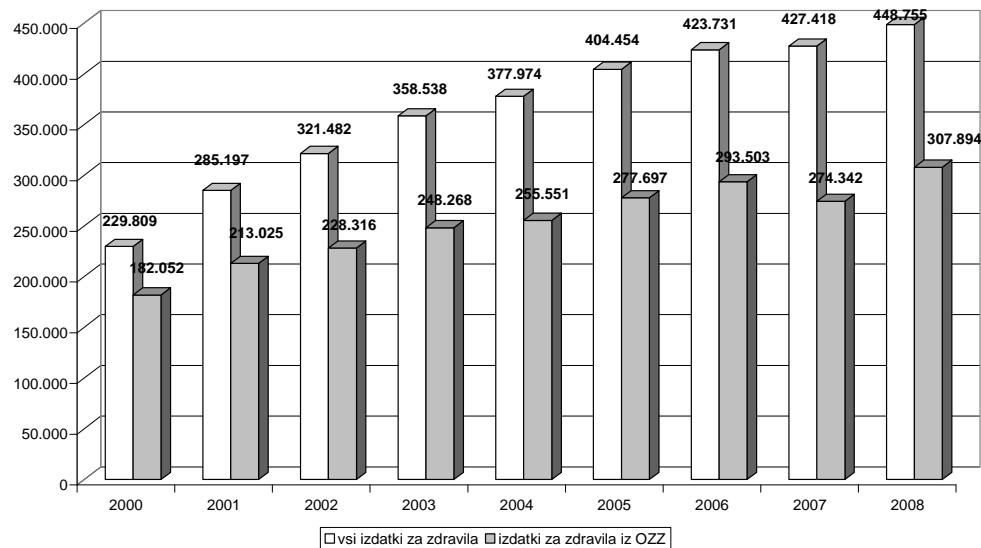
Sistem medsebojno zamenljivih zdravil

Novembra 2003 je v Sloveniji pričel veljati sistem medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo (NPV). Prvotni seznam, ki ga je sestavil takratni Urad za zdravila (Uradni list št. 97/03), se stalno dopoljuje. Sistem deluje na primerjavi razvrščenih zdravil z enakim nelastniškim imenom oziroma enako učinkovino, ki ji ustreza več zaščitenih imen zdravil z različnimi cenami. Vsaj eno zdravilo z enakim nelastniškim imenom mora biti v mejah najvišje priznane vrednosti.

Uvedba medsebojno zamenljivih zdravil so bili pozitivni ekonomski učinki racionalnejšega predpisovanja zdravil. Ti so se pojavili zaradi večjega deleža predpisanih paralelnih zdravil z nižjo ceno, pa tudi zaradi zniževanja cen nekaterih proizvajalcev zdravil tik pred in tudi v obdobju po uveljavitvi sistema medsebojno zamenljivih zdravil z določitvijo NPV. Učinki so bili opazni predvsem ob uvedbi sistema.

Razmerje med celotnimi stroški za zdravila in stroški za zdravila, ki jih krije OZZ se z leti spreminja. V letu 2000 so predstavljala sredstva iz OZZ 79,2 % vseh stroškov za zdravila, ta delež se je tekom let spremenil in je v letu 2008 znašal 68,6 %.

Grafikon 6: Celotni stroški za ambulantno predpisana zdravila in stroški za zdravila iz OZZ, Slovenija, 2000 - 2008

2.3.2 Predpisovanje zdravil glede na razvrstitev na liste

Razmerje med stroški za zdravili, ki jih krije OZZ in celotnimi stroški za zdravila je odvisno od razvrstitev zdravil na listo zdravil in od cene razvrščenih zdravil

Tabela 5 prikazuje število izdanih receptov glede na razvrstitev zdravil na listo v letih 2002 do 2008, tabela 6 prikazuje za enako obdobje povprečne vrednosti 1 recepta glede na razvrstitev zdravil.

Tabela 5: Število izdanih receptov glede na razvrstitev na listo zdravil, Slovenija, 2002 - 2008

Razvrstitev	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
pozitivna	9.656.120	10.621.385	10.932.263	11.131.393	10.601.147	11.199.607	11.245.512
vmesna	2.317.898	2.481.921	2.660.421	2.692.362	3.316.334	3.621.060	3.887.446
izven OZZ	609.746	539.801	492.125	459.630	456.021	353.020	299.820
SKUPAJ	12.583.764	13.643.107	14.084.809	14.283.385	14.373.502	15.173.687	15.432.778

Tabela 6: Povprečna vrednost 1 recepta v EUR glede na razvrstitev, Slovenija, 2002 - 2008

Razvrstitev	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
pozitivna	23,86	29,04	31,34	33,29	35,70	36,93	41,26
vmesna	31,43	37,08	41,03	43,28	41,09	42,98	45,93
izven OZZ	10,19	13,45	14,21	15,54	15,14	17,69	24,59
SKUPAJ	24,57	29,88	32,54	34,31	36,07	37,77	41,79

V tabeli 7 prikazujemo ambulantno predpisana in izdana zdravila razvrščena po ATC skupinah glede na število zdravil, število atc oznak (število učinkovin v posamezni skupini), glede na režim izdajanja in glede na razvrstitev zdravil na listo.

Ambulantno predpisovanje zdravil v Sloveniji po ATC klasifikaciji v letu 2008

Glede na število zdravil je tudi v letu 2008 prednjačila skupina zdravil N, to so zdravila z delovanjem na živčevje. Skupina N je primerjalno zajemala tudi največ zdravil glede na število različnih ATC oznak, pa tudi število zdravil, ki so bila razvrščena na pozitivno listo. Delež zdravil iz skupine N, ki so bila razvrščena na listo, je v letu 2008 znašal preko 80 %.

Največji deleži zdravil, ki so razvrščena na listo so v skupinah L – zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (88 %), C – zdravila za bolezni srca in ožilja (85 %) in J - zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (82%).

Tabela 7 : Podatki o ambulantno predpisanih zdravilih v letu 2008

ATC	št. zdravil		št. registriranih zdr. po načinu izdaje			št. razvrščenih zdravil po listah					
	št. zdr.	št. ATC oznak	BRp	BRp/sp	Rp, H/Rp, Rp/Spec	H, ZZ	P	P*	V	V*	
A	245	100	28	38	169	10	115	14	16	8	92
B	127	36	8	0	93	26	38	46	1	3	39
C	330	94	9	9	308	4	80	32	101	68	49
D	127	54	30	15	82	0	55	8	9	0	55
G	108	59	3	2	95	8	38	1	30	11	28
H	48	20	0	0	38	10	27	7	0	4	10
J	174	65	0	0	156	18	91	49	1	2	31
L	119	62	0	2	106	11	51	49	1	4	14
M	97	32	8	6	71	12	32	7	16	15	27
N	485	124	38	12	407	28	290	25	54	22	94
P	6	4	1	1	4	0	3	0	0	0	3
R	153	57	33	24	94	2	51	19	1	7	75
S	57	37	10	0	44	3	30	0	6	6	15
V	25	10	2	0	9	14	3	13	0	1	8
Skupaj	2.101	754	170	109	1.676	146	904	270	236	151	540

Tabela 8 prikazuje glede na vrsto recepta na katerega je bilo predpisano zdravilo, število receptov in stroške za zdravila glede na glavno skupino ATC klasifikacije. Zdravila, ki niso razvrščena na listo zdravnik predpisujejo na t.i.«bele recepte».

V letu 2008 je le majhen del (2,3 %) celotnega števila receptov oziroma še manjši del (1,2 %) stroškov pripadal zdravilom, predpisanih na bele recepte. Primerjalno gledano je bilo največ zdravil predpisanih na bele receptne obrazce iz skupine zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), zdravil za bolezni dihal (skupina R) in zdravil z delovanjem na živčevje (skupina N).

Najvišja povprečna vrednost zdravil predpisanih na en bel recept je bila za zdravila iz skupine G - zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni, ki je v letu 2008 znašala 40,23 evrov. Stroški za ta zdravila, ki niso šla v breme OZZ so znašala malo manj kot 1,4 mio EUR.

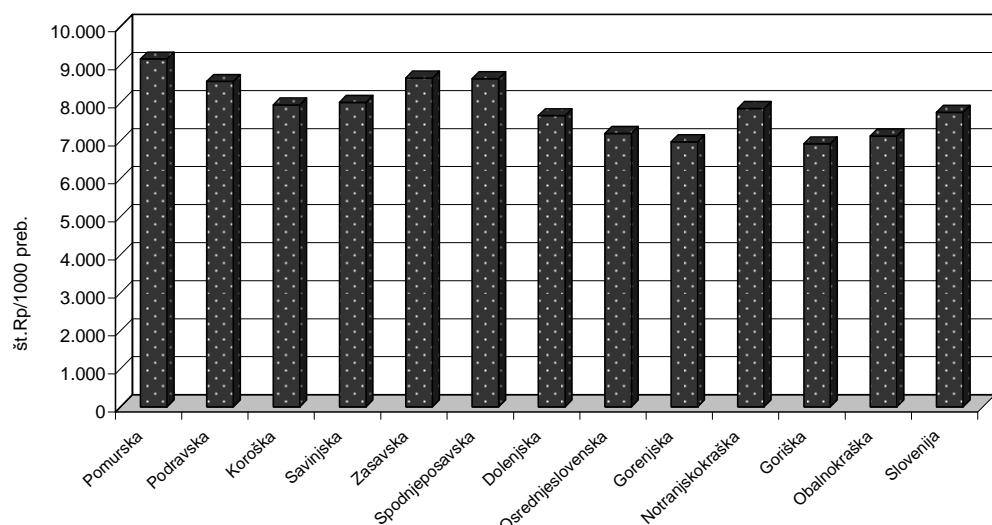
Tabela 8: Število in vrednost (v EUR) izdanih receptov po vrsti recepta in glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

ATC	Število Obr.Rp	Vrednost Obr.Rp	Število Rp IVZ 1.1	Vrednost Rp IVZ 1.1
Ostalo	339.203	6.612.315	22.824	309.813
A	1.671.086	52.859.039	37.438	519.006
B	781.542	23.506.923	15.462	283.379
C	3.991.731	116.361.778	41.476	431.688
D	524.219	7.476.953	62.453	612.774
G	1.000.108	25.685.570	34.327	1.380.989
H	234.673	7.560.741	944	23.456
J	1.237.825	18.210.691	10.657	169.982
L	75.175	47.866.203	340	212.379
M	1.282.912	22.020.255	24.326	328.662
N	2.759.116	76.409.294	41.589	624.293
P	42.341	256.385	917	5.902
R	897.812	28.224.259	55.838	358.660
S	584.943	7.303.188	15.567	85.272
V	7.920	3.050.652	41	4.117
Skupaj	15.430.606	443.404.246	364.199	5.350.372

2.4 Predpisovanje zdravil po regijah

V letu 2008 je bilo relativno število izdanih receptov, tako kot v preteklih letih, največje v pomurski regiji, kjer so zdravniki predpisali 9.145 receptov na tisoč prebivalcev, najmanjše pa v gorenjski regiji, kjer so zdravniki predpisali 6.973 receptov na tisoč prebivalcev. Če gledamo območje celotne Slovenije so zdravniki v Sloveniji na 1000 prebivalcev predpisali 7.745 receptov.

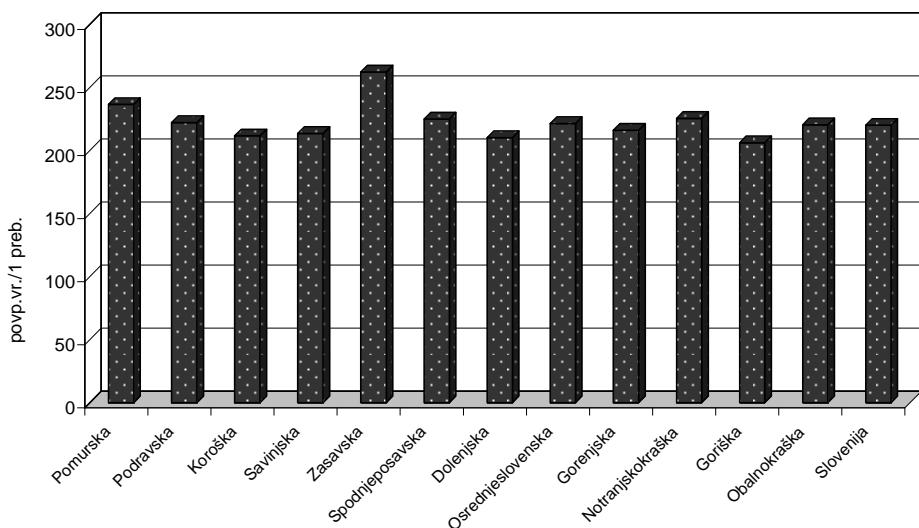
Grafikon 7: Pogostnost predpisovanja zdravil po statističnih regijah, Slovenija, 2008

Povprečna vrednost izdanih zdravil na enega prebivalca je bila v letu 2008 izrazito največja v zasavskej regiji, kjer je bila 262 EUR. Povprečne vrednosti zdravil na enega prebivalca v ostalih regijah ne odstopajo veliko od slovenskega povprečja (220 EUR na enega prebivalca) saj nihajo od 206 EUR v goriški do 237 EUR v pomurski regiji.

Podrobnejši podatki o ambulantno predpisanih zdravilih v posameznih regijah so prikazani v tabelah 16 do 24 in 27 do 29.

Grafikon 8: Povprečna vrednost zdravil na enega prebivalca v EUR po statističnih regijah, Slovenija, 2008

2.5 Predpisovanje zdravil po starostnih skupinah in spolu

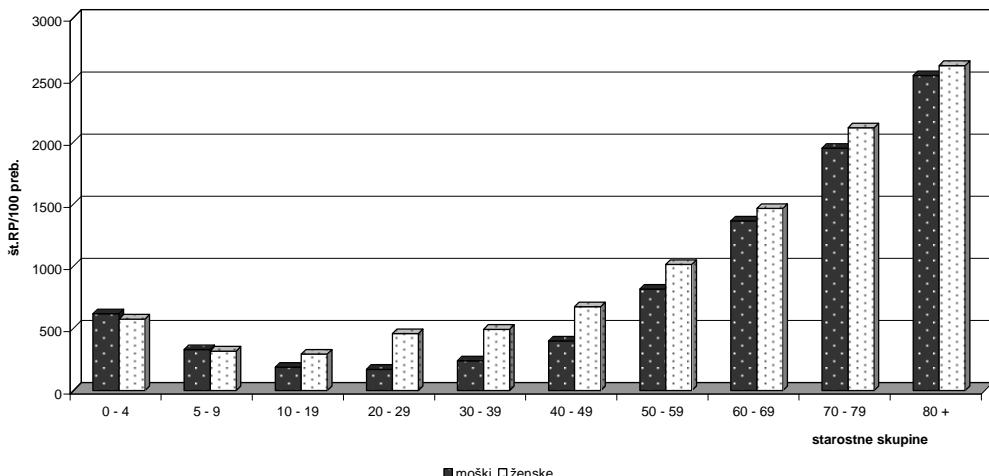
Pogostnost predpisovanja oziroma izdaje zdravil je bila, tako kot v preteklih letih, tudi v letu 2008 najnižja v starostnih skupinah med petim in devetintridesetim letom.

Pogostnost izdaje zdravil otrokom mlajšim od 4 let je, bila nekoliko višja zaradi predpisovanja posameznih skupin zdravil, kot posledica večje obolenosti najmlajših otrok.

Po štiridesetem letu starosti se poveča predvsem število kroničnih bolezni, zato je poraba zdravil s starostjo naraščala in je bila največja pri prebivalcih nad osemdesetim letom starosti.

Do desetega leta starosti so zdravila dobili pogosteje dečki kot deklice, medtem ko je bilo v ostalih starostnih skupinah pogosteje predpisovanje zdravil ženskam.

Grafikon 9: Pogostnost predpisovanja receptov po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2008

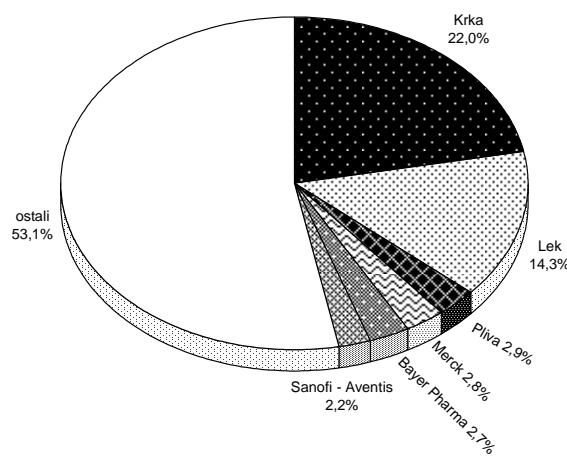
Podrobnejši podatki o izdanih zdravilih po starostnih skupinah prebivalcev so v tabelah 25, 26, 30, 31 in 32.

2.6 Predpisovanje zdravil po proizvajalcih

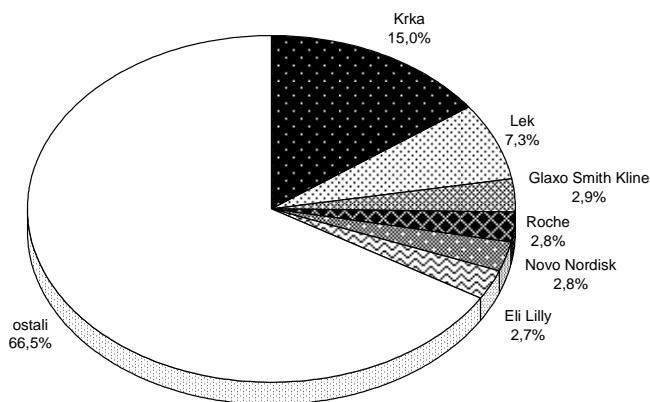
Na slovenskem tržišču so prisotna zdravila številnih proizvajalcev. Z leti narašča število proizvajalcev, ki so imeli odstotne deleže števila izdanih receptov manjše od 2 %, zato jih prikazujemo skupaj. V letu 2008 so v številu izdanih receptov predstavljeni 53,1 %.

Z leti se zmanjšujejo tudi deleži predpisanih receptov z zdravili, ki jih proizvajata Krka in Lek, ki je že nekaj let član skupine Sandoz in so v letu 2008 znašali 22,0 % oz. 14,3%.

Grafikon 10: Število izdanih receptov po proizvajalcih, Slovenija, 2008

Grafikon 11: Vrednost izdanih zdravil po proizvajalcih, Slovenija, 2008

Vrednostna porazdelitev deležev posameznih proizvajalcev kaže na še večjo raznolikost kot pri številu receptov. Šest proizvajalcev, glede na vrednost ambulantno predpisanih in izdanih zdravil, je v letu 2006 zavzemalo 44,4 %, v letu 2007 35,0 % in v letu 2008 33,5 % delež.

2.7 Najpogosteje predpisana zdravila v Sloveniji v letu 2008

Izraženo v številu receptov se je tudi v letu 2008, tako kot že v preteklih letih, v največji meri predpisovalo zdravilo Lekadol 500 mg po 20 tablet, ki se izdaja tudi brez zdravniškega recepta. Ta zdravila so zavzemala 2,99 % delež celotnega števila receptov oziroma nominalno gledano nekaj več kot 472,2 tisoč Rp. V številu receptov so zdravilu Lekadol sledile Aspirin protect tablete, ki so predstavljale 2,49 % delež (v letu 2007 1,69 %) in Naklofen duo kapsule z 1,89 % deležem. Število receptov z zdravilom Aspirin protect se je v letu 2008 glede na leto 2007 povečalo za 130.254, medtem ko se je število receptov z zdravilom Aspirin tablete 100 mg po 30 tablet znižalo za več kot 100.000 receptov. Med 10 najpogosteje predpisanih zdravil se je ponovno uvrstilo zdravilo Bloxan.

Kljud veliki dinamiki pojavljanja novih zdravil in intenzivni promociji s strani farmacevtskih podjetij se seznam najpogosteje predpisanih zdravil tekom let bistveno ne spreminja.

Tabela 9: Deset najpogosteje predpisanih zdravil, Slovenija, 2008

ZDRAVILO	Število RP	% števila RP	% vrednosti RP
LEKADOL 500mg tbl 20x	472.246	2,99	0,52
ASPIRIN PROTECT tbl 30x100 mg	393.099	2,49	0,67
NAKLOFEN duo kaps 20x75 mg	298.855	1,89	0,38
ZALDIAR tbl 20x325 mg	193.954	1,23	0,61
NALGESIN FORTE film tbl 10x550 mg	174.392	1,10	0,23
AMOKSIKLAV 2x1000mg film tbl 10x	157.055	0,99	0,44
HICONCIL kaps 16x500 mg	156.610	0,99	0,23
ULTOP kaps 20mg 28x v pret.omotu	131.688	0,83	1,39
TERTENSIF SR film tbl 30x1,5 mg	129.947	0,82	0,50
BLOXAN tbl 30x100mg	115.414	0,73	0,25
SKUPAJ	2.223.260	14,06	5,22

Bolj kot seznam najpogosteje predpisanih zdravil se spreminja seznam desetih zdravil, z najvišjo vrednostjo. To je posledica sprememb cen zdravil in predpisovanja dražjih zdravil. Glede na leto 2007

so se v tabeli zdravil z najvišjo vrednostjo pojavila zdravila Humira, Casodex, Crestor in Aspirin protect, ki so zamenjala Amoksiklav 2x, Prostide, Prexanil in Zyprexa.

V letu 2008 so zdravniki predpisali skoraj 18 tisoč manj receptov z zdravilom Fosavance tablete 70mg/70 mcg kot v letu 2007, zato se je delež sredstev za to zdravilo glede na leto 2007 zmanjšal iz 1,35 % na 0,88 % celotnih stroškov za zdravila.

Tabela 10: Deset zdravil z najvišjo vrednostjo izdanih RP, Slovenija, 2008

ZDRAVILO	Vrednost RP	Število RP	% vrednosti RP	% števila RP
CIPRALEX 10mg film tbl 28x	4.953.639	99.793	1,10	0,63
ULTOP kaps 20mg 28x v pret.omotu	4.635.685	131.688	1,03	0,83
HUMIRA 40 mg raztopina za injiciranje	4.105.438	1.302	0,91	0,01
BETAFERON prašek 250 mcg/ml + brizga	4.030.621	1.437	0,90	0,01
FOSAVANCE tbl 70mg + 70mcg 4x	3.970.281	48.941	0,88	0,31
LACIPIL tbl film.obl. 28x4mg	3.846.827	75.597	0,86	0,48
CASODEX 150mg film tbl 28x	3.272.769	3.857	0,73	0,02
CRESTOR 10mg film tbl 28x	3.251.926	53.859	0,72	0,34
ASPIRIN PROTECT tbl 30x100 mg	3.016.300	393.099	0,67	2,49
SERETIDE DISKUS 50/500 prašek za inhal.	2.963.495	20.978	0,66	0,13
SKUPAJ	38.046.981	830.551	8,46	5,25

3 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO ATC KLASIFIKACIJI V LETU 2008

Pri prikazu podatkov o porabi zdravil smo uporabili ATC (anatomsko – terapevtsko – kemično) klasifikacijo zdravil. Glavne skupine ATC sistema pomenijo 14 skupin zdravil, od katerih vsaka opisuje anatomsko področje, na katero zdravila delujejo.

Anatomske glavne ATC skupine :

- A zdravila za bolezni prebavil in presnove
- B zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov
- C zdravila za bolezni srca in ožilja
- D zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva
- G zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni
- H hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov
- J zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij
- L zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji
- M zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema
- N zdravila z delovanjem na živčevje
- P antiparazitiki, insekticidi in repellenti
- R zdravila za bolezni dihal
- S zdravila za bolezni čutil
- V razna zdravila.

V tabeli 13 prikazujemo število in vrednost izdanih receptov z zdravili v posamezni ATC skupini v letu 2008 in primerjavo z letom 2007.

Največje povečanje v številu receptov lahko opazimo v skupini V, ki pa je vsebovala majhno število receptov, zato vsako relativno majhno absolutno povečanje števila izdanih receptov pomeni odstotno znatno povečanje števila receptov.

Pomembno povečanje števila receptov lahko zasledimo tudi v skupini zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjih (L) ter skupini hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov (H).

Pomembno je tudi povečanje števila receptov iz skupine C (za 5 %), saj je ta skupina zavzemala največji delež števila receptov.

Zmanjšalo se število izdanih receptov z zdravili za bolezni kože in podkožnega tkiva (D), v skupini zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (J), zdravil iz skupine antiparazitiki, insekticidi in repellenti (P) in z zdravili za bolezni dihal (R).

Absolutni stroški za zdravila so najbolj narasli za zdravila iz skupine V (za 54 %) in skupine L (za 28%).

Tudi stroški za zdravila so se v letu 2008 glede na leto 2007 v posameznih skupinah znižali. To velja za zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (skupina D), zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J) in kljub nespremenjenemu številu predpisanih receptov za zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema.

Tabela 11: Kazalci za glavne skupine ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

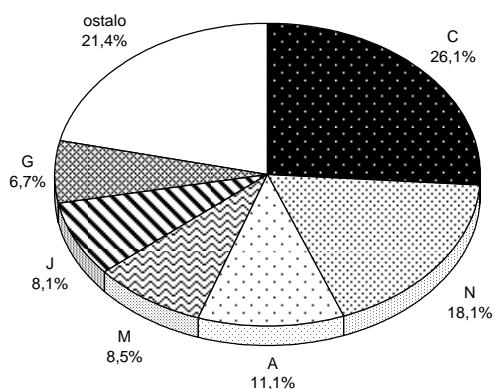
ATC	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
Skupaj	15.432.778	100%	102	441.832.491	100%	105	28,63	7.567
A	1.708.524	11,1	106	53.378.045	12,1	103	31,24	838
B	797.004	5,2	105	23.790.302	5,4	115	29,85	391
C	4.033.207	26,1	105	116.793.466	26,4	104	28,96	1.978
D	586.672	3,8	91	8.089.727	1,8	90	13,79	288
G	1.034.435	6,7	100	27.066.558	6,1	105	26,17	507
H	235.617	1,5	107	7.584.196	1,7	107	32,19	116
J	1.248.482	8,1	94	18.380.674	4,2	85	14,72	612
L	75.515	0,5	108	48.078.582	10,9	128	636,68	37
M	1.307.238	8,5	100	22.348.917	5,1	98	17,10	641
N	2.800.705	18,1	102	77.033.588	17,4	105	27,51	1.373
P	43.258	0,3	95	262.287	0,1	100	6,06	21
R	953.650	6,2	98	28.582.920	6,5	102	29,97	468
S	600.510	3,9	104	7.388.460	1,7	108	12,30	294
V	7.961	0,1	119	3.054.769	0,7	154	383,72	4

Število receptov je bilo v letu 2008 največje z zdravili v skupinah:

- C zdravila za bolezni srca in ožilja
- N zdravila z delovanjem na živčevje
- A zdravila za bolezni prebavil in presnove
- M zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema.

Le nekoliko manjši delež števila receptov kot zdravila iz skupine M so imela zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij, ki tvorijo skupino J.

Grafikon 12: Odstotni delež v številu izdanih receptov, Slovenija, 2008

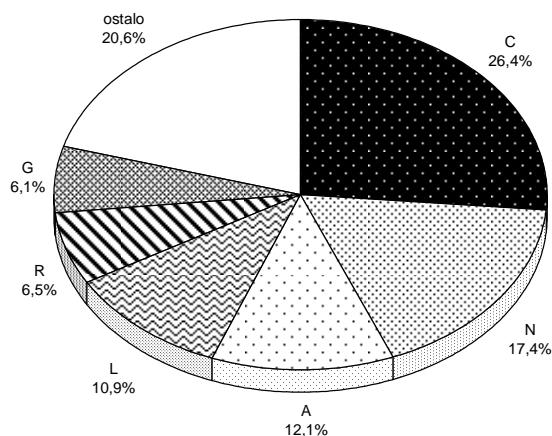
V letu 2008 je bilo izdanih največ receptov in porabljenih največ sredstev za zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje bolezni srca in ožilja (26,1 % vseh receptov in 26,4 % vseh sredstev za zdravila).

Največji vrednostni odstotni deleži so bili porabljeni za zdravila iz skupin:

- C zdravila za bolezni srca in ožilja
- N zdravila z delovanjem na živčevje
- A zdravila za bolezni prebavil in presnove
- L zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji.

V primerjavi z letom 2007 se je največ povečalo število receptov z zdravili z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje (za 8 %), še bolj pa stroški za ta zdravila (za 28%). V letu 2008 so predstavljali stroški za ambulantno predpisana zdravila iz skupine L 10,9 % celotnih stroškov za zdravila.

Grafikon 13: Odstotni delež v vrednosti izdanih receptov, Slovenija, 2008

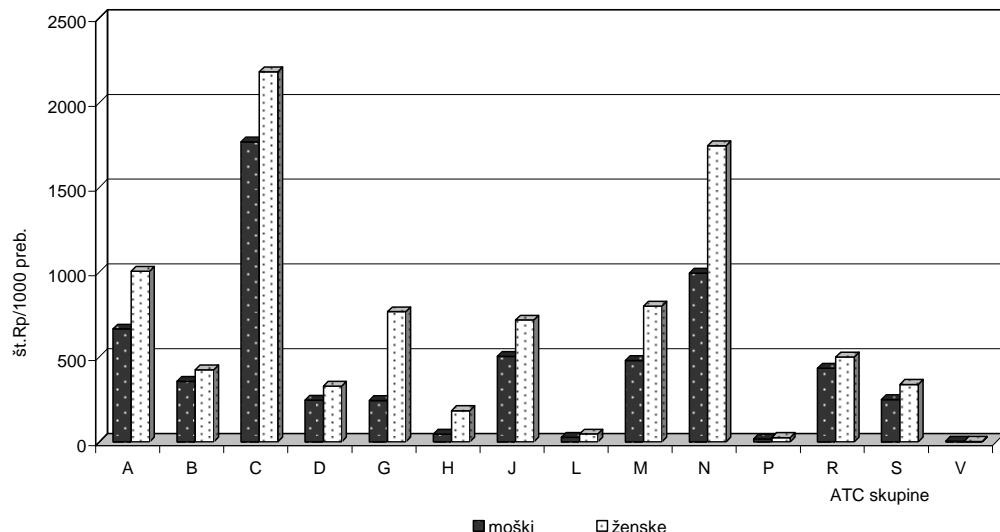
3.1 Predpisovanje po ATC skupinah in spolu v letu 2008

Ženske so pogosteje uporabljale zdravila iz vseh skupin ATC klasifikacije. Medtem ko je v povprečju vsak moški prejel 6,18 recepta, je prejela vsaka ženska 9,28 recepta.

Največje razlike v pogostnosti predpisovanja po spolu so bile v skupini H - hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov, v skupini G - zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni in v skupini N - za zdravila z delovanjem na živčevje (ženskam je bilo predpisanih 175 Rp/100 žensk, moškim 100 Rp/100 moških).

Razlike v pogostnosti predpisovanja po spolu in ATC skupinah po statističnih regijah podrobneje opisujejo tabele 22 in 24.

Grafikon 14: Pogostnost predpisovanja receptov po ATC skupinah in spolu, Slovenija, 2008

3.2 Predpisovanje po ATC skupinah in listah zdravil v letu 2008

Tabela 12 prikazuje število in vrednost izdanih receptov po listah zdravil in po skupinah ATC klasifikacije. Prikazane vrednosti so celotni stroški za zdravila, ne glede na plačnika.

Recepti s predpisanimi zdravili razvrščenimi na pozitivne liste (lista P, P*, PC, PC*) so predstavljali 72,9 %, z vmesnih list (lista V, V*, VC, VC*) 25,2 % in recepti z nerazvrščenimi zdravili 2 % delež v številu receptov.

V vseh ATC skupinah zdravil je bilo predpisanih največ receptov z zdravili s pozitivne liste.

Zdravila iz skupine C so v številu receptov predstavljale največji delež zdravil med zdravili s pozitivne liste (20 %) kot tudi med zdravili z vmesne liste (45%).

Za večino skupin zdravil je bilo porabljenih več sredstev za zdravila s pozitivne liste. Glede razmerja sredstev, porabljenih za zdravila s pozitivne in vmesne liste, izstopajo zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja - skupina C, zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni – skupina G in zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema – skupina M.

Deleži sredstev za zdravila iz prej naštetih skupin so bili:

- za zdravila skupine C – 50,7 % sredstev za zdravila z vmesne liste in 48,9 % za zdravila s pozitivne liste;
- za zdravila skupine M – 55,3 % sredstev za zdravila z vmesne liste in 43,3% sredstev za zdravila s pozitivne liste;
- za zdravila skupine G – 49,0 % sredstev za zdravila z vmesne liste in 46,2 % za zdravila s pozitivne liste in 4,8 % za nerazvrščena zdravila.

Tabela 12: Število in vrednost izdanih receptov po listah zdravil in po skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

SKUPINA	ŠTEVILO RECEPTOV				VREDNOST RECEPTOV (v EUR)			
	VSI RP	POZITIVNA	VMESNA	IZVEN OZZ	VSI RP	POZITIVNA	VMESNA	IZVEN OZZ
SKUPAJ	15.432.778	11.245.512	3.887.446	299.820	441.832.491	315.409.563	121.410.555	5.012.377
A	1.708.524	1.380.651	287.505	40.368	53.378.044	47.437.186	5.313.807	627.051
B	797.004	720.209	65.498	11.297	23.790.301	18.591.390	5.101.535	97.376
C	4.033.207	2.248.595	1.751.014	33.598	116.793.467	57.054.141	59.245.292	494.034
D	586.672	465.555	60.760	60.357	8.089.728	6.674.083	819.928	595.717
G	1.034.435	658.562	351.402	24.471	27.066.559	12.513.514	13.260.009	1.293.036
H	235.617	232.132	3.318	167	7.584.196	6.472.082	1.103.946	8.168
J	1.248.482	1.233.273	13.593	1.616	18.380.674	17.332.832	1.004.141	43.701
L	75.515	73.423	1.751	341	48.078.582	44.035.101	3.367.558	675.923
M	1.307.238	1.033.171	247.084	26.983	22.348.918	9.671.250	12.368.369	309.299
N	2.800.705	1.950.978	828.459	21.268	77.033.589	60.500.394	16.287.723	245.472
P	43.258	31.614	0	11.644	262.287	191.793	0	70.494
R	953.650	798.301	106.333	49.016	28.582.920	26.022.970	2.219.863	340.087
S	600.510	411.736	170.145	18.629	7.388.460	6.023.547	1.204.413	160.500
V	7.961	7.312	584	65	3.054.770	2.889.280	113.971	51.519

3.3 Najpogosteje predpisane zdravilne učinkovine na 5. nivoju ATC klasifikacije

Seznam desetih zdravilnih učinkovin, ki so bila najpogosteje izdana na zdravniški recept se v letu 2008 glede na leto 2007 skoraj ni spremenil. Na seznamu se je pojavil atorvastatin, ki je zamenjal gestoden in gestrogen (G03AA10) in je predstavljal 1,5 % vseh predpisanih receptov.

Atorvastatin je v letu 2008 prišel na prvo mesto glede stroškov za posamezno učinkovino. Stroški za zdravila z atorvastatinom so predstavljali 2,8 % vseh stroškov za zdravila.

Med desetimi učinkovinami za katere je bilo porabljenih največ sredstev je bil tudi simvastatin, za katerega je bilo porabljenih 1,4 % vseh sredstev za zdravila in se tudi nahaja v skupini C10AA – zaviralci reduktaze HMG CoA.

Med desetimi učinkovinami, za katere je bilo porabljenih največ sredstev sta še dve učinkovini iz iste skupine. To sta perindopril in enalapril ki sta v skupini C09AA - zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentni pripravki.

Tabela ki prikazuje porabo učinkovin, izraženo v številu DDD/1000 prebivalcev/dan, kaže na količino porabljenih učinkovin. Na prvem mestu je enalapril, kljub temu da se tako po številu izdanih receptov kot po njihovi vrednosti nahaja na četrtem mestu. Iz iste skupine zdravil (C09AA) se v tabeli nahaja tudi perindopril, ki je tudi v tabeli s seznamom desetih učinkovin z najvišjo vrednostjo (v obratnem zaporedju) in ni v seznamu desetih učinkovin, ki so bile najpogosteje predpisane na recept.

Tabela 13: Najpogosteje predpisane zdravilne učinkovine, Slovenija, 2008

	ATC	Zdravilna učinkovina	Število RP	% v štev. RP
1.	N02BE01	paracetamol	616.261	3,9
2.	M01AB05	diklofenak	539.683	3,4
3.	B01AC06	acetilsalicilna kislina	451.579	2,9
4.	A02BC01	omeprazol	343.576	2,2
5.	C09AA02	enalapril	295.366	1,9
6.	M01AE02	naproksen	276.688	1,8
7.	J01CR02	amoksicilin + zav.laktamaz	263.485	1,7
8.	J01CA04	amoksicilin	242.585	1,5
9.	C09AA05	ramipril	240.042	1,5
10.	C10AA05	atorvastatin	233.928	1,5
		skupaj	3.503.193	22,3

Tabela 14: Deset učinkovin, za katere je bilo porabljenih največ sredstev, Slovenija, 2008

	ATC	Zdravilna učinkovina	Vrednost RP v EUR	% v vred. RP
1.	C10AA05	atorvastatin	12.515.232	2,8
2.	A02BC01	omeprazol	9.944.915	2,2
3.	C09AA04	perindopril	8.784.692	2,0
4.	N05AH03	olanzapin	7.141.882	1,6
5.	C09AA02	enalapril	6.508.324	1,5
6.	C10AA01	simvastatin	6.110.767	1,4
7.	R03AK06	salmeterol	6.004.972	1,3
8.	M05BB03	alendronska kislina in holekalciferol	5.237.488	1,2
9.	N06AB10	escitalopram	4.953.639	1,1
10.	A02BC05	esomeprazol	4.808.936	1,1
		skupaj	72.010.847	16,2

Tabela 15: Deset učinkovin z najvišjo porabo izraženo v DDD, Slovenija, 2008

	ATC	nelastniško ime	Število DDD/1000 preb.na dan	% št. DDD
1	C09AA02	enalapril	63,35	5,45
2	C09AA05	ramipril	55,50	4,77
3	B01AC06	acetilsalicilna kislina	51,06	4,39
4	C01DA02	gliceriltrinitrat	41,30	3,55
5	C08CA01	amlodipin	30,18	2,60
6	C09AA04	perindopril	29,73	2,56
7	A02BC01	omeprazol	25,92	2,23
8	C10AA05	atorvastatin	25,26	2,17
9	M01AB05	diklofenak	22,62	1,95
10	G03AA10	gestoden	21,80	1,88
		Skupaj	366,72	31,54

3.4 Poraba zdravil po regijah in ATC klasifikaciji

Tabele 16 do 24 prikazujejojo število receptov in vrednost izdanih zdravil, razdeljenih po glavnih skupinah ATC klasifikacije, v posamezni statistični regiji. Tabele 21 do 24 prikazujejo omenjene podatke tudi glede na spol uporabnika zdravil.

Tabela 16: Število izdanih receptov po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska
SKUPAJ	15.794.805	1.113.919	2.753.883	586.246	2.106.916	392.301	612.347
A	1.708.524	116.273	299.565	60.361	225.879	44.068	67.423
B	797.004	52.740	140.562	26.742	109.526	20.440	31.757
C	4.033.207	293.460	659.622	140.050	520.326	107.748	162.182
D	586.672	37.928	109.116	21.333	83.813	12.017	23.060
G	1.034.435	65.491	181.474	41.683	135.981	26.797	34.539
H	235.617	11.853	30.372	7.492	31.252	4.774	7.837
J	1.248.482	91.948	205.608	51.235	169.598	25.489	51.426
L	75.515	4.123	10.880	2.302	9.061	1.769	2.684
M	1.307.238	90.958	247.442	53.141	186.344	28.524	50.372
N	2.800.705	221.762	535.788	106.513	378.263	74.464	113.015
P	43.258	2.370	7.119	1.161	5.467	883	1.458
R	953.650	62.682	158.640	38.753	128.621	24.688	35.002
S	600.510	36.563	98.648	21.581	72.259	11.609	19.484
V	7.961	371	1.133	208	1.406	207	303
ma,ga,obv	362.027	25.397	67.914	13.691	49.120	8.824	11.805

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalnokraška
SKUPAJ	1.093.725	3.697.328	1.411.976	411.866	836.767	777.531
A	120.023	412.629	153.058	42.143	83.107	83.995
B	53.841	180.598	75.503	18.992	49.109	37.194
C	297.958	962.426	352.295	105.657	229.670	201.813
D	42.503	136.855	48.830	14.511	29.250	27.456
G	69.500	251.993	93.833	23.631	56.003	53.510
H	15.053	65.881	22.918	6.991	14.386	16.808
J	86.130	296.068	112.940	34.459	63.138	60.443
L	5.107	20.026	7.582	2.115	5.169	4.697
M	87.455	282.326	112.605	36.965	74.860	56.246
N	189.583	601.546	235.931	75.361	137.505	130.974
P	3.291	12.709	4.299	1.018	1.528	1.955
R	64.784	222.174	92.589	26.381	49.221	50.115
S	38.659	158.247	57.176	16.086	31.950	38.248
V	573	1.920	715	317	323	485
ma,ga,obv	19.265	91.930	41.702	7.239	11.548	13.592

Najpogosteje so zdravniki predpisali recepte v pomurski regiji, kjer je dobil vsak prebivalec 9,14 recepta. Glede na posamezne ATC skupine so v pomurski regiji, z izjemo zdravil iz skupine H -, zdravniki pogosteje predpisali zdravila iz vseh ATC skupin kot je bilo slovensko povprečje. V pomurski regiji so zdravniki, primerjalno gledano na ostale regije, predpisali največ receptov z zdravili za bolezni sraca in ožilja, z zdravili za sistemsko zdravljenje infekcij in z zdravili z delovanjem na živčevje.

Po številu predpisanih receptov na enega prebivalca ji je sledila zasavska regija. Primerjalno gledano na ostale regije so prebivalci zasavske regije dobili največ receptov z zdravili za bolezni prebavil in presnove, skupaj s spodnjeposavsko regijo zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov, zdravil za bolezni dihal in takoj za pomursko regijo tudi zdravil za bolezni srca in ožilja.

Tabela 17: Število izdanih receptov na 100 prebivalcev po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
SKUPAJ	774	914	856	794	800	865	863
A	84	95	93	82	86	97	95
B	39	43	44	36	42	45	45
C	198	241	205	190	198	238	229
D	29	31	34	29	32	26	33
G	51	54	56	56	52	59	49
H	12	10	9	10	12	11	11
J	61	75	64	69	64	56	72
L	4	3	3	3	3	4	4
M	64	75	77	72	71	63	71
N	137	182	167	144	144	164	159
P	2	2	2	2	2	2	2
R	47	51	49	52	49	54	49
S	29	30	31	29	27	26	27
V	0	0	0	0	1	0	0
ma,ga,obv	18	21	21	19	19	19	17

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
SKUPAJ	765	719	697	784	692	712
A	84	80	76	80	69	77
B	38	35	37	36	41	34
C	209	187	174	201	190	185
D	30	27	24	28	24	25
G	49	49	46	45	46	49
H	11	13	11	13	12	15
J	60	58	56	66	52	55
L	4	4	4	4	4	4
M	61	55	56	70	62	52
N	133	117	117	144	114	120
P	2	2	2	2	1	2
R	45	43	46	50	41	46
S	27	31	28	31	26	35
V	0	0	0	1	0	0
ma,ga,obv	13	18	21	14	10	12

Tabela 18: Vrednost izdanih zdravil na recepte po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008 (v EUR))

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
SKUPAJ	448.754.618	28.812.183	71.515.253	15.632.389	56.242.473	11.898.747	15.969.374
A	53.378.046	3.519.276	9.439.029	1.961.923	6.768.412	1.629.366	1.954.426
B	23.790.302	2.053.468	3.675.021	912.181	2.995.312	625.674	803.013
C	116.793.468	7.563.316	18.240.026	4.186.331	14.793.392	3.328.224	4.522.813
D	8.089.729	503.442	1.467.517	262.073	1.213.391	151.303	311.587
G	27.066.558	1.415.678	4.455.746	1.013.864	3.435.299	687.227	879.309
H	7.584.197	381.815	959.377	174.055	1.012.259	152.252	247.966
J	18.380.672	1.132.767	2.796.175	638.112	2.482.981	393.632	681.946
L	48.078.582	2.499.130	7.072.176	1.381.514	5.093.702	1.077.780	1.728.798
M	22.348.916	1.469.713	3.665.791	939.789	2.971.069	518.856	702.091
N	77.033.587	5.387.371	12.385.325	2.585.834	9.969.641	2.134.404	2.703.821
P	262.287	14.918	41.557	6.513	34.744	5.259	8.562
R	28.582.919	1.834.312	4.417.313	1.022.109	3.404.434	750.652	909.432
S	7.388.459	492.285	1.196.944	221.842	746.941	143.314	219.740
V	3.054.769	166.669	464.489	88.182	474.715	135.864	74.855
ma,ga,obv	6.922.127	378.023	1.238.767	238.067	846.181	164.940	221.015

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
SKUPAJ	30.061.753	113.977.609	43.770.996	11.849.278	24.956.877	24.067.686
A	3.385.257	12.853.309	5.215.999	1.291.402	2.601.784	2.757.863
B	1.238.923	5.358.469	2.320.298	859.815	1.772.088	1.176.040
C	9.030.845	29.126.359	11.000.775	3.019.670	6.138.312	5.843.405
D	559.521	1.878.462	741.282	203.473	370.825	426.853
G	1.847.469	7.006.169	2.530.580	633.381	1.527.793	1.634.043
H	530.533	2.115.243	890.078	164.563	454.269	501.787
J	1.144.046	5.187.068	1.672.181	457.681	816.635	977.448
L	3.206.772	13.723.584	4.939.646	1.264.894	3.222.011	2.868.575
M	1.333.393	5.559.760	2.037.552	624.819	1.419.676	1.106.407
N	4.622.718	19.486.660	7.224.933	2.033.798	4.340.289	4.158.793
P	19.796	76.163	27.202	5.973	9.033	12.567
R	2.091.391	6.967.724	3.282.728	863.964	1.420.222	1.618.638
S	473.958	2.010.233	773.124	183.713	421.883	504.482
V	198.831	730.577	214.903	105.725	198.411	201.548
ma,ga,obv	378.300	1.897.829	899.715	136.407	243.646	279.237

Največja vrednost izdanih zdravil na enega prebivalca je bila v zasavskej regiji. Od slovenskega povprečja je izstopala zasavska regija predvsem po vrednosti receptov z zdravili za bolezni srca in ožilja, s povprečno vrednostjo na enega prebivalca 73 evrov, kar je 28,1 % nad slovenskim povprečjem. Tudi stroški za zdravila, z delovanjem na živčevje, so bili na enega prebivalca zasavske regije (47 EUR) višji kot v ostalih ostalih regijah.

Tabela 19: Vrednost izdanih receptov (v EUR) na 1 prebivalca po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska
SKUPAJ	220	237	222	212	214	262	225
A	26	29	29	27	26	36	28
B	12	17	11	12	11	14	11
C	57	62	57	57	56	73	64
D	4	4	5	4	5	3	4
G	13	12	14	14	13	15	12
H	4	3	3	2	4	3	3
J	9	9	9	9	9	9	10
L	24	21	22	19	19	24	24
M	11	12	11	13	11	11	10
N	38	44	38	35	38	47	38
P	0	0	0	0	0	0	0
R	14	15	14	14	13	17	13
S	4	4	4	3	3	3	3
V	1	1	1	1	2	3	1
ma,ga,obv	3	3	4	3	3	4	3

SKUPINA	Dolenjska	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjskokaška	Goriška	Obalnokaška
SKUPAJ	210	222	216	226	206	221
A	24	25	26	25	22	25
B	9	10	11	16	15	11
C	63	57	54	58	51	54
D	4	4	4	4	3	4
G	13	14	12	12	13	15
H	4	4	4	3	4	5
J	8	10	8	9	7	9
L	22	27	24	24	27	26
M	9	11	10	12	12	10
N	32	38	36	39	36	38
P	0	0	0	0	0	0
R	15	14	16	16	12	15
S	3	4	4	3	3	5
V	1	1	1	2	2	2
ma,ga,obv	3	4	4	3	2	3

Tabela 20: Povprečna vrednost (v EUR) izdanih zdravil na en recept po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska
SKUPAJ	28	26	26	27	27	30	26
A	31	30	32	33	30	37	29
B	30	39	26	34	27	31	25
C	29	26	28	30	28	31	28
D	14	13	13	12	14	13	14
G	26	22	25	24	25	26	25
H	32	32	32	23	32	32	32
J	15	12	14	12	15	15	13
L	637	606	650	600	562	609	644
M	17	16	15	18	16	18	14
N	28	24	23	24	26	29	24
P	6	6	6	6	6	6	6
R	30	29	28	26	26	30	26
S	12	13	12	10	10	12	11
V	384	449	410	424	338	656	247
ma,ga,obv	19	15	18	17	17	19	19

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalnokraška
SKUPAJ	27	31	31	29	30	31
A	28	31	34	31	31	33
B	23	30	31	45	36	32
C	30	30	31	29	27	29
D	13	14	15	14	13	16
G	27	28	27	27	27	31
H	35	32	39	24	32	30
J	13	18	15	13	13	16
L	628	685	651	598	623	611
M	15	20	18	17	19	20
N	24	32	31	27	32	32
P	6	6	6	6	6	6
R	32	31	35	33	29	32
S	12	13	14	11	13	13
V	347	381	301	334	614	416
ma,ga,obv	20	21	22	19	21	21

Tabela 21: Število izdanih receptov po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008 - MOŠKI

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska
SKUPAJ	6.258.738	420.338	1.079.110	235.926	837.999	153.211	251.506
A	674.054	45.275	117.663	24.923	92.042	17.345	27.266
B	361.380	22.847	63.427	12.230	48.709	9.373	13.916
C	1.791.274	122.433	287.694	62.174	228.524	47.814	73.174
D	248.479	14.926	45.557	9.131	36.055	4.799	10.079
G	246.284	10.281	40.140	8.359	29.558	5.227	9.335
H	46.285	2.417	6.126	1.439	6.136	941	1.733
J	510.446	35.364	83.972	21.154	70.798	10.339	21.708
L	27.614	1.393	3.926	875	3.306	595	1.087
M	485.129	33.274	93.368	20.573	72.674	10.441	19.789
N	1.007.353	76.965	191.590	40.925	137.215	26.184	42.445
P	17.097	834	2.831	478	2.157	359	628
R	439.579	28.169	73.317	18.171	58.618	11.185	16.324
S	252.547	15.665	41.902	9.335	31.453	4.934	8.757
V	4.539	155	702	99	814	111	129
ma,ga,obv	146.678	10.340	26.895	6.060	19.940	3.564	5.136

SKUPINA	Dolenjska	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjskokraška	Goriška	Obalnokraška
SKUPAJ	445.433	1.460.677	555.927	164.546	337.763	316.302
A	47.973	159.582	58.240	16.394	33.292	34.059
B	24.624	82.826	35.045	8.667	22.154	17.562
C	136.551	431.205	159.191	47.577	103.844	91.093
D	18.148	58.843	20.562	6.304	12.392	11.683
G	18.212	65.457	20.698	6.444	15.588	16.985
H	3.292	12.162	4.659	1.324	3.092	2.964
J	36.096	118.969	45.128	14.492	26.759	25.667
L	2.055	7.303	2.616	725	1.921	1.812
M	33.812	99.966	40.988	13.442	26.953	19.849
N	68.432	216.794	83.640	26.291	48.580	48.292
P	1.293	5.204	1.461	438	607	807
R	30.403	101.078	43.048	12.356	23.600	23.310
S	16.323	63.325	23.883	6.804	13.895	16.271
V	350	1.114	447	193	143	282
ma,ga,obv	7.869	36.849	16.321	3.095	4.943	5.666

Tabela 22: Število izdanih receptov na 100 prebivalcev po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008 - MOŠKI

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
SKUPAJ	618	710	677	636	635	691	707
A	67	76	74	67	70	78	77
B	36	39	40	33	37	42	39
C	177	207	180	168	173	216	206
D	25	25	29	25	27	22	28
G	24	17	25	23	22	24	26
H	5	4	4	4	5	4	5
J	50	60	53	57	54	47	61
L	3	2	2	2	3	3	3
M	48	56	59	55	55	47	56
N	100	130	120	110	104	118	119
P	2	1	2	1	2	2	2
R	43	48	46	49	44	50	46
S	25	26	26	25	24	22	25
V	0	0	0	0	1	1	0
ma,ga,obv	14	17	17	16	15	16	14

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
SKUPAJ	618	578	556	619	558	577
A	67	63	58	62	55	62
B	34	33	35	33	37	32
C	190	171	159	179	171	166
D	25	23	21	24	20	21
G	25	26	21	24	26	31
H	5	5	5	5	5	5
J	50	47	45	55	44	47
L	3	3	3	3	3	3
M	47	40	41	51	44	36
N	95	86	84	99	80	88
P	2	2	1	2	1	1
R	42	40	43	47	39	43
S	23	25	24	26	23	30
V	0	0	0	1	0	1
ma,ga,obv	11	15	16	12	8	10

Tabela 23: Število izdanih receptov po skupinah (ATC, M, G, O) in statističnih regijah, Slovenija, 2008-ŽENSKE

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska
SKUPAJ	9.536.067	693.581	1.674.773	350.320	1.268.917	239.090	360.841
A	1.034.470	70.998	181.902	35.438	133.837	26.723	40.157
B	435.624	29.893	77.135	14.512	60.817	11.067	17.841
C	2.241.933	171.027	371.928	77.876	291.802	59.934	89.008
D	338.193	23.002	63.559	12.202	47.758	7.218	12.981
G	788.151	55.210	141.334	33.324	106.423	21.570	25.204
H	189.332	9.436	24.246	6.053	25.116	3.833	6.104
J	738.036	56.584	121.636	30.081	98.800	15.150	29.718
L	47.901	2.730	6.954	1.427	5.755	1.174	1.597
M	822.109	57.684	154.074	32.568	113.670	18.083	30.583
N	1.793.352	144.797	344.198	65.588	241.048	48.280	70.570
P	26.161	1.536	4.288	683	3.310	524	830
R	514.071	34.513	85.323	20.582	70.003	13.503	18.678
S	347.963	20.898	56.746	12.246	40.806	6.675	10.727
V	3.422	216	431	109	592	96	174
ma,ga,obv	215.349	15.057	41.019	7.631	29.180	5.260	6.669

SKUPINA	Dolenjska	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjskokaška	Goriška	Obalnokraška
SKUPAJ	648.292	2.236.651	856.049	247.320	499.004	461.229
A	72.050	253.047	94.818	25.749	49.815	49.936
B	29.217	97.772	40.458	10.325	26.955	19.632
C	161.407	531.221	193.104	58.080	125.826	110.720
D	24.355	78.012	28.268	8.207	16.858	15.773
G	51.288	186.536	73.135	17.187	40.415	36.525
H	11.761	53.719	18.259	5.667	11.294	13.844
J	50.034	177.099	67.812	19.967	36.379	34.776
L	3.052	12.723	4.966	1.390	3.248	2.885
M	53.643	182.360	71.617	23.523	47.907	36.397
N	121.151	384.752	152.291	49.070	88.925	82.682
P	1.998	7.505	2.838	580	921	1.148
R	34.381	121.096	49.541	14.025	25.621	26.805
S	22.336	94.922	33.293	9.282	18.055	21.977
V	223	806	268	124	180	203
ma,ga,obv	11.396	55.081	25.381	4.144	6.605	7.926

Tabela 24: Število izdanih receptov na 100 prebivalcev po skupinah (ATC, M, G, O) statističnih regijah, Slovenija, 2008 - ŽENSKE

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
SKUPAJ	928	1.108	1.032	953	967	1.030	1.021
A	101	113	112	96	102	115	114
B	42	48	48	39	46	48	50
C	218	273	229	212	222	258	252
D	33	37	39	33	36	31	37
G	77	88	87	91	81	93	71
H	18	15	15	16	19	17	17
J	72	90	75	82	75	65	84
L	5	4	4	4	4	5	5
M	80	92	95	89	87	78	87
N	175	231	212	178	184	208	200
P	3	2	3	2	3	2	2
R	50	55	53	56	53	58	53
S	34	33	35	33	31	29	30
V	0	0	0	0	0	0	0
ma,ga,obv	21	24	25	21	22	23	19

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
SKUPAJ	915	855	835	953	826	849
A	102	97	93	99	82	92
B	41	37	39	40	45	36
C	228	203	188	224	208	204
D	34	30	28	32	28	29
G	72	71	71	66	67	67
H	17	21	18	22	19	25
J	71	68	66	77	60	64
L	4	5	5	5	5	5
M	76	70	70	91	79	67
N	171	147	149	189	147	152
P	3	3	3	2	2	2
R	49	46	48	54	42	49
S	32	36	32	36	30	40
V	0	0	0	0	0	0
ma,ga,obv	16	21	25	16	11	15

Iz podatkov v tabelah 16 do 24 lahko zaključimo:

- v letu 2008 je bilo v Sloveniji izdanih 774 receptov na sto prebivalcev. Največ predpisanih receptov so dobili prebivalci pomurske regije (914 Rp/100 prebivalcev) in najmanj prebivalci goriške (692Rp/100 prebivalcev) oz. gorenjske regije (697 Rp/100 prebivalcev);
- vrednost izdanih zdravil na enega prebivalca je bila 220 evrov. Stroški za zdravila na enega prebivalce so bili najvišji v zasavski regiji (262 EUR/1 prebivalca) in najnižji v goriški regiji (206 EUR/ 1 prebivalca);
- povprečna vrednost zdravil predpisanih na en recept je bila 28 evrov – največje povprečne vrednost enega predpisanega recepta so bile v osrednjeslovenski, gorenjski in obalnokraški regiji (31 EUR/1Rp) in najmanjše v pomurski, podravski in spodnjeposavski regiji (26 EUR/1Rp)
- povprečno število receptov, ki jih je prejela ženska je 9,28, moški so v povprečju prejeli 6,18 recepta. Ženske so prejele več receptov v vseh regijah in v vseh ATC skupinah. Največ receptov so prejele ženske v pomurski regiji (1.108 Rp/100 žensk) in najmanj v goriški regiji (826 Rp/100 žensk). Razlike v številu receptov na enega moškega prebivalca posameznih regij je manjše kot pri ženskah. Moški prebivalci iz pomurske regije so prejeli največ receptov (710 Rp/100 moških) in najmanj v dolenjski (618 Rp/100 moških) ozziroma notranjsko kraški regiji (619 Rp/100 moških).

3.5 Poraba zdravil v številu receptov po starosti in ATC klasifikaciji

Tabeli 25 in 26 prikazujeta število izdanih receptov glede na starost oseb, katerim so bila izdana zdravila iz posameznih ATC skupin.

Podatke za odraslo populacijo prikazujemo po desetletnih starostnih skupinah, za najmlajšo otroško populacijo prikazujemo podatke, predvsem zaradi razlik v obolenosti in posledično razlik v izdajanju zdravil iz različnih skupin otrokom različnih starosti, v dveh starostnih skupinah.

Tabela 25: Število izdanih receptov po skupinah (ATC, M, G, O) in starostnih skupinah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SKUPAJ	0 - 4 let	5 - 9 let	10 - 19 let	20 - 29 let	30 - 39 let	40 - 49 let
SKUPAJ	15.794.805	571.015	293.155	497.250	894.243	1.088.537	1.674.534
A	1.708.524	78.174	8.204	25.727	52.707	85.268	164.720
B	797.004	17.609	2.828	5.668	19.823	27.968	42.883
C	4.033.207	315	851	3.860	14.011	54.997	256.391
D	586.672	36.304	17.935	47.912	57.824	60.182	76.539
G	1.034.435	270	452	60.569	258.650	186.047	148.202
H	235.617	486	3.740	6.230	12.201	21.758	32.922
J	1.248.482	130.768	96.978	101.789	136.983	159.384	157.893
L	75.515	108	255	1.003	2.501	5.175	9.851
M	1.307.238	20.432	11.748	27.102	67.161	106.301	198.206
N	2.800.705	84.318	44.617	69.573	129.878	217.178	381.478
P	43.258	3.182	3.761	2.587	4.276	6.227	7.585
R	953.650	71.553	58.875	86.780	80.202	89.775	110.998
S	600.510	63.384	26.737	32.567	34.223	44.367	55.530
V	7.961	3.051	347	467	244	332	416
ma,ga,obv	362.027	61.061	15.827	25.416	23.559	23.578	30.920

SKUPINA	50 - 59 let	60 - 69 let	70 - 79 let	80 + let
SKUPAJ	2.753.021	2.889.777	3.209.167	1.924.092
A	323.146	357.989	382.996	229.592
B	111.440	175.277	237.613	155.895
C	788.085	1.058.257	1.187.842	668.598
D	96.973	80.359	72.720	39.924
G	115.298	110.322	108.425	46.199
H	52.922	47.121	39.504	18.733
J	166.679	122.017	107.600	68.389
L	16.278	15.699	16.308	8.337
M	283.596	236.475	236.137	120.080
N	533.292	434.571	523.397	382.396
P	7.219	4.593	2.721	1.105
R	136.838	118.385	127.646	72.597
S	78.101	85.264	110.471	69.866
V	739	936	948	481
ma,ga,obv	42.415	42.512	54.839	41.900

Tabela 26: Število izdanih receptov na 100 prebivalcev po skupinah (ATC, M, G, O) in starostnih skupinah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SKUPAJ	0 - 4 let	5 - 9 let	10 - 19 let	20 - 29 let	30 - 39 let	40 - 49 let
SKUPAJ	774	597	324	239	306	360	533
A	84	82	9	12	18	28	52
B	39	18	3	3	7	9	14
C	198	0	1	2	5	18	82
D	29	38	20	23	20	20	24
G	51	0	1	29	88	62	47
H	12	1	4	3	4	7	10
J	61	137	107	49	47	53	50
L	4	0	0	0	1	2	3
M	64	21	13	13	23	35	63
N	137	88	49	33	44	72	122
P	2	3	4	1	1	2	2
R	47	75	65	42	27	30	35
S	29	66	30	16	12	15	18
V	0	3	0	0	0	0	0
ma,ga,obv	18	64	18	12	8	8	10

SKUPINA	50 - 59 let	60 - 69 let	70 - 79 let	80 + let
SKUPAJ	913	1.418	2.048	2.593
A	107	176	244	309
B	37	86	152	210
C	261	519	758	901
D	32	39	46	54
G	38	54	69	62
H	18	23	25	25
J	55	60	69	92
L	5	8	10	11
M	94	116	151	162
N	177	213	334	515
P	2	2	2	1
R	45	58	81	98
S	26	42	70	94
V	0	0	1	1
ma,ga,obv	14	21	35	56

V letu 2008 se je število izdanih recepto glede na leto 2007 zvišalo, vendar se ni zvišalo v vseh starostnih skupinah.

Pogostnost predpisovanja zdravil je bila v starostnih skupina 0 do 49 let manjša kot v letu 2007, medtem ko je bila v starostnih skupinah nad 50 let večja.

Največje razlika v pogostnosti predpisovanja je bila v starostnih skupinah 70 do 79 let (v letu 2007 2.003 Rp/100 preb.in 2.048 Rp/100 preb. v letu 2008) in v starostni skupini nad 80 let (v letu 2007 2.533 Rp/100 preb.in 2.593 Rp/100 preb. v letu 2008). Pogostnost predpisovanja se je za prebivalce obeh starostnih skupin povečala predvsem za zdravila za bolezni srca in ozilja in za zdravila z delovanjem na živčevje.

Največje zmanjšanje predpisovanja zdravil je bilo v starostni skupini 0 do 4 let (632 Rp/100 preb. v letu 2007 na 597 Rp/100 preb. v letu 2008).

Razveseljivo je, da so v letu 2008 glede na leto 2007, bolnikom v starostni skupini 0 do 4 let zdravniki redkeje predpisali predvsem zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij.

3.6 Poraba zdravil v številu definiranih dnevnih odmerkov (DDD) po regijah in ATC klasifikaciji

Število DDD nam pove količino predpisanih zdravil zato od leta 2005 prikazujemo, v tabelah 27 do 32 porabo ambulantno predpisanih zdravil tudi v definiranih dnevnih odmerkih na 1000 prebivalcev na dan. Podatke prikazujemo po posameznih glavnih ATC skupinah, glede na prebivališče in spol uporabnika zdravil.

Podatki o porabi zdravil v DDD/1000 prebivalcev na dan so uporabni tudi za mednarodne primerjave.

Tabela 27: Število DDD/1000 prebivalcev na dan po glavnih skupinah ATC klasifikacije in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
Skupaj	1162,58	1305,89	1200,57	1122,99	1138,96	1473,73	1250,84
A	118,00	128,02	124,96	113,23	116,76	165,08	122,05
B	73,92	83,14	81,71	67,01	78,54	80,81	81,88
C	512,74	592,70	510,58	478,18	484,89	728,12	590,51
D	39,68	41,88	46,93	35,59	43,30	31,97	46,09
G	99,95	95,60	105,67	98,62	96,97	123,94	98,71
H	16,53	13,98	13,15	13,71	15,93	16,23	15,78
J	17,99	18,73	15,76	36,28	15,98	14,81	18,55
L	6,32	5,16	5,59	4,83	5,33	6,29	6,27
M	65,52	82,77	75,16	74,65	70,96	64,36	68,96
N	119,60	146,45	131,71	113,11	123,85	148,64	123,53
P	0,20	0,19	0,21	0,13	0,22	0,18	0,20
R	60,12	66,16	60,48	58,67	56,16	71,38	55,74
S	31,89	31,01	28,56	28,86	29,90	21,67	22,41
V	0,12	0,08	0,09	0,11	0,16	0,24	0,17

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
Skupaj	1165,51	1123,53	1110,88	1175,79	1086,07	1142,33
A	110,89	112,37	120,69	116,69	99,04	122,90
B	67,74	68,41	71,50	67,73	76,53	64,84
C	561,09	502,19	480,74	517,06	477,44	463,14
D	41,91	35,21	36,89	42,72	32,28	39,03
G	100,71	98,45	93,45	84,61	97,20	115,36
H	15,29	18,81	16,94	18,66	16,54	22,37
J	14,69	19,89	15,55	16,56	12,58	23,76
L	6,50	6,81	6,54	6,68	8,34	7,79
M	59,91	57,31	58,71	71,77	64,33	53,74
N	104,27	110,18	106,88	132,53	116,04	119,15
P	0,23	0,22	0,20	0,18	0,12	0,20
R	57,44	57,90	67,51	72,08	50,40	66,24
S	24,73	35,66	35,19	28,37	35,13	43,57
V	0,11	0,12	0,09	0,16	0,10	0,24

Tabela 28: Število DDD/1000 moških na dan po glavnih skupinah ATC klasifikacije in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
Skupaj	965,44	1057,07	976,63	940,89	922,05	1225,41	1063,92
A	103,46	110,37	106,56	99,65	103,78	146,82	109,10
B	70,53	76,52	77,52	64,54	72,45	79,74	73,20
C	470,41	529,92	456,81	428,88	430,26	671,10	549,97
D	38,58	38,23	46,56	34,51	42,02	29,65	46,50
G	46,22	31,11	45,35	39,41	40,44	42,22	48,13
H	7,87	6,93	6,26	6,70	7,77	7,82	8,63
J	17,78	15,02	13,30	53,66	13,73	12,51	16,08
L	5,06	3,57	4,10	3,32	3,95	4,01	6,04
M	41,16	56,93	49,46	48,64	47,06	42,01	46,42
N	84,38	101,05	91,03	83,30	87,41	103,33	88,95
P	0,16	0,14	0,17	0,10	0,17	0,14	0,17
R	57,26	62,83	57,74	57,23	52,64	69,40	52,97
S	22,44	24,40	21,66	20,80	20,19	16,28	17,60
V	0,15	0,05	0,11	0,15	0,18	0,38	0,14

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
Skupaj	985,76	947,43	930,71	970,68	908,08	966,62
A	99,52	100,10	102,21	100,35	87,59	109,59
B	64,08	67,06	69,82	64,00	73,07	63,87
C	522,43	470,07	454,48	469,62	439,97	433,96
D	41,16	34,36	35,64	40,72	31,45	36,91
G	50,82	48,61	42,94	48,15	52,57	64,89
H	7,46	8,61	8,32	8,24	8,75	9,25
J	12,66	21,40	12,96	14,18	10,81	30,83
L	6,20	5,55	5,00	4,91	7,57	6,74
M	39,23	33,41	35,61	42,45	36,69	29,62
N	70,27	80,21	74,09	89,23	81,44	87,22
P	0,18	0,18	0,13	0,16	0,09	0,17
R	54,45	54,42	64,97	68,52	50,99	63,05
S	17,17	23,29	24,42	19,95	26,95	30,31
V	0,13	0,16	0,13	0,19	0,14	0,21

Tabela 29: Število DDD/1000 žensk na dan po glavnih skupinah ATC klasifikacije in statističnih regijah, Slovenija, 2008

SKUPINA	SLOVENIJA	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska
Skupaj	1356,87	1541,09	1420,57	1306,55	1357,18	1710,91	1439,04
A	132,34	144,71	143,04	126,92	129,81	182,53	135,08
B	77,26	89,40	85,84	69,51	84,67	81,84	90,61
C	554,46	652,06	563,41	527,87	539,86	782,58	631,32
D	40,77	45,34	47,30	36,68	44,60	34,18	45,67
G	152,90	156,56	164,93	158,30	153,84	201,99	149,64
H	25,07	20,65	19,92	20,78	24,15	24,27	22,98
J	18,19	22,23	18,18	18,76	18,24	17,02	21,04
L	7,56	6,67	7,05	6,35	6,73	8,46	6,50
M	89,53	107,19	100,42	100,87	95,00	85,71	91,65
N	154,30	189,37	171,67	143,16	160,52	191,91	158,35
P	0,24	0,24	0,24	0,16	0,26	0,22	0,23
R	62,93	69,31	63,17	60,13	59,70	73,27	58,53
S	41,21	37,26	35,34	36,98	39,67	26,82	27,24
V	0,10	0,10	0,07	0,07	0,14	0,11	0,20

SKUPINA	Dolenjska	Osrednje-slovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška
Skupaj	1348,15	1293,68	1286,68	1385,88	1264,52	1319,79
A	122,45	124,23	138,72	133,42	110,52	136,34
B	71,45	69,70	73,14	71,55	80,00	65,83
C	600,37	533,22	506,36	565,64	515,02	492,61
D	42,67	36,03	38,12	44,78	33,11	41,16
G	151,40	146,61	142,74	121,95	141,94	166,34
H	23,25	28,67	25,35	29,34	24,35	35,63
J	16,75	18,43	18,08	18,99	14,36	16,62
L	6,81	8,02	8,05	8,49	9,10	8,85
M	80,93	80,40	81,25	101,79	92,05	78,10
N	138,82	139,15	138,86	176,88	150,73	151,40
P	0,28	0,26	0,27	0,21	0,14	0,23
R	60,49	61,26	69,99	75,72	49,81	69,47
S	32,41	47,61	45,69	37,00	43,33	56,95
V	0,08	0,08	0,05	0,12	0,07	0,26

Največ zdravil so v letu 2008 porabili v zasavski regiji, kjer je bila poraba, tako za moško kot za žensko populacijo, skoraj 27 % večja kot je bila povprečna poraba v Sloveniji. Znatno večja poraba od slovenskega povprečja je bila tudi v pomurski, spodnje posavski in podravski regiji.

Manjša poraba, glede na slovensko povprečje, je bila predvsem v goriški, gorenjski, osrednje-slovenski in obalnokraški regiji.

V obalno kraški regiji je bila količina zdravil, ki so jo porabile ženske nižja, medtem ko je bila količina zdravil ki so jo porabili moški višja od od slovenskega povprečja.

V tabelah 30, 31 in 32 prikazujemo porabo ambulantno predpisanih zdravil v definiranih dnevnih odmerkih na 1000 prebivalcev na dan, po posameznih glavnih ATC skupinah, po starostnih skupinah in spolu.

Tabela 30: Število DDD/1000 prebivalcev na dan po starostnih skupinah in glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

Starostne skupine	ATC skupine	ATC skupine skupaj	A	B	C	D	G	H
Vse starostne Skupine		1162,58	118,00	73,92	512,74	39,68	99,95	16,53
0-4		122,45	15,31	2,09	0,34	29,09	0,34	0,53
5-9		110,12	6,45	0,85	1,00	17,40	0,45	4,65
10-14		120,52	7,99	1,40	2,13	19,99	1,24	4,60
15-19		243,51	12,61	3,27	3,46	31,86	104,75	4,11
20-29		328,04	17,63	6,01	8,67	24,33	162,90	5,61
30-39		374,42	32,11	9,92	39,28	27,77	100,15	10,02
40-49		687,02	70,58	23,21	196,08	37,14	90,88	15,68
50-59		1485,35	161,78	75,16	663,04	52,82	105,22	25,76
60-69		2518,93	278,15	179,26	1337,67	59,23	113,24	33,15
70-79		3699,75	378,43	306,06	1993,41	66,15	139,33	35,86
80-85		4522,68	447,66	397,76	2429,44	71,13	128,73	36,65
85 in več		4853,06	499,56	443,55	2570,95	80,82	101,58	32,57

Starostne skupine	ATC skupine	J	L	M	N	P	R	S	V
Vse starostne Skupine		17,99	6,32	65,52	119,60	0,20	60,12	31,89	0,12
0-4		17,63	0,02	1,26	2,54	0,39	31,07	21,83	0,00
5-9		17,11	0,07	2,11	5,74	0,52	39,23	14,56	0,01
10-14		11,31	0,25	4,91	10,04	0,20	44,52	11,92	0,00
15-19		13,73	0,75	9,33	14,09	0,09	36,46	8,98	0,02
20-29		12,78	1,56	13,82	34,92	0,13	32,27	7,37	0,04
30-39		15,10	3,26	24,76	64,56	0,19	37,45	9,78	0,07
40-49		14,50	5,35	53,90	115,71	0,21	48,06	15,63	0,10
50-59		31,12	7,85	95,68	167,85	0,21	67,10	31,53	0,22
60-69		17,51	11,60	137,43	196,84	0,19	91,90	62,41	0,33
70-79		19,67	19,52	194,16	304,68	0,15	135,32	106,74	0,26
80-85		23,73	24,75	224,85	445,07	0,14	157,32	135,31	0,14
85 in več		30,16	25,45	202,95	554,59	0,14	158,40	152,28	0,04

Tabela 31: Število DDD/1000 moških na dan po starostnih skupinah in glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

Starostne Skupine	ATC skupine	ATC skupine skupaj	A	B	C	D	G	H
Vse starostne Skupine		965,44	103,46	70,53	470,41	38,58	46,22	7,87
0-4		127,07	14,97	2,30	0,36	27,52	0,18	0,57
5-9		117,85	6,56	0,90	1,01	15,86	0,39	5,36
10-14		122,74	7,08	0,96	2,03	17,18	0,30	4,56
15-19		121,26	10,32	1,27	4,13	29,92	0,31	3,13
20-29		143,99	15,06	1,70	11,14	21,49	0,71	3,00
30-39		245,06	29,57	4,90	49,69	25,44	1,58	4,64
40-49		549,20	66,38	22,91	230,13	36,02	6,11	6,55
50-59		1433,79	169,06	92,45	742,95	56,80	38,52	11,02
60-69		2590,30	285,01	217,97	1438,83	64,22	147,30	15,52
70-79		3737,59	362,98	347,64	1999,27	72,86	282,89	21,13
80-85		4749,67	417,24	448,78	2481,90	82,95	372,56	25,13
85 in več		4953,89	454,30	485,19	2507,40	81,17	367,64	23,71

Starostne skupine	ATC skupine	J	L	M	N	P	R	S	V
Vse starostne Skupine		17,78	5,06	41,16	84,38	0,16	57,26	22,44	0,15
0-4		18,32	0,03	1,39	2,67	0,39	35,49	22,88	0,00
5-9		16,82	0,06	2,15	6,56	0,49	45,26	16,41	0,02
10-14		10,64	0,18	4,30	11,79	0,19	50,49	13,05	0,00
15-19		11,65	0,60	6,74	12,71	0,06	32,99	7,38	0,04
20-29		9,44	1,22	11,54	35,25	0,07	27,13	6,20	0,04
30-39		11,67	2,43	19,86	55,19	0,12	31,81	8,09	0,09
40-49		11,28	2,57	39,51	80,60	0,14	35,28	11,58	0,13
50-59		42,55	3,79	72,42	124,30	0,16	57,79	21,70	0,27
60-69		16,46	8,58	91,64	157,95	0,17	100,84	45,39	0,41
70-79		20,29	26,73	110,31	233,52	0,14	176,13	83,37	0,34
80-85		25,63	46,29	130,87	343,02	0,13	250,21	124,75	0,22
85 in več		32,29	55,81	131,14	412,16	0,16	251,86	150,95	0,10

Tabela 32: Število DDD/1000 žensk na dan po starostnih skupinah in glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2008

Starostne Skupine	ATC skupine	ATC skupine skupaj	A	B	C	D	G	H
Vse starostne Skupine		1356,87	132,34	77,26	554,46	40,77	152,90	25,07
0-4		117,61	15,66	1,87	0,31	30,74	0,52	0,48
5-9		101,85	6,33	0,79	0,97	19,06	0,53	3,89
10-14		118,18	8,96	1,87	2,24	22,97	2,24	4,65
15-19		374,79	15,07	5,41	2,73	33,94	216,92	5,15
20-29		536,28	20,53	10,88	5,87	27,53	346,41	8,58
30-39		517,84	34,93	15,48	27,74	30,36	209,44	15,99
40-49		832,45	75,00	23,53	160,15	38,31	180,32	25,30
50-59		1539,27	154,17	57,08	579,49	48,66	174,96	41,17
60-69		2454,51	271,96	144,32	1246,36	54,73	82,50	49,07
70-79		3674,40	388,78	278,22	1989,49	61,65	43,20	45,73
80-85		4428,88	460,24	376,68	2407,77	66,24	27,97	41,41
85 in več		4822,53	513,26	430,95	2590,19	80,72	21,02	35,26

Starostne skupine	ATC skupine	J	L	M	N	P	R	S	V
Vse starostne Skupine		18,19	7,56	89,53	154,30	0,24	62,93	41,21	0,10
0-4		16,90	0,01	1,13	2,41	0,40	26,44	20,73	0,00
5-9		17,41	0,07	2,07	4,87	0,55	32,77	12,57	0,00
10-14		12,03	0,32	5,55	8,20	0,22	38,22	10,72	0,01
15-19		15,97	0,91	12,11	15,57	0,11	40,18	10,70	0,01
20-29		16,57	1,94	16,40	34,55	0,20	38,09	8,70	0,04
30-39		18,90	4,18	30,19	74,94	0,27	43,70	11,66	0,06
40-49		17,91	8,28	69,08	152,76	0,28	61,54	19,90	0,07
50-59		19,17	12,10	120,00	213,39	0,25	76,84	41,81	0,17
60-69		18,45	14,33	178,76	231,95	0,21	83,83	77,78	0,26
70-79		19,25	14,69	250,31	352,33	0,16	107,99	122,38	0,21
80-85		22,94	15,85	263,69	487,24	0,15	118,93	139,68	0,10
85 in več		29,51	16,26	224,70	597,71	0,13	130,11	152,69	0,01

Tabele kažejo na porabo zdravil za posamezno starostno skupino po skupinah ATC klasifikacije, ki kaže na spremenjeno obolenost tekom življenja. Poraba zdravil je za populacijo do 40 leta starosti sorazmerno majhna, izrazito pa se povečuje po štiridesetem letu starosti in je po osemdesetem letu znatno najvišja.

Medtem ko je mlada populacija porabila največ zdravil za bolezni dihal, zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva in zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij, je starejša populacija porabila daleč največ zdravil za bolezni srca in ožilja

Ženskam je bilo izdanih (1356,87 DDD/1000 preb./dan) znatno več zdravil kot moškim (965,44 DDD/1000 preb./dan).

Največja razlika je bila za zdravila iz skupin G - zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni, H - hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov, M - zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema in N - zdravila z delovanjem na živčevje .

4 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO POSAMEZNIH ANATOMSKIH SKUPINAH

4.1 A Zdravila za bolezni prebavil in presnove

Zdravila za bolezni prebavil in presnove so razvrščena v 16 podskupin:

- A01 zdravila v zobozdravstvu
- A02 zdravila za kislinsko pogojene bolezni
- A03 zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj
- A04 antiemetiki in zdravila proti slabosti
- A05 zdravila za bolezni žolča in jeter
- A06 odvajala
- A07 antidiaroiki, protivnetra in protimikrobnna zdravila
- A08 zaviralci apetita, brez dietnih pripravkov
- A09 digestivi, vključno z encimi
- A10 zdravila za zdravljenje diabetesa
- A11 vitaminii
- A12 minerali
- A13 toniki
- A14 anaboliki za sistemsko zdravljenje
- A15 spodbujevalci apetita
- A16 druga zdravila za bolezni prebavil in presnove.

Iz tabele 33 je razvidno, da je bilo v letu 2008 izdanih nekaj več kot 1,7 milijonov receptov v vrednosti preko 53,4 mio EUR, s predpisanimi zdravili za bolezni prebavil in presnove. Število receptov se je v letu 2008 glede na leto prej povečalo za 6 % in stroški zanje za 3 %.

Povprečna vrednost recepta z zdravili iz te skupine je bila 31,24 EUR.

V povprečju so zdravniki tisoč bolnikom predpisali 838 receptov z zdravili iz skupine A.

Tabela 33: Kazalci za terapevtske podskupine skupine A, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
A	1.708.524	100%	106	53.378.045	100%	103	31,24	838
01	32.287	1,9	90	237.411	0,4	99	7,35	16
02	749.168	43,8	106	22.873.344	42,9	97	30,53	367
03	58.223	3,4	98	388.356	0,7	95	6,67	29
04	5.571	0,3	100	510.484	1,0	91	91,63	3
05	2.748	0,2	117	164.521	0,3	114	59,87	1
06	75.662	4,4	107	917.949	1,7	109	12,13	37
07	41.126	2,4	96	2.521.296	4,7	104	61,31	20
08	4.292	0,3	136	232.569	0,4	127	54,19	2
09	8.204	0,5	96	402.459	0,8	126	49,06	4
10	445.028	26,0	106	21.674.019	40,6	109	48,70	218
11	181.745	10,6	114	2.087.151	3,9	101	11,48	89
12	104.435	6,1	111	1.305.734	2,4	119	12,50	51
16	32	0,0	457	62.735	0,1	352	1.960,47	0

Tabela 34 podrobneje prikazuje kazalce v podskupinah A02, A05, A06, A10, A11 in A12, ki so najpogosteje predpisane podskupine skupine A.

A02 Zdravila za kislinsko pogojene bolezni

Največji delež celotne skupine A, tako v številu receptov kot tudi v vrednosti izdanih zdravil, je bil za zdravila za kislinsko pogojene bolezni – blizu 43 %. Število receptov z zdravili za kislinsko pogojene bolezni se je v letu 2008 glede na prejšnje leto zvišalo za 6%, vrednost izdanih zdravil pa se je znižala za 3 %.

- Najpogosteje predpisan antagonist histaminskih receptorjev H₂ (A02BA) je bil tako kot v preteklih letih tudi v letu 2008 ranitidin, ki je predstavljal 5,8 % delež receptov in 3,5 % delež vrednosti zdravil za bolezni prebavil in presnove. Celotna poraba ranitidina je večja od prikazane, saj se nekatera zdravila z ranitidinom lahko kupijo v lekarnah brez recepta.
- Največ izdanih zdravil za kislinsko pogojene bolezni, je bilo iz podskupine A02BC - zaviralci protonске črpalke, ki so predstavljala 84,7% delež receptov podskupine A02. Število receptov z zaviralci protonске črpalke, se je glede na leto 2007 povečalo za 9 %, medtem ko se je vrednost izdanih zdravil znižala za 3 %. Iz podskupine A02BC so se v največji meri izdali recepti s predpisanimi zdravili z omeprazolom, ki so predstavljala 20,1 % delež števila receptov in 18,6 % delež stroškov za zdravila iz skupine A. Izmed zaviralcov protonске črpalke sta se v znatni meri predpisovali tudi pantoprazol (8,6 % delež števila receptov in 8,9 % delež vrednosti receptov) in esomeprazol (5,9 % delež števila receptov in 9,0 % delež vrednosti receptov zdravil za bolezni prebavil in presnove).

A03 Zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj

V letu 2008 so zdravniki v Sloveniji ambulantno predpisali nekaj več kot 58 tisoč Rp z zdravili, za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj.

- Propulzivi (A03F) so v podskupini A03 zavzemali 69,9 % delež v številu receptov in 79,1 % delež stroškov za zdravila. Iz podskupine A03F so se v največji meri predpisovali domperidon (20,9 tisoč Rp), metoklopramid (19,8 tisoč Rp) in butilskopolamin (16,5 tisoč Rp).

A06 Odvajala

Največ predpisanih odvajal je bilo, tako kot v preteklih letih, tudi v letu 2008 iz skupine A06AD - osmozna odvajala. Glede na leto prej je bilo v letu 2008 predpisanih za 8 % več receptov z osmoznimi odvajali, stroški za ta zdravila pa so se povečali za 9 %.

- V skupini A06 so se v večji meri izdajala zdravila z laktulozo (63,3 tisoč Rp), ki so zavzemali 3,7 % delež števila receptov celotne skupine A.

Zdravila z odvajalnim učinkom imajo režim izdaje brez zdravnškega recepta, zato je celotna poraba odvajal višja od prikazane.

A10 Zdravila za zdravljenje diabetesa

Zdravila za zdravljenje diabetesa so predstavljala 26 % delež števila receptov in 40, 6 % vrednostni delež zdravil skupine A. Glede na leto 2007 se je število receptov povečalo za 6 % in vrednost za 9%. Število receptov s peroralnimi diabetiki je bilo skoraj 3 x večje od števila receptov s predpisanimi insulinimi, vrednost predpisanih zdravil pa je bila primerjalno gledano razpolovljena.

Glede na leto 2007 se je število receptov v obeh podskupinah zdravil za zdravljenje diabetesa povečalo za 6 %, vrednost zdravil z insulinom in analogi se je povečala za 13 % in za peroralne antidiabetike za 2 %.

- V podskupini insulinov in analogov se je za zdravila z insulinimi z dolgotrajnim delovanjem – A10AE za 25 % povečalo število receptov in za 26 % vrednost izdanih zdravil. Za to skupino zdravil je znašala povprečna vrednost enega recepta 146,91 EUR in je bila najvišja glede na celotno skupino A.
- Med peroralnimi diabetikiso so bila predpisana predvsem zdravila iz podskupine bigvanidi in podskupine sulfonamidni antidiabetiki, derivati sečnine. Od bigvanidov se je predpisoval samo metformin (134,2 tisoč Rp v vrednosti 1,8 mio EUR) medtem ko so se iz skupine

A10BB predpisovala predvsem monokomponentna zdravila z gliklazidom (43,2 tisoč Rp v vrednosti 1,4 mi EUR) in glimepiridom (43,0 tisoč Rp v vrednosti 668 tisoč EUR).

A11   Vitamini

Glede na leto 2007 so zdravniki v letu 2008 predpisali 14 % več receptov z zdravili iz skupine vitamini, stroški zanje pa so se zvišali za 1 %.

Največji delež receptov in stroškov v letu 2008 je pripadal podskupini A11C - vitamina A in D ter njune kombinacije. Ta skupina je zavzemala 94,6 % v številu receptov in 96,3 % stroškov podskupine A11. Iz te skupine zdravil je bilo predpisanih največ receptov s holekalciferolom (vitaminom D) in sicer 90,4 tisoč Rp.

A12   Minerali

Glede na leto 2007 se je za 11 % povečalo število receptov in za 19 % stroški za zdravila z minerali, predvsem zaradi povečanega obsega predpisovanja zdravil s kalcijevim karbonatom (78,4 tisoč Rp), ki je predstavljal 75,6 % števila receptov in 76,8 % stroškov podskupine A12 oz. 4,59 % delež v številu receptov skupine A.

Jemanje kalcijevega karbonata je del zdravljenja osteoporoze.

Tabela 34: Kazalci v A02, A03, A06, A10, A11, A12, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 preb.
A02 - zdravila za kislinsko pogojene bolezni	749.168	106	22.873.344	97	30,53	367
A02A - antacidi	10.298	86	91.598	93	8,89	5
A02AB - alum. spojine	723	67	19.293	70	26,68	0
A02AD - zdravila z Al, Ca, in Mg	9.573	88	72.121	102	7,53	5
A02B - zdravila za zdrav.pept.razj.in gastr.ref.	738.870	106	22.781.728	97	30,83	362
A02BA - antagonisti histaminskih rec. H2	101.666	88	1.874.845	90	18,44	50
A02BC - zaviralci protonске črpalk	634.860	109	20.866.739	97	32,87	311
A02BX - druga zdravila za zdr.p.raz.in g.r.	2.344	110	40.144	121	17,13	1
A03 - zdravila za zdr.gastrointest.funkc.motenj	58.223	98	388.356	95	6,67	29
A03A - zdravila za zdr.črev.funkc.motenj	951	67	5.274	84	5,55	0
A03B - alkaloidi vol.č.in nj.derivati,enok.zdravila	16.518	93	75.571	74	4,58	8
A03F - propulzivi	40.724	101	307.237	102	7,54	20
A06 - odvajala	75.662	107	917.949	109	12,13	37
A06A - odvajala	75.662	111	917.949	112	12,13	37
A06AB - kontaktna odvajala	3.365	94	20.077	112	5,97	2
A06AD - osmozna odvajala	69.445	108	877.933	109	12,64	34
A10 - zdravila za zdravljenje diabetesa	445.028	106	21.674.019	109	48,70	218
A10A - insulini in analogi	120.807	106	13.831.898	113	114,50	59
A10AB - insulini s hitrim delovanjem in analogi	34.883	109	3.512.898	114	100,71	17
A10AC - insulini s sred.dolgovrem del.in analogi	17.450	94	1.555.227	98	89,12	9
A10AD - insulini s sred. dol.del.,s tak.u.in anal.	48.714	103	5.860.841	111	120,31	24
A10AE - insulini z dolgotraj.delov.in analogi	19.760	125	2.902.932	126	146,91	10
A10B - peroralni antidiabetiki	324.221	106	7.842.123	102	24,19	159
A10BA - bigvanidi	134.210	114	1.836.969	117	13,69	66
A10BB - sulfonamidni antidiabetiki, der.seč.	139.522	100	3.788.050	96	27,15	68
A10BD - komb.bigvanid.in sulfonam.antidiab.	19.508	121	603.577	130	30,94	10
A10BF - zaviralci glukozidaze alfa	14.789	89	789.172	91	53,36	7
A10BG - tiazolidindioni	1.475	77	129.082	82	87,51	1
A10BX - drugi peroralni antidiabetiki	14.093	102	628.371	96	44,59	7
A11 - vitamini	181.745	114	2.087.151	101	11,48	89
A11C - vitamina A in D ter njune kombinacije	171.972	116	2.009.506	101	11,69	84
A11CB - vitamina A in D v kombinacijah	44.981	98	294.118	98	6,54	22
A11CC - vitamin D in analogi	126.991	124	1.715.388	102	13,51	62
A12 - minerali	104.435	111	1.305.734	119	12,50	51
A12A - kalcij	78.904	115	1.002.416	120	12,70	39
A12B - kalij	25.483	100	303.090	115	11,89	12

4.2 B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov

Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov so razvrščena v 6 podskupin:

- B01 antitrombotiki
- B02 antihemoragiki
- B03 zdravila za zdravljenje slabokrvnosti
- B05 nadomestki krvi in perfuzijske raztopine
- B06 drugi krvni pripravki.

Tabela 35 prikazuje podatke o izdanih receptih s predpisanimi zdravili za bolezni krvi in krvotvornih organov. V letu 2008 je bilo izdanih 797 tisoč Rp ali 5 % več kot leto prej. Vrednostno je to pomenilo preko 23,8 milijonov EUR. Povprečna vrednost na en recept za predpisana zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov je znašala 29,85 EUR.

Tabela 35: kazalci v skupini B, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP v številu RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
B	797.004	100%	105	23.790.302	100%	115	29,85	391
01	666.086	83,6	105	14.858.208	62,5	113	22,31	327
02	599	0,1	78	1.706.576	7,2	168	2.849,04	0
03	113.442	14,2	109	7.126.796	30,0	111	62,82	56
05	15.892	2,0	103	84.156	0,4	110	5,30	8

B01 Antitrombotiki

Antitrombotiki so v letu 2008, v okviru skupine zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov, zavzemali 83,6 % delež receptov in 62,5 % delež stroškov za zdravila celotne skupine A. Glede na leto 2007 se je število receptov s predpisanimi antitrombotiki povečalo za 5% in vrednost izdanih zdravil za 13 %.

- V skupini antitrombotikov je podskupina antagonisti vitamina K. Število receptov se je glede na prejšnje leto znižalo za 5 %, stroški pa so bili primerjalno večji za 11 %. Na 98,0 tisoč receptih je bil predpisan varfarin, ki je predstavljal 93,9 % zdravil z antagonisti vitamina K.
- Znatno manj so zdravniki predpisovali zdravila iz heparinske podskupine antitrombotikov, vendar je njihovo število receptov v letu 2008 glede na leto 2007 naraslo za 11% in vrednost izdanih zdravil za 14%. Iz heparinske poskupine so se predpisovala predvsem zdravila s dalteparinom (17,9 tisoč Rp), nadroparinom (18,6 tisoč Rp) in v manjši meri z enoksaparinom (8,1 tisoč Rp).
- Največ porabljenih antitrombotikov je bilo iz podskupine zaviralcev agregacije trombocitov brez heparina (B01AC), ki so predstavljali 77,6 % delež v številu receptov in 57,1 % stroškov za antitrombotike. Med antitrombotike je uvrščena tudi acetilsalicilna kislina, ki je bila s 451,6 tisoč recepti v vrednosti 3,4 mio EUR, vodilna učinkovina tako v številu receptov, kot tudi v vrednosti. Sledil ji je klopidogrel s 25,2 tisoč recepti v vrednosti izdanih zdravil 2,9 mio EUR.

B02 Antihemoragiki

Od povprečne vrednosti na en recept s predpisanimi zdravili za bolezni krvi in krvotvornih organov je s 2.849 EUR močno odstopala povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi antihemoragiki (B02). Število receptov s predpisanimi hemoragiki je primerjalno gledano nizko, saj je predstavljalo samo 0,1 % delež v številu receptov in 7,2 % delež vrednosti zdravil iz skupine B. Glede na leto 2007 je bilo predpisanih za 22 % manjše število receptov z 68 % višjo vrednostjo predpisanih zdravil.

B03 Zdravila za zdravljenje slabokrvnosti

V primerjavi z letom 2007 smo v letu 2008 opazili 9 % večje število receptov in 11% večje stroške za zdravila za zdravljenje slabokrvnosti.

- Največji delež v številu receptov so v letu 2008 v podskupini B03 s 86,5 % zavzemala zdravila z železom.
- Stroškovno je kljub razmeroma majhnemu številu izdanih receptov zaradi primerjalno visoke povprečne vrednosti enega recepta (765,81 EUR) s 83,4 % prevladovala podskupina B03X, ki opisuje druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti in v katero so razvrščena zdravila z epoetinom in darbepoetinom. V letu 2008 je bilo izdanih 6,0 tisoč Rp v vrednosti zdravil 4,0 mio EUR z epoetinom in 1,6 tisoč Rp v vrednosti 1,9 mio EUR z zdravili z darbepoetinom.

Tabela 36: Kazalci v B01, B03, B05, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	število RP na 1000 preb.
B01 - antitrombotiki	666.086	105	14.858.208	113	22,31	327
B01AA - antagonisti vitamina K	104.406	95	1.223.503	111	11,72	51
B01AB - heparinska skupina	44.581	111	5.156.478	114	115,67	22
B01AC - zav.agreg.tromboc.brez heparina	517.097	107	8.478.125	112	16,40	254
B03 - zdravila za zdravljenje slabokrvnosti	113.442	109	7.126.796	111	62,82	56
B03A - zdravila z železom	98.180	111	1.130.091	119	11,51	48
B03AA - zdravila z dvov.železom za peroralno uporabo.	36.898	107	339.257	119	9,19	18
B03AB - zdravila s trov.železom za per.up.	61.259	113	790.398	119	12,90	30
B03B - vitamin B12 in folna kislina	7.505	93	56.333	101	7,51	4
B03X - druga zdravila za zdravl.slabokrvnosti	7.757	111	5.940.372	110	765,81	4
B05 - nadomestki krvni in perfuzijske raztopine	15.892	103	84.156	110	5,30	8
B05BB - raztopine za uravnavanje ravni elektrolitov.	2.480	96	16.505	104	6,66	1
B05CB - solne raztopine	13.389	104	66.716	114	4,98	7

4.3 C Zdravila za bolezni srca in ožilja

Zdravila za bolezni srca in ožilja so razvrščena v 9 podskupin:

- C01 zdravila za bolezni srca
- C02 antihipertenzivi
- C03 diuretiki
- C04 periferni vazodilatatorji
- C05 vazoprotektivi
- C07 zaviralci adrenergičnih receptorjev beta
- C08 zaviralci kalcijevih kanalčkov
- C09 zdravila z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem
- C10 zdravila za zmanjšanje ravni serumskih lipidov.

V letu 2008 je bilo izdanih preko 4 milijone receptov s predpisanimi zdravili iz skupine zdravil za bolezni srca in ožilja, v vrednosti malo manj kot 116,8 milijonov EUR.

Skupina zdravil za bolezni srca in ožilja je v številu receptov in vrednostno prevladovala že v preteklih letih. Glede na leto 2007 beležimo v letu 2008 petodstotno povečanje v številu receptov in štiriodstotno vrednostno povečanje.

Od povprečne vrednosti na en recept, ki je v letu 2008 znašala 28,96 EUR, je v največji meri odstopala povprečna vrednost na en recept, za predpisana zdravila iz podskupine C10 - zdravila za zmanjšanje ravni serumskih lipidov, kj je znašala 46,89 EUR.

V številu receptov in vrednostno je v letu 2008 prevladovala podskupina C09, ki zajema zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem. V tej podskupini skupini lahko ob petodstotnem povečanju števila receptov, med letoma 2007 in 2008, opazimo triodstotno vrednostno povečanje.

Tabela 37: kazalci v skupini C, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
C	4.033.207	100%	105	116.793.466	100%	104	28,96	1.978
01	220.590	5,5	96	5.479.020	4,7	108	24,84	108
02	115.835	2,9	100	3.401.134	2,9	92	29,36	57
03	491.421	12,2	102	6.029.526	5,2	102	12,27	241
04	29.475	0,7	84	507.195	0,4	80	17,21	14
05	40.121	1,0	84	604.732	0,5	102	15,07	20
07	578.678	14,3	109	7.657.579	6,6	106	13,23	284
08	381.549	9,5	107	9.574.488	8,2	102	25,09	187
09	1.541.057	38,2	105	53.790.791	46,1	103	34,91	756
10	634.480	15,7	108	29.748.994	25,5	107	46,89	311

C01 Zdravila za bolezni srca

Glede na leto 2007 je bilo v letu 2008 izdanih za 4 % manj receptov, stroški zanje pa so bili večji za 8 %. Povprečna vrednost na en recept v podskupini C01 je znašala 24,84 EUR.

- V letu 2008 je največji delež zdravil za bolezni srca, tako v številu receptov (51,2 %) kot tudi v stroških (64,0 %), pripadal vazodilatatorjem za zdravljenje koronarne ishemije. V letu 2008 so

bila iz te skupine prepisana zdravila z gliceriltrinitratom (68,3 tisoč Rp v vrednosti 2,8 milijonov EUR) in z izosorbidmononitratom (44,5 tisoč Rp v vrednosti 755 tisoč EUR).

C02 Antihipertenzivi

Glede na leto prej je bilo v letu 2008 izdano enako število receptov z antihipertenzivi, njihova vrednost pa je bila manjša za 8 %. Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi antihipertenzivi je znašala 29,36 EUR.

- Število in vrednost izdanih receptov s predpisanimi zdravili z moksonidinom, ki je bila edina v letu 2008 predpisana učinkovina iz skupine antiadrenergikov z osrednjim delovanjem, se je med leti 2007 in 2008 zmanjšalo za 4 % oz. za 27 %. Povprečna vrednost enega recepta z moksonidinom je bila 22,02 EUR.
- Največ predpisanih antihipertenzivov je bilo iz skupine antiadrenergiki s perifernim delovanjem (C02C). Glede na preteklo leto, se je kljub 1 % zvišanju števila receptov, znižala vrednost izdanih zdravil za 16 %. Največji delež receptov v skupini C02C so predstavljala zdravila z doksazosinom (98,3 tisoč Rp), ki je znašal v celotni podskupini C02 84,8 %.
- Število receptov z zdravili, ki vsebujejo antihipertenzive v kombinaciji z diuretiki se z leti zmanjšuje in je bilo v letu 2008 iz podskupine C02L predpisanih le še 1,9 tisoč Rp v vrednosti 26 tisoč evrov.

C03 Diuretiki

Število receptov s predpisanimi diuretiki in njihova vrednost se je glede na leto 2007 zvišalo za 2 %. Povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi diuretiki je bila 12,27 EUR.

- Znotraj podskupine diuretikov (C03) so skoraj enaka deleža v številu receptov tvorila zdravila iz skupine diuretiki dilucijskega segmenta in skupine diuretiki vhodnega kraka Henlejeve zanke, medtem ko so zavzemali diuretiki dilucijskega segmenta, brez tiazidov, znatno višji stroškovni delež. V letu 2008 je bilo primerjalno gledano na leto 2007 6 % zvečanje števila receptov in 1 % znižanje stroškov za zdravila iz skupine C03B. Med diuretiki dilucijskega segmenta, brez tiazidov (C03B), so zdravniki predpisali največ receptov z indapamidom (204,7 tisoč Rp), med diuretiki vhodnega kraka Henlejeve zanke (C03C) pa s furosemidom (160,1 tisoč Rp).
- Iz skupine antikaliuretični diuretiki so vsa predpisana zdravila vsebovala spironolakton. V letu 2008 je bilo glede na leto 2007 predpisanih za 2 % več receptov z 18 % višjo vrednostjo.

C07 Zaviralci adrenergičnih receptorjev beta

Glede na leto prej je bilo v letu 2008 število receptov z zdravili iz podskupine C07 večje za 9 % in stroški za 6 %. Povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi zdravili iz podskupine C07 je bila 13,23 EUR.

- Izmed zaviralcev adrenergičnih receptorjev beta (C07) so selektivni zaviralci adrenergičnih receptorjev beta (C07AB) zavzemali 64,6 % delež števila receptov ter 49,8 % stroškovni delež. Pretežni del zdravil s selektivnimi zaviralci adrenergičnih receptorjev je bilo s p bisoprololom (226,2 tisoč Rp) oz. metoprololom (115,4 tisoč Rp).
- Vsa zdravila iz skupine zaviralcev alfa in beta adrenergičnih receptorjev so vsebovala karvedilol (11,4 tisoč Rp).

Najvišja povprečna vrednost enega recepta je bila za zdravila predpisana iz podskupine C07C - zaviralci adrenergičnih receptorjev beta in drugi diuretiki in je znašala je 44,17 EUR. Zdravila iz te podskupine so vsebovala pindolol v kombinaciji s klopamidom.

C08 Zaviralci kalcijevih kanalčkov

Z ozirom na leto 2007 je bilo v letu 2008 izdanih za 7 % večje število receptov, stroški zanje pa so bili večji za 2 %. Povprečna vrednost recepta z zdravili iz podskupine C08 je znašala 25,09 EUR.

- Kar 88,8 % v deležu števila receptov in 93,0 % stroškovni delež je v letu 2008 pripadal selektivnim zaviralcem kalcijevih kanalčkov z delovanjem na žile. V letu 2008 je bilo

predpisanih največ receptov z amlodipinom - 180,5 tisoč Rp v vrednosti 2,4 mio EUR, največji delež stroškov za zdravila iz podskupine C08 pa je pripadal učinkovini lacidipin, Za zdravila z lacidipinom je bilo za 75,6 tisoč RP porabljenih 3,8 mio EUR.

C09 Zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem

Zdravila z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem (C09) , so imela največji delež števila receptov in stroškov za zdravila (38,2 % oz. 46,1 %) v skupini C, to je zdravil za bolezni srca in ožilja.

Zdravniki so v letu 2008 predpisali preko 1,54 milijona receptov z zdravili iz podskupine C09, stroški zanje pa so bili 53,8 mio EUR. V primerjavi s prejšnjim letom je bilo predpisanih 5 % več receptov s 3 % višjo vrednostjo predpisanih zdravil.

- Največji delež v številu in v vrednosti izdanih zdravil je med zdravili z delovanjem na renin angiotenzinski sistem pripadal zavircem angiotenzinske konvertaze, enokomponentni pripravki (C09A). Iz te skupine zdravil so bila najpogosteje predpisana zdravila z enalaprilom (295,4 tisoč Rp v vrednosti 6,5 mio EUR), ramiprilom (240,0 tisoč Rp v vrednosti 4,2 mio EUR) in s perindoprilom (203,1 tisoč Rp v vrednosti 8,8 mio EUR). Poleg tega so bile vse tri učinkovine pogosto predpisovane v zdravilih, ki so vsebovala tudi diuretike.

V tabeli 38, ki prikazuje najpogosteje predpisovane zdravilne učinkovine v skupini C, so navedene tudi vse tri prej omenjene učinkovine.

C10 Zdravila za zmanjšanje ravni serumskih lipidov

V letu 2008 je bilo izdanih 634,5 tisoč Rp z zdravili za zmanjšanje ravni serumskih lipidov (C10), katerih stroški so bili 29,7 mio EUR. Pogostnost predpisovanja zdravila iz podskupine C10 z leti stalno narašča. V letu 2007 so zdravniki predpisali 290 receptov/1000 prebivalcev, v letu 2008 311 Rp/1000 prebivalcev.

- V podskupini zdravil za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov (C10A) so največji delež števila receptov (93,4 %) in stroškov (88,6 %) predstavljali recepti z zavirci reduktaze HMG CoA. Najpogosteje predpisana zdravilna učinkovina za zmanjševanje ravni serumskih lipidov je bila v letu 2008 atorvastatin, ki so ji sledila zdravila s simvastatinom (C10AA01). Podrobnejši podatki so razvidni iz tabele 38 ki opisuje najpogosteje predpisane učinkovine v skupini C v letu 2008.

Tabela 38: Najpogosteje predpisovane zdravilne učinkovine v skupini C, Slovenija, 2008

ATC	Zdravilna učinkovina	Število RP	% v št. RP	ATC	Zdravilna učinkovina	Vrednost RP v EUR	% v vred. RP
C09AA02	enalapril	295.366	7,32	C10AA05	atorvastatin	12.515.232	10,72
C10AA05	atorvastatin	233.928	5,80	C09AA04	perindopril	8.784.692	7,52
C09AA05	ramipril	240.042	5,95	C09AA02	enalapril	6.508.324	5,57
C10AA01	simvastatin	211.888	5,25	C10AA01	simvastatin	6.110.767	5,23
C09AA04	perindopril	203.090	5,04	C10AA07	rosuvastatin	4.688.386	4,01
C08CA01	amplodipin	180.496	4,48	C09BA02	enalapril in diuretiki	4.436.342	3,80
C07AB07	bisoprolol	226.214	5,61	C09CA01		4.368.565	3,74
C03BA11	indapamid	204.726	5,08	C09AA05	ramipril	4.207.301	3,60
C03CA01	furosemid	160.109	3,97	C08CA09	lacidipin	3.846.827	3,29
C07AG02	karvediol	155.736	3,86	C09BA04	perindopril in diuretiki	3.622.782	3,10
	skupina C	4.033.207	100,0		skupina C	116.793.466	100,0

Tabela 39: Kazalci v C01, C02, C03, C07, C08, C09, C10, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 preb.
C01 - zdravila za bolezni srca	220.590	96	5.479.020	108	24,84	108
C01A - kardiotonični glikozidi	61.528	93	397.190	94	6,46	30
C01B - antiaritmiki, skupine I in III	37.130	98	1.113.736	104	30,00	18
C01D - vazodilatatorji za zdravljenje koronarnih hemoragijskih napadov	112.838	93	3.507.528	100	31,08	55
C02 - antihipertenzivi	115.835	100	3.401.134	92	29,36	57
C02A - antiadrenergiki z osrednjim delovanjem	15.139	96	333.395	73	22,02	7
C02C - antiadrenergiki s perifernim delovanjem	98.631	101	2.653.161	84	26,90	48
C02L - antihipertenzivi v kombinaciji z diuretiki	1.949	94	25.981	74	13,33	1
C03 - diuretiki	491.421	102	6.029.526	102	12,27	241
C03B - diuretiki dilucijski.segm., brez tiazidov	208.022	106	3.507.119	99	16,86	102
C03C - diuretiki vhodn.kraka Henlejeve zanke	205.594	101	1.468.432	103	7,14	101
C03D - antikaliuretični diuretiki (varč.s kalijem)	63.234	102	975.873	118	15,43	31
C03E - kombinacija diuretika in varč.s kalijem	14.571	86	78.102	84	5,36	7
C07 - zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	578.678	109	7.657.579	106	13,23	284
C07A - zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	556.518	110	6.804.380	107	12,23	273
C07AA - neselekt.zavir.adrenerg.recep.beta	26.724	99	299.047	104	11,19	13
C07AB - selekt.zavir.adrenerg.recep.beta	374.058	112	3.812.354	110	10,19	183
C07AG - zaviralci alfa in beta adrenerg.recep.	155.736	106	2.692.979	102	17,29	76
C07C - zaviralci adrenerg.recep.beta in dr.diuretiki	11.355	90	501.578	86	44,17	6
C08 - zaviralci kalcijevih kanalčkov	381.549	107	9.574.488	102	25,09	187
C08C - selekt.zavir.kalcij.kanalč.k.z delov.na žile	338.733	109	8.908.790	103	26,30	166
C08D - sel.zav.kalc.kan.z dir.del.na prev.s srca	42.816	89	665.700	95	15,55	21
C09 - zdravila z delov.na renin-angiotenzinski sist.	1.541.057	105	53.790.791	103	34,91	756
C09A - zavir.angioten.konvert., enokomp.zdravila	863.393	102	23.627.595	96	27,37	423
C09B - zaviralci angioten.konvertaze, kombin.	316.320	109	10.753.469	113	34,00	155
C09C - antagonisti angiotenzina II	221.067	110	11.725.263	107	53,04	108
C09D - antagonisti angiotenzina II, kombinacije	140.267	107	7.684.049	104	54,78	69
C10 - zdravila za zmanjšanje ravni serum.lipidov	634.480	108	29.748.994	107	46,89	311
C10A - zdravila za zmanjšanje ravni holest.in serum.lipidov	628.923	107	29.072.771	105	46,23	308
C10AA - zaviralci reduktaze HMG CoA	592.910	108	26.346.447	104	44,44	291
C10AB - fibrati	16.128	97	333.761	99	20,69	8
C10AX - dr.zdr.za zmanjšanje ravni hol.in serum.lipidov	19.885	107	2.392.563	112	120,32	10

4.4 D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva

Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva so razvrščena v 11 podskupin:

- D01 antimikotiki za zdravljenje dermatoloških bolezni
- D02 pripravki za mehčanje in varovanje kože
- D03 zdravila za oskrbo ran in razjed
- D04 antipruritiki z antihistaminiki, anestetiki itd.
- D05 antipsoriatiki
- D06 antibiotiki in kemoterapevtiki za uporabo v dermatologiji
- D07 kortikosteroidi - dermatiki
- D08 antisepтики in dezinficiensi
- D09 zdravilne obvezne
- D10 zdravila za zdravljenje aken
- D11 druga zdravila za zdravljenje bolezni kože in podkožnega tkiva.

Glede na predhodnje leto je bilo izdanih za 9 % manjše število receptov z 10 % nižjo vrednostjo s predpisanimi zdravili za bolezni kože in podkožnega tkiva. Od povprečne vrednosti predpisanih zdravil, za bolezni kože in podkožnega tkiva na en recept, ki je bila v letu 2008 13,79 EUR, je z 48,59 EUR precej odstopala povprečna vrednost na recept s predpisanimi zdravili iz podskupine D11.

V skupini zdravil D, zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva je 43,6 % delež receptov pripadal podskupini D07 oziroma kortikosteroidom - dermatikom. Tudi vrednostno je podskupina D07 s 40,5 % zavzemala največji delež.

Tabela 40: Kazalci skupine D, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
D	586.672	100%	91	8.089.727	100%	90	13,79	288
01	202.247	34,5	98	2.198.895	27,2	89	10,87	99
02	10.523	1,8	104	128.340	1,6	107	12,20	5
03	1.210	0,2	109	13.985	0,2	132	11,56	1
04	5.119	0,9	92	59.301	0,7	91	11,58	3
05	11.204	1,9	95	406.688	5,0	76	36,30	5
06	51.263	8,7	85	653.874	8,1	93	12,76	25
07	255.950	43,6	98	3.278.275	40,5	96	12,81	126
08	427	0,1	72	2.181	0,0	82	5,11	0
09	1.909	0,3	94	18.555	0,2	94	9,72	1
10	31.935	5,4	45	606.594	7,5	60	18,99	16
11	14.878	2,5	112	722.996	8,9	113	48,59	7

D01 Antimikotiki za zdravljenje dermatoloških bolezni

Recepti s predpisanimi antimikotiki za zdravljenje dermatoloških bolezni, so predstavljali 34,5 % delež receptov in 27,2 % delež stroškov za zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva. Glede na leto 2007 se je število izdanih receptov znižalo za 2% in stroški zanje za 11 %.

- Od zdravil, ki vsebujejo imidazolove in triazolove derivate so bila napogosteje predpisana zdravila z mikonazolom – 81,1 tisoč Rp z vrednostjo 548,2 tisoč EUR
- Od zdravil ki vsebujejo druge antimikotike za lokalno zdravljenje (D01AE) so bila najpogosteje predpisana zdravila s terbinafinom – 62 tisoč Rp z vrednostjo predpisanih zdravil 657,1 tisoč EUR.

D05 Antipsoriatiki

Glede na leto 2007 se je število receptov s predpisanimi antipsoriatiki znižalo za 5 % , stroški zanje pa celo za 24 %.

V letu 2008 je bilo predpisanih 11,2 tisoč Rp z antipsoriatiki, od tega je bilo 10,3 tisoč Rp z zdravili za lokalno zdravljenje in manj kot tisoč Rp za sistemsko zdravljenje. Vsa zdravila za lokalno zdravljenje psoriaze so vsebovala kalcipotriol, za sistemsko zdravljenje pa acitretin.

D06 Antibiotiki in kemoterapevtiki za uporabo v dermatologiji

Glede na leto 2007 se je število receptov s predpisanimi zdravili iz podskupine D06 znižalo za 15 % in stroški zanje za 7 %.

V letu 2008 je bilo predpisanih 27 tisoč Rp z antibiotiki za lokalno zdravljenje in 24,3 tisoč Rp s kemoterapevtiki za lokalno zdravljenje.

- Kljub sorazmerno majhnemu številu receptov z antibiotiki za lokalno zdravljenje, je bilo predpisanih več različnih učinkov - zdravila z gentamicinom na 10,2 tisoč Rp, fusidna kislina oz. neomicin na 6 tisoč receptih in mupirocin 4,5 tisoč Rp.
- Tudi v skupini kemoterapevtikov za lokalno zdravljenje, so bile predpisane različne učinkovine. Največ, 10,3 tisoč Rp z metronidazolom, sledijo ji s 6,6 tisoč Rp srebrov sulfadiazin, s 4,5 tisoč Rp aciklovir in z 2,8 tisoč Rp imikvimod.

D07 Kortikosteroidi – dermatiki

V skupini D, ki zajema zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva, so zdravniki predpisali največ receptov z zdravili, ki vključuje kortikosteroide – dermatike (43,6 % delež v številu Rp), pa tudi stroški zanje so bili največji (40,5 %).

Glede na leto 2007 je bilo v letu 2008 izdanih za 2 % manj receptov, s 4 % manjšo vrednostjo. Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi kortikosteroidi – dermatiki je znašala 12,81 EUR.

- Največji delež števila receptov (72,7 %) in stroškov (58,3 %) je pripadal enokomponentnim zdravilom, med njimi so največji delež tvorili kortikosteroidi z močnim učinkom (skupina III) oziroma podskupina D07AC. V to podskupino so razvrščene tudi učinkovine mometazon, betametazon in metilprednizolonacepoant. Število izdanih receptov z mometazonom (85,8 tisoč Rp), z betametazonom (31,4 tisoč Rp) in z metilprednizolonacepoantom (preko 33,3 tisoč Rp) je predstavljalo 25,65 % delež v številu receptov in 21,0 % vrednostni delež skupine D.

D10 Zdravila za zdravljenje aken

Glede na leto 2007 se je število izdanih receptov z zdravili za zdravljenje aken znižalo za 55 % in stroški zanje za 40 %. V znatno večji meri so bila predpisana zdravila iz podskupine zdravil za lokalno zdravljenje aken (D10A), povprečna vrednost enega recepta pa je bila primerjalno precej višja za zdravila za sistemsko zdravljenje aken (D10B) in je bila 38,71 EUR.

Ne glede na to, ali izrazimo porabo v številu receptov (18,9 tisoč Rp) ali stroških (255,6 tisoč EUR), je med zdravili za lokalno zdravljenje aken v letu 2008 prevladovala zdravilna učinkovina azelainska kislina, ki je gledano po obeh kriterijih še v letu 2007, zamenjala klindamicin.

Vsa zdravila za sistemsko zdravljenje aken so vsebovala izotretinoin.

Tabela 41: Kazalci v D01, D05, D06, D07, D10, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število Rp na 1000 preb.
D01 - antimikotiki za zdravlј.dermatoloških bolezni	202.247	98	2.198.895	89	10,87	99
D01A - antimikotiki za lokalno zdravljenje	184.087	99	1.548.303	103	8,41	90
D01AC - imidazolovi in triazolovi derivati	120.892	99	863.625	102	7,14	59
D01AE - drugi antimikotiki za lokal.zdravlј.	63.194	98	684.673	104	10,83	31
D01B - antimikotiki za sistemsko zdravljenje	18.160	94	650.592	68	35,83	9
D05 - antipsoriatiki	11.204	95	406.688	76	36,30	5
D05A - antipsoriatiki za lokalno zdravljenje	10.277	94	334.587	70	32,56	5
D05B - antipsoriatiki za sistemsko zdravljenje	927	118	72.101	118	77,78	0
D06 - antibiotiki in kemoterapeutiki za up.v derm.	51.263	85	653.874	93	12,76	25
D06A - antibiotiki za lokalno zdravljenje	26.999	82	201.391	84	7,46	13
D06B - kemoterapeutiki za lokalno zdravljenje	24.264	90	452.483	98	18,65	12
D07 - kortikosteroidi - dermatiki	255.950	98	3.278.275	96	12,81	126
D07A - kortikosteroidi, enokompon.zdravila	186.190	98	1.909.700	101	10,26	91
D07AB - kortikosteroidi z zmern.uč.(skup.II)	35.677	106	210.689	97	5,91	17
D07AC - kortikosteroidi z močnim uč.(sk.III)	150.513	97	1.699.011	102	11,29	74
D07C - kortikosteroidi v kombinaciji z antibiotiki	9.675	86	62.943	89	6,51	5
D07CA - kortikost.z blag.uč.v komb.z antib.	101	41	1.134	41	11,23	0
D07CC - kortikost.z močn.uč.v komb.z antib.	9.574	87	61.809	91	6,46	5
D07X - kortikosteroidi, druge kombinacije	60.085	99	1.305.632	89	21,73	29
D07XB - kortikost.z zmernim uč., druge komb.	3.795	79	82.098	78	21,63	2
D07XC - kortikost.z močnim uč., druge komb.	56.290	101	1.223.534	90	21,74	28
D10 - zdravila za zdravljenje aken	31.935	45	606.594	60	18,99	16
D10A - zdravila za lokalno zdravljenje aken	23.586	37	283.645	39	12,03	12
D10B - zdravila za sistemsko zdravljenje aken	8.340	118	322.864	111	38,71	4

4.5 G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni

Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni so razvrščeni v 4 podskupine:

- G01 ginekološka antimikrobna zdravila in antiseptiki
- G02 druga ginekološka zdravila
- G03 spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil
- G04 zdravila za bolezni sečil.

V tabeli 42 so prikazani kazalci za skupino G, zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni. Tako število receptov kot tudi vrednost izdanih zdravil, je bilo enako kot v letu 2007.

Povprečna vrednost na en recept je znašala 26,17 EUR.

Podskupina G03, to so spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil, je zavzemala 56,5 % odstotni delež v številu in 41,4 % delež v vrednosti zdravil.

Povprečna vrednost na en recept z zdravili, uvrščenimi v podskupino G02, je bila primerjalno geldano najvišja, to je 99,18 EUR.

Tabela 42: Kazalci skupine G, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
G	1.034.435	100%	100	27.066.558	100%	105	26,17	507
01	121.185	11,7	92	1.019.366	3,8	93	8,41	59
02	15.042	1,5	110	1.491.838	5,5	147	99,18	7
03	584.419	56,5	98	11.211.466	41,4	109	19,18	287
04	313.789	30,3	107	13.343.888	49,3	99	42,53	154

G01 Ginekološka antimikrobna zdravila in antiseptiki

Ginekološka antimikrobna zdravila in antiseptiki so v letu 2008 zavzemala 11,7 % delež v številu receptov in 3,8 % delež vrednosti zdravil iz skupine G. V skupini G01 se je v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo število receptov in stroški za zdravila iz vseh podskupin, z izjemo zdravil s povidon jodidom, ki so uvrščena med druga antimikrobna zdravila in antiseptike. Število receptov za ta zdravila se je povečalo za 28 % in vrednost za 38%.

Največ izdanih zdravil iz skupine G01 je pripadalo derivatom imidazola, predvsem zdravilom s klotrimazolom (73,8 tisoč Rp) in z mikonazolom (18,0 tisoč Rp). Zdravila s klotrimazolom so predstavljala 7,13% delež v številu in 2,17 % delež vrednosti receptov celotne skupine G.

G03 Spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil

V letu 2008 so zdravniki, glede na preteklo leto, predpisali 2 % manj receptov z 9 % višjo vrednostjo predpisanih zdravil.

Največji delež v številu izdanih receptov (56,5 %) med zdravili za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni so tudi v letu 2008 zavzemali spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil, od katerih so največ predpisovali hormonske sistemske kontraceptive.

- Število receptov s hormonskimi sistemskimi kontraceptivi se je glede na lansko leto povečal za 1 %, vrednost izdanih zdravil pa za 23 %. Najpogosteje predpisani hormonski sistemske kontraceptivi so bila zdravila, ki so vsebovala gestoden in estrogen (196,6 tisoč Rp) v obliki enofaznih zdravil.

- Recepte z estrogeni so predstavljala zdravila z estradiolom (31,5 tisoč Rp) in estriolom (17,3 tisoč Rp). Glede na leto 2007 se je število receptov povečalo za 1% in vrednost za 9 %.
- Število in vrednost receptov s predpisanimi gestageni – G03D (vodilna učinkovina v številu predpisanih receptov je bila s 19 tisoč recepti noretisteron) se je glede na leto 2007 znižalo za 8 % oz za 3 %.
- Pri zdravilih z gestageni, v kombinaciji z estrogeni (G03F) je prišlo do 6 % znižanja v številu receptov ob sočasnem 1 % zvišanju stroškov.
- V celotni skupini G03 je prišlo do največjega znižanja v številu receptov in vrednosti izdanih zdravil v skupini antiandrogenov (za 18 % oz za 11%). Glavnino receptov iz te skupine so predstavljali recepti z zdravili, ki so vsebovala kombinacijo ciproterona in estrogena (preko 45,2 tisoč Rp). Povprečna vrednost predpisanih zdravil na en recept iz podskupine G03H je bila 35,84 EUR.

G04 Zdravila za bolezni sečil

Z ozirom na leto 2007 je bilo v letu 2008 število receptov višje za 7 %, stroški za zdravila pa so bili nižji za 1 %.

- Največ zdravil za bolezni sečil, ki vsebujejo spazmolitike so v letu 2008 predstavljali recepti s trospijem (69,9 tisoč Rp).
- Zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate so predstavljala 62,8 % delež v številu receptov in 61 % delež stroškov podskupine G04. Za zdravljenje hipertrofije prostate je bilo nekoliko več predpisanih receptov z antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa (tamsulozin 80,8 tisoč Rp z vrednostjo predpisanih zdravil 2,7 mio EUR in terazosin 33,1 tisoč Rp z vrednostjo 1,4 mio EUR) v primerjavi z zdravili z zaviralci testosteron 5-alfa reduktaze (finasterid 59,5 tisoč Rp in vrednostjo 2,4 mio EUR in dutasterid 23,6 tisoč Rp in vrednostjo 1,7 mio EUR).

Zdravila s tamsulozinom so predstavljala 9,98 % delež stroškov za zdravila iz celotne skupine G.

Tabela 43: Kazalci v G01, G03, G04, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
G01 - ginekološka antimikrobnna zdravila in antiseptiki	121.185	92	1.019.366	93	8,41	59
G01A - antimikr.zdr.in antisept.brez komb.s kortikost.	121.185	92	1.019.366	93	8,41	59
G01AA - antibiotiki	9.181	46	114.731	51	12,50	5
G01AD - organske kisline	12.474	93	94.011	93	7,54	6
G01AF - derivati imidazola	91.806	99	748.412	103	8,15	45
G01AX - druga antimikrobnna zdravila in antisept.	7.635	128	61.724	138	8,08	4
G03 - spol.hormoni in zdravila za uravnav.delov.spolovil	584.419	98	11.211.466	109	19,18	287
G03A - hormonski sistemski kontraceptivi	400.714	101	6.153.122	123	15,36	196
G03AA - gestageni in estrogeni, enofazna zdravila	389.056	100	5.967.556	123	15,34	191
G03AB - gestageni in estrogeni, dvo- ali trifaz.zdr.	8.693	84	127.522	83	14,67	4
G03C - estrogeni	48.843	101	897.883	109	18,38	24
G03D - gestageni	35.618	92	408.367	97	11,47	17
G03F - gestageni v kombinaciji z estrogeni	33.638	94	860.830	101	25,59	16
G03H - antiandrogeni	49.147	82	1.761.558	89	35,84	24
G04 - zdravila za bolezni sečil	313.789	107	13.343.888	99	42,53	154
G04B - druga zdr.za bolezni sečil, ki vklj.spazmolitike	116.711	104	5.208.793	115	44,63	57
G04C - zdravila za zdrav.benigne hipertrofije prostate	197.072	109	8.135.048	92	41,28	97

4.6 H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov

Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov so razvrščena v 5 podskupin:

- H01 hipofizni in hipotalamični hormoni ter sorodne učinkovine
- H02 kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje
- H03 zdravila za bolezni ščitnice
- H04 pankreasni hormoni
- H05 zdravila za uravnavanje homeostaze kalcija.

Med letoma 2007 in 2008 je prišlo do 7 % povečanja v številu receptov z zdravili iz skupine H ter tudi do 7 % povečanja njihove vrednosti.

Večina, to je 75,1 % delež števila receptov skupine H, je pripadalo zdravilom za bolezni ščitnice oziroma podskupini H03, medtem ko je tej podskupini pripadal samo 14,6 % vrednostni delež. Največji vrednostni delež je pripadal podskupini H01- hipofizni in hipotalamični hormoni ter sorodne učinkovine (tabela 43) in sicer 56,3 %.

Povprečna vrednost na en recept z zdravili iz skupine H je sicer znašala 32,19 EUR, z velikimi odstopanji v dveh podskupinah zdravil. Ti podskupini sta bili H01 in H05, s povprečno vrednostjo na en recept 481,08 EUR oziroma 332,66 EUR.

Tabela 44: Kazalci v skupini H, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
H	235.617	100%	107	7.584.196	100%	107	32,19	116
01	8.880	3,8	108	4.271.972	56,3	107	481,08	4
02	45.350	19,2	103	1.065.991	14,1	96	23,51	22
03	176.944	75,1	109	1.107.427	14,6	109	6,26	87
04	1.124	0,5	91	34.702	0,5	96	30,87	1
05	3.319	1,4	92	1.104.105	14,6	119	332,66	2

H02 Kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje

Podskupina H02 opisuje kortikosteroide za sistemsko zdravljenje, obenem celotno porabo zdravil iz te podskupine predstavljajo zdravila z glukokortikoidi (H02AB). Povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi zdravili iz podskupine H02 je v letu 2008 dosegla 23,51 EUR. Primerjava med letoma 2007 in 2008 kaže povečanje števila receptov za 3 % in zmanjšanje stroškov za 4 %.

Med kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje se je največ predpisoval metilprednizolon (41,0 tisoč Rp v vrednosti 766,5 tisoč EUR) ki je v številu receptov skupine H zavzemal 17,39 % in v stroških 10,11 %.

H03 Zdravila za bolezni ščitnice

Povprečna vrednost enega recepta iz podskupine H03 je bila 6,26 EUR. Glede na leto 2007 so zdravniki predpisali za 9 % več receptov, ki so povzročili za 9 % večje stroške.

- Od zdravil za bolezni ščitnice, je v letu 2008 največji delež števila receptov (95,2 %) in stroškov (94,1 %) pripadal zdravilom za zdravljenje hipotiroze z natrijevim levotireksonatom. V letu 2008 je bilo predpisanih 168,5 tisoč Rp z natrijevim levotiroksinatom, kar je bilo največ v podskupini H03 in obenem največ (71,5 %) v skupini H. Stroškovno je to pomenilo nekaj več kot 1 milijon EUR oziroma 13,7 % vrednostni delež skupine H.

H05 Zdravila za uravnavanje homeostaze kalcija

Pretežni delež števila receptov in stroškov podskupine H05 so tvorila zdravila s paratiroido zavirajočimi hormoni oziroma podskupina H05B. Glede na leto prej se je znižalo število receptov za 8%, stroški pa so se povisali za 19 %. Povprečna vrednost enega recepta v podskupini H05 je bila 332,7 EUR, oziroma za zdravila s paratiroido zavirajočimi hormoni 268,1 EUR.

Druga podskupina zdravil za uravnavanje homeostaze kalcija H05A – obščitnični hormoni in analogi je bila v letu 2008 zastopana samo s teriparatidom, ki je bil predpisan na 272 receptih v vrednosti 287 tisoč evrov.

Tabela 45: Kazalci skupine H, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
H01 - hipofizni in hipotalamični hormoni ter sorod.učin.	8.880	108	4.271.972	107	481,08	4
H01A - hormoni prednjega režnja hipofize	825	103	2.436.557	104	2.953,40	0
H01B - hormoni zadnjega režnja hipofize	7.661	108	828.398	112	108,13	4
H01C - hipotalamični hormoni	394	117	1.007.017	111	2.555,88	0
<hr/>						
H02 - kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje	45.350	103	1.065.991	96	23,51	22
H02A - kortikosteroidi za sistem.zdrav.,enokomp.zdr.	45.350	103	1.065.991	96	23,51	22
H02AB - glukokortikoidi	45.350	103	1.065.991	96	23,51	22
<hr/>						
H03 - zdravila za bolezni ščitnice	176.944	109	1.107.427	109	6,26	87
H03A - zdravila za zdravljenje hipotiroze	168.450	110	1.041.684	110	6,18	83
H03B - zdravila za zdravljenje hipertiroze (tirostatiki)	6.948	91	58.578	94	8,43	3
H03C - zdravljenje z jodom	1.546	86	7.165	83	4,63	1
<hr/>						
H05 - zdravila za uravnavanje homeostaze kalcija	3.319	92	1.104.105	119	332,66	2
H05B - paratiroidi zavirajoči hormoni	3.047	89	816.801	110	268,07	1

4.7 J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij

Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij so razvrščena v sedem podskupin:

- J01 zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij
- J02 antimikotiki za sistemsko zdravljenje
- J04 učinkovine za zdravljenje infekcij z mikobakterijami
- J05 zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij
- J06 imunski serumi in imunoglobulini
- J07 cepiva.

Med letoma 2007 in 2008 je prišlo do 6 % padeca v številu receptov z zdravili za sistemsko zdravljenje infekcij, ob sočasnem 15 % vrednostnem zmanjšanju.

Od povprečne vrednosti zdravil, za sistemsko zdravljenje infekcij na 1 recept, ki je bila v letu 2008 14,72 EUR, je z 249,21 EUR znatno odstopala povprečna vrednost cepiv. Cepiva se praviloma na izdajajo na recept, zato je prikazano število izdanih receptov s cepivi in njihova vrednost znatno nižja od dejanske.

Pogostnost predpisovanje zdravil po starostnih skupinah prikazujemo v tabeli 26. Zdravniki so najpogosteje predpisali zdravila iz skupine J otrokom v starostni skupini 0 do 4 let, v starostni skupini 5 do 9 let in v starostni skupini po osemdesetem letu starosti. Glede na leto 2007 se je zmanjšalo predvsem predpisovanje zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij otrokom do četrtega leta starosti.

Tabela 46: Kazalci skupine J, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
J	1.248.482	100%	94	18.380.674	100%	85	14,72	612
01	1.190.258	95,3	93	12.744.615	69,3	78	10,71	584
02	32.631	2,6	93	1.247.736	6,8	86	38,24	16
04	1.686	0,1	104	92.292	0,5	96	54,74	1
05	23.872	1,9	103	4.289.433	23,3	114	179,68	12
06	11	0,0	79	616	0,0	25	56,00	0
07	24	0,0	62	5.981	0,0	42	249,21	0

J01 Zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij

Od zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij so pretežni delež v številu receptov (95,3 %) predstavljali recepti z zdravili za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij, katerih vrednostni delež v skupini J je znašal 69,3 %.

Medtem ko se je med letoma 2006 in 2007 povečalo število receptov in vrednost izdanih zdravil, je v letu 2008 prišlo zmanjšanje števila receptov, še bolj pa vrednosti izdanih zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij. Izjema so zdravila s piranozoidnimi antibiotiki, katerih edini predstavnik je klindamicin, pri katerih je prišlo do povečanja števila receptov in stroškov za zdravila. Povečanje zaradi majhnega števila izdanih receptov, primerjalno gledano na ostale podskupine zdravil iz skupine J01, ne predstavlja večjih sprememb v podskupini J01.

- Tudi v letu 2008 so zdravniki največ receptov iz Skupine J z zdravili iz skupine betalaktamski antibiotiki, penicilini (preko 673 tisoč Rp) in od tega največ zdravil, ki vsebujejo kombinacije penicilinov z zaviralci laktamaz beta (263,5 tisoč Rp), stroški za ta zdravila pa so presegali 3,3 mio EUR. Monokomponentna zdravila z amoksicilinom, so bila predpisana na 242,6 tisoč Rp, stroški zanke pa so znašali 1,75 mio EUR. Povprečna vrednost enega recepta z zdravilom, ki

je vseboval kombinacije penicilinov z zaviralci laktamaz beta je bila v letu 2008 12,62 EUR, medtem ko je bila povprečna vrednost zdravil samo z amoksicilinom znatno nižja (7,23 EUR).

- Število receptov z zdravili s penicilini, občutljivimi na laktamaze beta (edini predstavnik te skupine, ki je bil v prometu je fenoksimetilpenicilin) je predstavljajo 24,3 % delež v številu receptov in 29,2 % delež stroškov skupine J01C – betalaktamski antibiotiki, penicilini.
- Število izdanih receptov z zdravili s sulfonamidi in trimetoprimom (J01E) se z leti bistveno ne spreminja. V letu 2008 so ta zdravila predstavljala 10,2 % delež v številu receptov in le 4 % delež stroškov za zdravila iz skupine J01.
- V skupini J01 je glede porabe močno zastopana skupina J01FA - makrolidni antibiotiki, katerih število receptov se je v letu 2008 glede na leto 2007 znižalo za 9 %, vrednost pa celo za 32 %. Najpogosteje so bila predpisana zdravila z azitromicinom (157,7 tisoč Rp) in klaritromicinom (47,5 tisoč Rp).
- Tudi v letu 2008 se je ponovno, glede na prejšnje leto, povečalo število receptov (29,3 tisoč Rp) in vrednost izdanih zdravil (336 tisoč EUR) s klindamicinom, ki je edini predstavnik v skupini J01FF.

J02 Antimikotiki za sistemsko zdravljenje

Vsi predpisani antimikotiki za sistemsko zdravljenje v letu 2008, so bili derivati triazola (24,8 tisoč Rp s flukonazolom in 7,6 tisoč Rp s itrakonazolom). Povprečna vrednost enega recepta z zdravili iz te podskupine je bila 38,24 EUR. Z ozirom na leto 2007 so zdravniki predpisali za 7 % manj receptov, stroški zanje pa so bili za 14 % manjši.

J04 Učinkovine za zdravljenje infekcij z mikobakterijami

V letu 2008 so zdravniki predpisali 1.686 receptov z zdravili z delovanjem na bakterijo Mycobacterium tuberculosis od tega največ s kombiniranimi zdravili. Povprečna vrednost enega recepta je znašala 54,74 EUR. V letu 2008 je bilo izdanih za 4 % večje število receptov, stroški pa so bili za 4 % manjši kot leto prej.

J05 Zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij

Nekaj več kot 23,8 tisoč izdanim receptom s predpisanimi zdravili za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij (J05) in hkrati zdravili z direktnim delovanjem na viruse (J05A) je vrednostno ustrezalo 4,3 milijone evrov. Med letoma 2007 in 2008 lahko opazimo povečanje števila in vrednosti receptov z zdravili iz podskupine J05, za 3 % oziroma za 14 %. Povprečna vrednost ne en recept je bila 179,68 EUR in je bila najvišja v celotni skupini J.

- Pretežni številčni in vrednostni del podskupine J05A so tvorili recepti iz podskupine J05AB, nukleozidi in nukleotidi (razen zaviralcev reverzne transkriptaze). V letu 2008 je bilo izdanih 13 tisoč Rp z valaciclovirjem, 4,6 tisoč Rp z aciclovirjem in 3,0 tisoč Rp z brivudinom.

Tabela 47: Kazalci v J01, J02, J04, J05, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
J01 - zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij	1.190.258	93	12.744.615	78	10,71	584
J01A - tetraciklini	11.407	87	111.416	76	9,77	6
J01C - betalaktamski antibiotiki, penicilini	673.162	93	7.237.345	76	10,75	330
J01CA - širokospikalni penicilini	242.585	92	1.753.247	97	7,23	119
J01CE - penicilini, občutljivi na laktamaze beta	163.864	96	2.110.834	108	12,88	80
J01CF - antistafilokokni penicilini (za l.b.o.pen.)	3.228	15	47.032	14	14,57	2
J01CR - kombin. penicil. z zaviralci laktamaz beta	263.485	99	3.326.232	62	12,62	129
J01D - drugi beta-laktamski antibiotiki	37.123	74	707.013	72	19,05	18
J01E - sulfonamidi in trimetoprim	121.660	96	511.581	98	4,21	60
J01F - makrolidi, linkozamidi in streptogramini	251.261	93	2.474.190	72	9,85	123
J01FA - makrolidni antibiotiki	221.939	91	2.138.141	68	9,63	109
J01FF - piranozidni antibiotiki (linkozamidi)	29.322	116	336.049	115	11,46	14
J01M - kinolonske protimikrobine učinkovine	95.561	100	1.609.714	99	16,84	47
J01X - druge protimikrobine učinkovine	76	74	87.909	69	1.156,70	0
J02 - antimikotiki za sistemsko zdravljenje	32.631	93	1.247.736	86	38,24	16
J02A - antimikotiki za sistemsko zdravljenje	32.631	93	1.247.736	86	38,24	16
J02AC - derivati triazola	32.631	93	1.247.736	86	38,24	16
J04 - učinkovine za zdravljenje infekc. z mikrobakterijami	1.686	104	92.292	96	54,74	1
J04A - zdr. z delov. na bakter. Mycobact. Tuberculo.	1.686	104	92.292	96	54,74	1
J04AB - antibiotiki	170	207	16.429	197	96,64	0
J04AC - hidrazidi	162	124	2.935	124	18,12	0
J04AK - druga zdr.z delov. na bakter. Mycobact.	121	1.008	1.752	1.043	14,48	0
J04AM - komb.zdr. z delov. na bakter. Mycobact.	1.233	88	71.176	83	57,73	1
J05 - zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij	23.872	103	4.289.433	114	179,68	12
J05A - zdravila z direktnim delovanjem na virus	23.872	103	4.289.433	114	179,68	12
J05AB - nukleozidi in nukleotidi (raz.zav.rev.tr.)	21.395	101	1.962.709	99	91,74	10
J05AE - zaviralci proteaz	520	112	738.471	124	1.420,14	0
J05AF - zaviralci nukleozidne in nukleotid.rev.tr.	1.443	119	1.268.301	146	878,93	1
J05AH - zaviralci nevraminidaz	262	106	7.112	103	27,15	0

4.8 L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji

Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji so razvrščena v 4 podskupine:

- L01 zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki)
- L02 endokrino zdravljenje
- L03 zdravila za spodbujanje imunske odzivnosti.
- L04 zdravila za zaviranje imunske odzivnosti.

Tabela 48 prikazuje kazalce v skupini L, pri zdravilih z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjih. Večina receptov, to je 43,2 % receptov s predpisanimi zdravili iz skupine L je pripadala zdravilom za endokrino zdravljenje oziroma podskupini L02. Vrednostni deleži receptov s predpisanimi zdravili iz posameznih podskupin zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev so bili bolj izenačeni.

Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz skupine L je velika, znašala je 636,68 EUR. Še posebej velika je bila s 1.849,40 EUR povprečna vrednost na recept s predpisanimi zdravili za spodbujanje imunske odzivnosti.

Glede na leto 2007 je bilo v letu 2008 izdanih za 8 % več receptov, njihova vrednost pa je bila večja za 28 %.

Tabela 48: Kazalci skupine L, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
L	75.515	100%	108	48.078.582	100%	128	636,68	37
01	18.975	25,1	114	13.306.247	27,7	147	701,25	9
02	32.642	43,2	105	9.879.248	20,5	111	302,65	16
03	6.862	9,1	109	12.690.567	26,4	113	1.849,40	3
04	17.036	22,6	107	12.202.520	25,4	143	716,28	8

L01 Zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki)

V letu 2008 je bilo izdanih nekaj manj kot 19 tisoč Rp z zdravili z delovanjem na novotvorbe oziroma citostatikov. Zaradi visoke povprečne vrednosti receptov (701,25 EUR) pa so povzročili stroške v višini 13,3 mio EUR.

- Največ izdanih receptov je bilo z zavirci celične presnove (antimetaboliti) oziroma zdravil iz podskupine L01B, ki so predstavljali 63,9 % delež v številu in le 18,5% vrednostni delež podskupine L01. Zdravila, iz te skupine so najpogosteje vsebovala metotreksat (8,3 tisoč RP) in kapecitabin (3,3 tisoč Rp). Število receptov se je glede na prejšnje leto povečal za 11 % in stroški za 3%.
- Najbolj po porabi rastoča podskupina je bila skupina L01X – druga zdravila za zdravljenje novotvorb (citostatiki), katere poraba se je glede na leto 2007 povečala za 35 % v številu receptov in celo za 74 % vrednosti izdanih zdravil. Najpogosteje predpisani in najdražji učinkovini iz te skupine sta bili imatinib (845 Rp oz., 4 mio EUR) in erkotinib (521 Rp in malo manj kot 1,8 mio EUR).

L02 Endokrino zdravljenje

V okviru zdravil za endokrino zdravljenje so zdravniki v letu 2008 predpisovali predvsem hormonske antagoniste in sorodne učinkovine.

Povprečna vrednost enega recepta z zdravili za endokrino zdravljenje je znašala 302,65 EUR. Glede na leto 2007 se je število receptov povečalo za 5 % in stroški zanje za 11 %.

- Število receptov z zdravili s hormoni in sorodnimi učinkovinami (L02A) se je v letu 2008 povečalo za 4 %, stroški zanje za 27 %. Večina predpisanih zdravil iz te skupine je vsebovala megestrol (1,8 tisoč Rp z vrednostjo 388 tisoč EUR).
- Od hormonskih antagonistov in sorodnih učinkovin je bilo v letu 2008 izdanih 8,7 tisoč Rp z vrednostjo 334 tisoč EUR s tamoksifenom ter 8,4 tisoč Rp z vrednostjo 2,7 mio EUR z anastrozolom, ki sta indicirana za zdravljenje dojk. Stroškovno so prevladovali recepti s predpisanimi zdravili z vsebnostjo bikalutamida, ki je indiciran za zdravljenje raka na prostati in so z več kot 4,5 mio evrov predstavljali 9,46 % stroškov za zdravila skupine L.

L04 Zdravila za zaviranje imunske odzivnosti

Zdravila iz poskupine L04AA v preteklih letih so sedaj razvrščena v novo nastale podskupine:

L04AA – zdravila za selektivno zaviranje imunske aktivnosti

L04AB – inhibitorji tumor nekrosis faktorja alfa (inhibitorji TNF-alfa)

L04AD – inhibitorji kalcineurina

- Izdaja zdravil za selektivno zaviranje imunske odzivnosti, to je podskupina L04AA, je v letu 2008 pomenila 38,8 % delež v številu receptov in 26,2 % delež stroškov za zdravila za zaviranje imunske odzivnosti. Predpisana zdravila iz skupine L04AA so najpogosteje vsebovala mikofenolno kislino (3,6 tisoč Rp) oziroma leflunomid (2,7 tisoč Rp).
- Iz skupine L04AB sta bili predpisani učinkovini etanercept in adalimumab, ki sta predstavljali 12,9 % delež v številu receptov in 54,9 % delež stroškov za zdravila, za zaviranje imunske odzivnosti. Glede na leto 2007 se je število receptov za zdravila iz skupine A04AB povečalo za 28 % in vrednost za 73 %. Povprečna vrednost enega recepta s temi zdravila je bile 3.037,70 EUR in je najvišja glede na ostale podskupine zdravil iz skupine L.
- V novo skupino L04AD sta iz L04AA prerezvrščena ciklosporin in takrolimus. Ciklosporin je predstavjal 5,83 % delež števila receptov in 2,89 % delež stroškov za zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev (skupina L).

Tabela 49: Kazalci v L01, L02, L04, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
L01 - zdravila z delovanjem na novotvorbe-citostatiki	18.975	114	13.306.247	147	701,25	9
L01A - alkilirajoči citostatiki	2.188	98	1.337.881	112	611,46	1
L01B - zaviralci celične presnove (antimetaboliti)	12.119	111	2.459.778	103	202,97	6
L01X - druga zdravila za zdr.novotvorb (citostatiki)	4.583	135	9.459.762	174	2.064,10	2
L02 - endokrino zdravljenje	32.642	105	9.879.248	111	302,65	16
L02A - hormoni in sorodne učinkovine	1.919	104	396.447	127	206,59	1
L02B - hormonski antagonisti in sorodne učinkovine	30.723	105	9.482.801	111	308,65	15
L04 - zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	17.036	107	12.202.520	143	716,28	8
L04A - zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	17.036	107	12.202.520	143	716,28	8
L04AA - zdravila za selekt.zavir. imunske odzivn.	6.667	107	3.201.026	115	480,13	3
L04AB - inhibitorji tumor nekrosis faktorja alfa	2.205	128	6.698.123	173	3.037,70	1
L04AD - inhibitorji kalcineurina	5.020	101	1.776.874	105	353,96	2
L04AX - druga zdravila za zavir. imunske odzivn.	3.144	108	526.497	327	167,46	2

4.9 M Zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema

Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema so razvrščena v šest podskupin:

- M01 zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom
- M02 zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin
- M03 mišični relaksanti
- M04 zdravila za zdravljenje protina
- M05 zdravila za zdravljenje bolezni kosti
- M09 druga zdravila za zdravljenje motenj mišično – skeletnega sistema.

V tabeli 56 prikazani podatki kažejo število receptov s predpisanimi zdravili iz skupine M in posameznih podskupin zdravil za bolezni mišično – skeletnega sistema ter njihovo vrednost v absolutnem številu in odstotnem deležu, povprečne vrednosti na en recept ter razlike v številu in vrednosti izdanih receptov med letoma 2007 in 2008.

Več kot 1,3 milijonov izdanih receptov z zdravili za bolezni mišično – skeletnega sistema je vrednostno pomenilo preko 22,3 milijonov evrov. Od teh zdravil so bila najpogosteje predpisana zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom (M01), ki so predstavljala 81,5 % delež v številu receptov skupine M. Največji, 56,3 % vrednostni delež, so predstavljali recepti z zdravili za zdravljenje bolezni kosti. Od povprečne vrednosti na en recept z zdravili iz skupine M (17,53 EUR) je precej odstopala povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz podskupine M05 z 90,04 EUR in M09 s 76,88 EUR.

Število receptov z zdravili za bolezni mišično – skeletnega sistema je ostalo glede na leto 2007 nespremenjeno, vrednost izdanih zdravil pa se je zmanjšala za 2 %.

Tabela 50: Kazalci skupine M, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
M	1.307.238	100%	100	22.348.917	100%	98	17,10	641
01	1.065.700	81,5	99	8.651.527	38,7	94	8,12	523
02	12.528	1,0	85	72.869	0,3	101	5,82	6
03	36.931	2,8	107	765.421	3,4	90	20,73	18
04	51.961	4,0	109	247.100	1,1	107	4,76	25
05	139.806	10,7	106	12.588.013	56,3	101	90,04	69
09	312	0,0	99	23.987	0,1	89	76,88	0

M01 Zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom

Podskupina M01 je tudi v letu 2008, tako kot že vrsto let, prevladovala v številu izdanih receptov v skupini zdravil za bolezni mišično – skeletnega sistema. Glede na leto 2007, je za 1 % manjše število receptov, pomenilo za 6 % manjše stroške. Povprečno vrednost enega recepta podskupine M01, ki je bila 8,12 EUR, je precej presegala podskupina koksibov (M01AH), ki je bila 36,56 EUR.

- V podskupini M01A so derivati ocetne kisline in sorodne učinkovine (M01AB) predstavljali 53,7 % delež števila receptov in 45,9 % delež njihovih stroškov. V tej skupini se nahaja tudi diklofenak, ki je bila najpogosteje predpisana učinkovina (539,7 tisoč Rp) v celotni skupinini M in je predstavljala 41,3% delež v številu receptov in 15,0 % delež stroškov skupine M.

Diklofenaku sledijo po pogostnosti predpisovanja, naproksen (21,2 % delež v številu receptov in 10,7 % delež v stroških za zdravila), ketoprofen (6,8 % delež v številu receptov in 3,4 % delež v stroških za

zdravila), meloksikam (4,2 % delež v številu receptov in 2,5 % delež v stroških za zdravila) in ibuprofen (3,4 % delež v številu receptov in 1,4 % delež v stroških za zdravila)

M02 Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin

Velika večina receptov z zdravili za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin, vključena v podskupino M02 oziroma M02A, je pripadala protivnetnim nesteroidnim zdravilom za lokalno zdravljenje oziroma podskupini M02AA. Povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi zdravili iz podskupine M02 je znašala 5,82 EUR. Glede na prejšnje leto je bilo v letu 2008 izdanih za 15 % manj receptov, stroški so bili večji za 1 %.

Tudi med zdravili za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin so zdravniki predpisovali predvsem mazila z diklofenakom.(11,4 tisoč Rp).

Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin se lahko kupijo v lekarnah tudi brez recepta, zato je njihova dejanska poraba večja od prikazane.

M03 Mišični relaksanti

Glede na leto 2007 je prišlo v letu 2008 do 7 % povečanje števila receptov in 10 % zmanjšanja stroškov za zdravila iz podskupine M03. Povprečna vrednost enega recepta je bila 20,73 EUR. Predpisani mišični relaksanti so vsebovali tizanidin (32 tisoč Rp) oz. baklofen (5 tisoč Rp).

M04 Zdravila za zdravljenje protina

Število receptov s predpisanimi zdravili za zdravljenje protina se je glede na leto 2007 povečalo za 9 % in stroški zanje za 7 %, ob povprečni vrednosti enega recepta 4,76 EUR .

Vsa zdravila za zdravljenje protina, ki so bila v prometu v Sloveniji v letu 2008, so vsebovala alopurinol.

M05 Zdravila za zdravljenje bolezni kosti

Nekaj manj kot 140 tisoč Rp, je ob primerjalno visoki povprečni vrednosti enega recepta (90,04 EUR), pomenilo 12,6 mio EUR stroškov za zdravila za zdravljenje bolezni kosti. Glede na leto 2007 je bilo predpisanih 6 % večje število receptov z 1 % večjimi stroški za zdravila iz podskupine M05 .

Najpogosteje predpisana zdravila so vsebovala kombinacijo alendronske kisline in holeciferola (65,8 tisoč Rp oz 5,2 mio EUR). Njihov delež v številu receptov skupine M je znašal 5,0 %, delež stroškov za zdravila pa celo 23,4%.

Od monokomponentnih zdravil so bila največkrat predpisana zdravila z ibandronsko kislinou (37,1 tisoč Rp oz. 3,3 mio EUR). Njihov delež v številu receptov je znašal 2,8 %, delež stroškov za zdravila iz skupine M pa 14,81 %.

Tabela 51: Kazalci v M01, M02, M03, M04, M05, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
M01 - zdravila s protivnetnim in protirevm. učinkom	1.065.700	99	8.651.527	94	8,12	523
M01A - nesteroidni protivn. in protirevmat. zdravila	1.065.700	99	8.651.527	94	8,12	523
M01AB - derivati ocetne kisl. in sorodne učink.	571.791	98	3.967.782	93	6,94	280
M01AC - oksikami	55.449	98	568.822	60	10,26	27
M01AE - derivati propionske kisline	409.515	100	3.451.546	99	8,43	201
M01AH - koksibi	7.892	335	288.526	248	36,56	4
M01AX - druga nester.protivn.in protirev.zdrav.	21.026	91	373.975	98	17,79	10
M02 - zdravila za lok. zdravlj. mišičn. in skl. bolečin	12.528	85	72.869	101	5,82	6
M02A - zdravila za lokalno zdravlj. mišičn. in skl. bol.	12.528	85	72.869	101	5,82	6
M02AA - protivnetna nestero.zdrav. za lokal. zdr.	12.514	85	72.813	100	5,82	6
M03 - mišični relaksanti	36.931	107	765.421	90	20,73	18
M03B - mišični relaksanti z osrednjim delovanjem	36.929	107	763.489	90	20,67	18
M03BX - druge osrednje delajoče učinkovine	36.929	107	763.489	90	20,67	18
M04 - zdravila za zdravljenje protina	51.961	109	247.100	107	4,76	25
M04A - zdravila za zdravljenje protina	51.961	109	247.100	107	4,76	25
M04AA - zdrav. za zavir. nastajanja sečne kisline	51.961	109	247.100	107	4,76	25
M05 - zdravila za zdravljenje bolezni kosti	139.806	106	12.588.013	101	90,04	69
M05B - zdravila z učinkom na strukt. in miner. kosti	139.806	106	12.588.013	101	90,04	69
M05BA - difosfonati	61.830	108	6.199.160	105	100,26	30
M05BB - difosfonati in kalcij	68.756	103	5.442.488	94	79,16	34

4.10 N Zdravila z delovanjem na živčevje

Zdravila z delovanjem na živčevje so razvrščena v 7 podskupin:

- N01 anestetiki
- N02 analgetiki
- N03 antiepileptiki
- N04 antiparkinsoniki
- N05 psiholeptiki
- N06 psihoanaleptiki
- N07 druga zdravila z delovanjem na živčevje.

V tabeli 60 so prikazani kazalci, ki opredeljujejo število in vrednost receptov s predpisanimi zdravili z delovanjem na živčevje %. Glede na leto 2007 je bilo v letu 2008 predpisanih za 2 % več receptov z zdravili z delovanjem na živčevje, vrednost izdanih receptov pa se je med letoma 2007 in 2008 povečala za 5 %. Več kot 2,8 milijonom receptov z zdravili iz skupine N je vrednostno ustrezalo preko 77 milijonov evrov.

Od zdravil z delovanjem na živčevje sta odstotna deleža števila receptov s predpisanimi analgetiki (N02) in psiholetiki (N05) sta v letu 2008 znašala 38,4 % oziroma 35,5 %.

Primerjalno največji vrednostni delež zmed podskupin skupine N so zavzemali recepti s predpisanimi psiholetiki (N05) in sicer 33,6 %

Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili z delovanjem na živčevje je v letu 2008 znašala 27,51 EUR. Od te vrednosti je s 74,13 EUR v največji meri odstopala povprečna vrednost na en recept s predpisanimi antiparkinsoniki (N04).

Tabela 52: Kazalci skupine N, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
N	2.800.705	100%	102	77.033.588	100%	105	27,51	1.373
01	2.891	0,1	153	53.115	0,1	406	18,37	1
02	1.075.086	38,4	102	14.708.242	19,1	107	13,68	527
03	152.765	5,5	104	8.002.706	10,4	96	52,39	75
04	67.803	2,4	102	5.026.233	6,5	114	74,13	33
05	995.218	35,5	99	25.853.257	33,6	101	25,98	488
06	455.464	16,3	109	21.892.261	28,4	109	48,07	223
07	51.478	1,8	108	1.497.772	1,9	126	29,10	25

N02 Analgetiki

Zdravniki so v letu 2008 predpisali nekaj več kot milijon receptov z analgetiki, stroški zanje pa so znašali 14,7 mio EUR.

Opioidi (N02A) so predstavljajo 34,2 % delež v številu in 61,1 % v deležu stroškov za zdravila iz skupine N02. Povprečna vrednost enega recepta z opioidi je bila 24,44 EUR. Povprečno vrednost na en recept s predpisanimi analgetiki znižujejo zdravila s tramadolom (128 tisoč Rp) in njihovimi kombinacijami (194 tisoč Rp), ki so razvrščena v skupino N02AX – drugi opioidi, s povprečno vrednostjo zdravil na en recept 17,08 EUR. in so bila med opioidi najpogosteje predpisana zdravila.

Največ predpisanih analgetikov je bilo iz skupine drugi analgetiki in antipiretiki (62,1 % delež števila receptov in 21,5 % delež stroškov za analgetike). Povprečna vrednost enega recepta je bila

primerjalno gledano nizka, saj je znašala 4,73 EUR. Najpogosteje predpisana učinkovina iz te skupine je bila, tako kot že vrsto let, paracetamol (616,3 tisoč Rp). Analgetike in antipiretike (N02B) lahko bolniki kupijo tudi brez recepta v lekarni, zato je njihova poraba znatno večja od prikazane.

Najmanj predpisanih receptov z zdravili iz skupine analgetikov je bilo iz skupine zdravil proti migreni. Število receptov s temi zdravili se je glede na leto 2007 znižalo za 14 %, stroški pa so se povečali za 1 %. Največ zdravil je vsebovalo učinkovino sumatriptan, ki je bila predpisana na 21,1 tisoč Rp, v vrednosti 1,7 mio EUR. Poleg sumatriptana je bila večja poraba tudi zolmitriptana (6,5 tisoč Rp v vrednosti 297 tisoč EUR) in eletriptana (6,8 tisoč Rp v vrednosti 357 tisoč EUR).

N03 Antiepileptiki

Z ozirom na leto 2007 je bilo v letu 2008 izdanih za 4 % več receptov, stroški so bili za 4 % manjši. Povprečna vrednost enega recepta iz podskupine je bila 52,93 EUR.

- Iz skupine barbiturati in njihovi derivati so bila predpisana zdravila predvsem z metilfenobarbitalom in s primidonom. Število receptov se je v letu 2008 znižalo za 24 % in vrednost za 8 %.
- Od benzodiazepinov v skupini antiepileptikov, se je predpisoval izključno klonazepam, ki je predstavljal 5,7 % v številu receptov in 1,3 % stroškov za antiepileptike.
- Karbamazepin (N03AF01), je bil napogosteje predpisan derivat karboksamida in je s 37,2 tisoč Rp predstavljal tudi najpogosteje predpisano učinkovino med vsemi učinkovinami z antiepileptičnim delovanjem.
- Skoraj vsa zdravila, ki so vsebovala derivate prostih maščobnik kislin (N03AG) so vsebovala valprojsko kislino (26,3 tisoč Rp). Število receptov se je v letu 2008 povečalo za 4 %, njihova vrednost se je znižala za 13 %.
- Najpogosteje predpisani učinkovini v podskupini drugi antiepileptiki, sta lamotrigin (25 tisoč Rp in 1,2 mio EUR stroškov za zdravila) in pregabalin (21 tisoč Rp in 1,9 mio EUR stroškov za zdravila).

N04 Antiparkinsoniki

Podskupino antiparkinsonikov (N04) sestavlja dve podskupini, N04A ozioroma antiholinergiki in N04B, to so dopaminergiki. Kljub podobnemu številu izdanih receptov so dopaminergiki stroškovno bistveno prevladovali, zaradi primerjalno znatno višje povprečne vrednosti enega recepta (121,30 EUR). Povprečna vrednost recepta celotne podskupine N04 je znašala 74,13 EUR. Glede na leto 2007, se je v letu 2008 za 2 % povečalo število receptov, stroški pa so se povečali za 14 %. V podskupini antiholinergikov se je zmanjšalo število receptov za 2 %, stoški za zdravila so se zvišali za 3 %; v podskupini dopaminergikov pa se je povečalo število receptov za 5 % in stroški za 15 %.

- Edini v letu 2008 predpisan antiholinergih je bil biperiden (28,9 tisoč Rp).
- Najpogosteje predpisana zdravila med dopaminergiki so bila, s 14,1 tisoč Rp v vrednosti 1 mio EUR, zdravila z levodopo in zaviralcem dekarboksilaze . Sledila so zdravila s pramipeksolom (8,6 tisoč Rp v vrednosti 838 tisoč EUR).

N05 Psiholeptiki

Psiholeptiki so druga najpogosteje predpisana skupina zdravila skupine N in so predstavljeni 35,5 % v številu receptov in 33,6 % delež sredstev za zdravila z delovanjem na živčevje. Za 995 tisoč Rp s predpisanimi psiholeptiki je bilo porabljenih 25,9 mio evrov.

- Za zdravila iz podskupine antipsihotiki (N05A) je bilo, zaradi primerjalno visoke povprečne vrednosti zdravil predpisanih na en recept (93,79 EUR), porabljenih največ, to je 19,6 mio evrov. Najpogosteje predpisani antipsihotiki so vsebovali risperidon (51,1 tisoč Rp), kvetiapin (35,2 tisoč Rp) oz. olanzapin (31,5 tisoč Rp).
- Anksiolitiki predstavljajo že vrsto let najpogosteje predpisano podskupino med psiholeptiki. Glede na leto 2007 se je število receptov z anksiolitiki zmanjšalo za 4 % in njihova vrednost za 7 %. Najpogosteje predpisani učinkovini med anksiolitiki sta bili v letu 2008 s 177,5 tisoč recepti bromazepam in s 169 tisoč recepti alprazolam.

- Število receptov s hipnotiki in sedativi se v letu 2008 glede na leto 2007 ni spremenilo, medtem ko so se stroški za 8 %. Daleč najpogosteje predpisana učinkovina iz te skupine je bila s 200,5 tisoč predpisanimi recepti z vrednostjo predpisanih zdravil 1,9 mio EUR, zolpidem.

N06 Psihoanaleptiki

Psihoanaleptiki so predstavljeni 16,3 % delež v številu receptov in 28,4 % delež vrednosti predpisanih zdravil z delovanjem na živčevje.

Največji delež psihoanaleptikov v številu receptov in vrednosti so predstavljeni antidepresivi, ki so v letu 2008 predstavljeni 91,4 % delež v številu receptov in 72,0 % stroškov za psihoanaleptike.

- Število receptov z neselektivnimi zaviralci prevzema serotoninu se z leti znižuje in se je v letu 2008 glede na leto 2007 znižalo za 7 %. Največje število receptov (17,2 tisoč Rp) iz te skupine je vsebovalo zdravila z amitriptilinom.
- Znotraj podskupine antidepresivov so se največ predpisovali selektivni zaviralci prevzema serotoninina, katerih število receptov se je glede na prejšnje leto povečalo za 7 % in njihova vrednost za 1 %. Najpogosteje so bila predpisana zdravila z escitalopramom (99,8 tisoč Rp), s sertralinom (88,4 tisoč Rp), in paroksetinom ((51,1 tisoč Rp). Omenjene tri učinkovine predstavljajo 83,1 % delež receptov s predpisanimi selektivnimi zaviralci prevzema serotonina.
- Edini, na recept predpisani predstavniki zaviralcev monoaminoooksidaze tipa A, je bil v letu 2008 moklobemid . Število in vrednost receptov skupine N06AG z leti upada.
- V letu 2008 se je, primerjalno gledano med antidepresivi, največ povečalo predpisovanje zdravil iz skupina N06AX – drugi antidepresivi. Število receptov in vrednost zdravil sta se povečala za 16 %. Eankomerno je naraslo število receptov z vsemi vodilnimi učinkovinami v skupini. V letu 2008 so bila izdana zdravila predvsem z venlafaksinom, duloksetinom (s po 25 tisoč Rp), tianeptinom in mirtazapinom (s po 20 tisoč Rp).

Psihostumulansi zavzemajo med psihoanaleptiki manjši delež v številu (manj kot 6 tisoč Rp) in vrednosti izdanih zdravil (241 tisoč EUR), zato njihovo 77 % povečanje števila receptov in 557 % povečanje vrednosti izdanih zdravil, ne vpliva na celotno sliko porabe psihoanaleptikov. Tako povečanje števila receptov, kot tudi njihova vrednost je bila dokaj enakomerno porazdeljena med učinkovine iz te skupine - metilfenidat (3.500 receptov), piracetam (1.513 receptov) in atomiksetin (734 receptov).

Število receptov in vrednost zdravil za zdravljenje demence se je glede na leto 2007 povečalo za 13 oz. 15 %. Povprečna vrednost enega recepta je bila 175,72 EUR, kar je bila najvišja vrednost enega recepta celotne skupine N, zato je vrednost izdanih zdravil za zdravljenje demence prastavljalna 26,9 % vrednosti psihoanaleptikov. Število izdanih receptov (8 do 9,5 tisoč Rp) je enakomerno razdeljeno med učinkovine te skupine – donepezil, rivastigmin, galantamin in memantin.

N07 Druga zdravila z delovanjem na živčevje

Recepti s predpisanimi zdravili, ki pripadajo podskupini N07, predstavlja 1,8 % delež v številu in 1,9 % delež v vrednosti zdravil z delovanjem na živčevje. Število receptov se je med letoma 2007 in 2008 povečalo za 8 %, njihova vrednost pa za 26 %. Recepti s predpisanimi zdravili proti vrtoglavici so pomenili 85,8 % delež v številu receptov in 54,0 % v vrednosti podskupine N07.

V podskupini N07 so bila najpogosteje predpisana zdravila z betahistinom (35,6 tisoč Rp), ki se uporabljajo vrtoglavici.

Tabela 53: Kazalci v N02, N03, N04, N05, N06, N07, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
N02 - analgetiki	1.075.086	102	14.708.242	107	13,68	527
N02A - opioidi	367.484	107	8.982.496	108	24,44	180
N02AA - opiati	20.720	121	1.767.130	128	85,29	10
N02AB - derivati fenilpiperidina	20.332	108	1.486.943	93	73,13	10
N02AX - drugi opioidi	322.171	105	5.501.094	106	17,08	158
N02B - drugi analgetiki in antipiretiki	667.265	101	3.158.821	106	4,73	327
N02BA - salicilna kislina in njeni derivati	2.365	78	23.828	99	10,08	1
N02BB - pirazoloni	44.497	128	184.895	136	4,16	22
N02BE - anilidi	620.403	99	2.950.098	105	4,76	304
N02C - zdravila proti migreni	40.337	86	2.566.925	101	63,64	20
N02CA - alkaloidi ergot	1.715	16	15.480	15	9,03	1
N02CC - selektivni agonisti receptorjev 5HT	38.622	106	2.551.445	105	66,06	19
N03 - antiepileptiki	152.765	104	8.002.706	96	52,39	75
N03A - antiepileptiki	152.765	104	8.002.706	96	52,39	75
N03AA - barbiturati in njihovi derivati	6.520	76	170.459	92	26,14	3
N03AE - benzodiazepini	8.637	102	100.715	104	11,66	4
N03AF - derivati karboksamida	38.164	97	961.825	102	25,20	19
N03AG - derivati prostih maščobnih kislin	26.683	104	610.651	87	22,89	13
N03AX - drugi antiepileptiki	71.645	114	6.121.152	96	85,44	35
N04 - antiparkinsoniki	67.803	102	5.026.233	114	74,13	33
N04A - antiholinergiki	28.905	98	308.046	103	10,66	14
N04B - dopaminergiki	38.898	105	4.718.187	115	121,30	19
N05 - psiholeptiki	995.218	99	25.853.257	101	25,98	488
N05A - antipsihotiki	208.680	105	19.572.933	104	93,79	102
N05B - anksiolitiki	512.661	96	3.178.836	93	6,20	251
N05C - hipnotiki in sedativi	273.877	100	3.101.488	92	11,32	134
N06 - psihoanaleptiki	455.464	109	21.892.261	109	48,07	223
N06A - antidepresivi	416.227	108	15.769.100	105	37,89	204
N06AA - neselekt. zaviral. prevzema monoaminov	30.075	93	272.659	93	9,07	15
N06AB - selektivni zaviralcji prevzema serotoninina	288.026	107	9.923.986	101	34,46	141
N06AG - zaviralcji monoaminooksidaz tipa A	5.047	88	221.958	79	43,98	2
N06AX - drugi antidepresivi	93.078	116	5.350.491	116	57,48	46
N06B - psihostimulansi in učinkov.za obn.celic CŽS	5.762	177	241.169	657	41,86	3
N06D - zdravila za zdravljenje demence	33.473	113	5.881.982	115	175,72	16
N07 - druga zdravila z delovanjem na živčevje	51.478	108	1.497.772	126	29,10	25
N07A - parasimpatikomimetiki	1.625	108	121.865	105	74,99	1
N07B - zdravila za zdravljenje zasvojenosti	5.450	155	352.372	135	64,66	3
N07C - zdravila proti vrtovlavici	44.159	104	808.609	117	18,31	22

4.11 P Antiparazitiki, insekticidi in repellenti

Antiparazitiki, insekticidi in repellenti so razvrščeni v tri podskupine:

- P01 antiprotozoiki
 P02 antihelmintiki
 P03 zdravila proti parazitom zunanjih površin in proti garjam, insekticidi in repellenti.

Tabela 54 prikazuje, da je nekaj več kot 43 tisoč v letu 2008 izdanim receptom vrednostno ustrezo preko 262 tisoč evrov. Med letoma 2007 in 2008 se je število receptov znižalo za 5%, medtem ko je vrednost izdanih zdravil iz skupine P ostala nespremenjena.

Povprečna vrednost na en recept z izdanimi zdravili iz skupine P je bila primerjalno nizka in je znašala 6,06 EUR.

Iz celotne skupine P so 71,4 % delež v številu receptov in 70,6 % vrednosti zdravil predstavljeni recepti s predpisanimi antiprotozoiki (P01)

Tabela 54: Kazalci v skupini P, Slovenija, 2006

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
P	43.258	100%	95	262.287	100%	100	6,06	21
01	30.881	71,4	99	185.221	70,6	97	6,00	15
02	12.359	28,6	88	76.893	29,3	106	6,22	6
03	18	0,0	113	173	0,1	173	9,61	0

V podskupini antiprotozoiki so bila predpisana zdravila z metronidazolom in v skupini antihelmintiki z mebendazolom.

4.12 R Zdravila za bolezni dihal

Zdravila za bolezni dihal so razvrščena v 6 podskupin:

- R01 zdravila za zdravljenje bolezni nosne sluznice
- R02 zdravila z učinkom na žrelo
- R03 zdravila za obstruktivne pljučne bolezni
- R05 zdravila za zdravljenje kašla in prehlada
- R06 antihistaminiki za sistemsko zdravljenje
- R07 druga zdravila za zdravljenje bolezni dihal.

Tabela 55 prikazuje število receptov in stroške za zdravila za bolezni dihal. V primerjavi z letom 2007 se je število receptov znižalo za 2 %, medtem ko se je vrednost izdanih zdravil povečala za 2 %.

Največji delež (46,4 %) v številu receptov s predpisanimi zdravili za bolezni dihal, oziroma 77,1 % vrednostni delež izdanih receptov je pripadalo podskupini R03 - zdravila za obstruktivne pljučne bolezni. V tej podskupini beležimo tudi primerjalno največjo povprečno vrednost na en recept, ki je znašala 49,76 EUR. Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz skupine R je bila 29,97 EUR .

Tabela 55: Kazalci skupine R, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
R	953.650	100%	98	28.582.920	100%	102	29,97	468
01	125.341	13,1	106	2.158.474	7,6	110	17,22	61
02	2.097	0,2	82	20.620	0,1	87	9,83	1
03	442.757	46,4	98	22.030.285	77,1	102	49,76	217
05	40.836	4,3	77	412.920	1,4	85	10,11	20
06	339.658	35,6	97	3.910.104	13,7	98	11,51	167
07	2.961	0,3	84	50.516	0,2	84	17,06	1

R01 Zdravila za zdravljenje bolezni nosne sluznice

Zdravila za zdravljenje bolezni nosne sluznice so v letu 2008 predstavljala 13,1 % v deležu receptov in 7,6 % vrednosti zdravil za bolezni dihal. Glede na leto 2007 se je število receptov povečalo za 6 % in vrednost predpisanih zdravil za 10 %.

- Zdravila za bolezni nosne sluznice, ki vsebujejo simpatikomimetike, se lahko kupijo v lekarni brez recepta, zato je njihova poraba višja od prikazane.
- Število receptov z zdravili z levokabastinom, ki je bila edina v letu 2008 predpisana učinkovina iz skupine R01AC – zdravila s protialergijskim delovanjem brez kortikosteroidov, se je glede na leto 2007 zmanjšalo za 31 % oz. za 1800 receptov.
- Sočasno se je število predpisanih receptov s kortikosteroidi za zdravljenje bolezni nosne sluznice (R01AD) povečalo za 14 % oz. za preko 13 tisoč Rp. Največje število predpisanih receptov s kortikosteroidi je bilo z zdravili, ki so vsebovala mometazon (68,1 tisoč Rp) v vrednosti 1,3 mio EUR. oz. flutikazon (25,1 tisoč Rp v vrednosti 524 tisoč EUR).

R03 Zdravila za obstruktivne pljučne bolezni

Največ predpisanih receptov z zdravili za bolezni dihal je bilo z zdravili za obstruktivne pljučne bolezni, ki so razvrščena v podskupino R03 in so v letu 2008 predstavljala 46,4 % delež v številu in celo 77,1 % delež v stroških za zdravila za bolezni dihal.

- Najpogosteje predpisana zdravila za obstruktivne pljučne bolezni so bili inhalacijski andrenergiki, katerih recepti so predstavljali 59,0 % delež v številu receptov in 58,7 % delež v vrednosti zdravil iz skupine R03. Najpogostje predpisana učinkovina je bila fenoterol v kombinaciji z drugimi učinkovinami za obstruktivne pljučne bolezni (93,6 tisoč Rp), sledila sta salbutamol (76 tisoč Rp) in salmeterol v kombinaciji z drugimi učinkovinami za obstruktivne pljučne bolezni (47 tisoč Rp). Stroški za zdravila so bili največji za zdravila, ki vsebujejo kombinacije s salmeterolom in so v letu 2008 znašali preko 6 mio EUR.
- Druga inhalacijska zdravila za obstruktivne pljučne bolezni so predstavljala 24,9 % v deležu receptov in 26,6 % v deležu vrednosti zdravil za obstruktivne pljučne bolezni. Od tega je bilo 74,8 % receptov z zdravili, ki so vsebovala glukokortikoide (od tega največ flutikazon – 58,6 tisoč Rp) in 25,2 % receptov s tiotropijevim bromidom, ki ima antiholinergično delovanje.
- Med zdravili za sistemsko zdravljenje obstruktivnih pljučnih bolezni, je bilo predpisanih največ zdravil z montelukastom (43,6 tisoč Rp v vrednosti 2,8 mio EUR).

R05 Zdravila za zdravljenje kašla in prehlada

Od zdravil za zdravljenje kašla in prehlada se samo zdravila z opijevimi alkaloidi in njihovimi derivati dobijo samo na zdravnški recept, zato so prikazani podatki o njihovi porabi popolni. Največ predpisanih zdravil iz te skupine je vsebovalo folkodin (19,8 tisoč Rp) oz. dezoksiribonukleazo (7,3 tisoč Rp)

Zdravila v ostalih skupinah imajo pretežno režim izdaje v lekarnah brez zdravnškega recepta, poleg tega niso razvrščena na listo zdravil, zato je prikazana poraba znatno nižja od dejanske.

R06 Antihistaminiki za sistemsko zdravljenje

Antihistaminiki za sistemsko zdravljenje so v letu 2008 predstavljali 35,6 % delež v številu receptov in 13,7 % delež v vrednosti zdravil za bolezni dihal. V primerjavi z letom 2007 je bilo predpisanih za 3 % manj receptov z 2 % nižjo vrednostjo zdravil.

- Zdravila z difenhidraminom, ki je edina učinkovina predpisana učinkovina med aminoalkiletri, imajo režim izdaje brez zdravnškega recepta v lekarni, zato je poraba zdravil višja od prikazane.
- Od substituiranih alkilaminov se je predpisovala samo učinkovina dimetinden (7,4 tisoč Rp)
- Od derivatov fenotiazina so vsa predpisana zdravila vsebovala tietilperazin (15,7 tisoč Rp).
- Število receptov z derivati piperazina (s cetrizinom 78,6 tisoč Rp in levocetrizinom 35 tisoč Rp) se je v letu 2008 znižalo za 1 %, medtem ko se je vrednost predpisanih zdravil povečala za 7 %.
- Največ receptov s predpisanimi antihistaminiki za sistemsko zdravljenje je bilo z zdravili, ki so vsebovala loratadin (131,1 tisoč Rp) in ki je uvrščen v skupino R06AX – drugi antihistaminiki za sistemsko zdravljenje. Iz te skupine so zdravniki pogosto predpisali tudi zdravila s dezloratadinom (49,9 tisoč Rp).

Tabela 56: Kazalci v R01, R03, R05, R06, po podskupinah, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
R01 - zdravila za zdravljenje bolezni nosne sluznice	125.341	106	2.158.474	110	17,22	61
R01A - dekongestivi in druga zdr.za lokal.zdr.nos.sl.	124.370	106	2.153.957	110	17,32	61
R01AA - simpatikomimetiki, enokomponen.zdrav.	10.405	73	38.983	79	3,75	5
R01AC - zdr.s protialergijskim delov. brez kortiko.	4.132	69	41.978	70	10,16	2
R01AD - kortikosteroidi	109.831	114	2.072.990	112	18,87	54
R03 - zdravila za obstruktivne pljučne bolezni	442.757	98	22.030.285	102	49,76	217
R03A - inhalacijski adrenergiki	261.025	99	12.925.077	104	49,52	128
R03AC - bronhoselek.agonisti adrenerg.rec.beta-2	86.689	97	971.612	95	11,21	43
R03AK - adrenergiki in dr.učink.za obstr.pljučne	174.336	100	11.953.465	105	68,57	85
R03B - druga zdr.za obstrukt.pljučne bol., za inhalac.	110.385	95	5.868.441	104	53,16	54
R03BA - glukokortikoidi	82.542	91	2.958.713	97	35,84	40
R03BA02 - budezonid	9.881	91	288.730	88	29,22	5
R03BA05 - flutikazon	58.593	87	1.696.395	90	28,95	29
R03BA07 - mometazon	8.284	105	685.627	109	82,77	4
R03BA08 - ciklesonid	5.784	137	287.961	147	49,79	3
R03BB - antiholinergiki	27.843	108	2.909.728	112	104,50	14
R03C - adrenergiki za sistemsko zdravljenje	7.286	77	78.434	84	10,77	4
R03D - druga sistemska zdravila za obstrukt.plj.bolez.	64.061	103	3.158.333	90	49,30	31
R05 - zdravila za zdravljenje kašla in prehlada	40.836	77	412.920	85	10,11	20
R05C - ekspektoransi, kombinacije brez antitusikov	11.064	70	236.892	79	21,41	5
R05CB - mukolitiki	10.798	70	235.306	79	21,79	5
R05D - antitusiki, kombinacije brez ekspektoransov	29.577	79	174.707	92	5,91	15
R05DA - opijevi alkaloidi in njihovi derivati	22.309	87	123.972	111	5,56	11
R05DB - drugi antitusiki	7.264	62	50.674	65	6,98	4
R06 - antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	339.658	97	3.910.104	98	11,51	167
R06A - antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	339.658	97	3.910.104	98	11,51	167
R06AA - aminoalkiletri	85	67	558	93	6,56	0
R06AB - substituirani alkilamini	7.402	104	35.140	103	4,75	4
R06AD - derivati fenotiazina	15.707	99	183.205	99	11,66	8
R06AE - derivati piperazina	113.648	99	1.235.855	107	10,87	56
R06AX - drugi antihistaminiki za sistem. zdravlj.	202.816	97	2.455.344	95	12,11	99

4.13 S Zdravila za bolezni čutil

Zdravila za bolezni čutil so razvrščena v tri podskupine:

- S01 zdravila za očesne bolezni
- S02 zdravila za ušesne bolezni
- S03 zdravila za očesne in ušesne bolezni.

V Sloveniji v letu 2008 ni bilo v prometu nobeno zdravilo, ki bi bilo razvrščeno v skupino S02 – zdravila za ušesne bolezni,. Preko 99 % vseh receptov s predpisanimi zdravili iz skupine S je pripadalo zdravilom za očesne bolezni in samo 0,3 % delež števila in vrednosti izdanih receptov zdravilom za očesne in ušesne bolezni.

Povprečna vrednost na en recept je znašala 12,30 EUR. Med letoma 2007 in 2008 beležimo 4 % rast v številu in 8 % rast vrednosti receptov z zdravili za bolezni čutil.

Tabela 57: kazalci skupine S, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
S	600.510	100%	104	7.388.460	100%	108	12,30	294
01	598.418	99,7	107	7.364.494	99,7	109	12,31	293
03	2.092	0,3	12	23.966	0,3	29	11,46	1

S01 Zdravila za očesne bolezni

Največ predpisanih receptov v letu 2008, z zdravili za očesne bolezni, je bilo za preprečevanje in zdravljenje infekcij, od tega največ s tobramicinom (161,3 tisoč Rp). Zdravila s tobramicinom so predstavljala 26,9 % delež v številu receptov in 11,6 % delež v vrednosti vseh zdravil za bolezni čutil. Druga najpogosteje predpisana učinkovina je bila ciprofloxacin (32,4 tisoč Rp v vrednosti 176,7 tisoč EUR), ki je edini predstavnik podskupine S01AX – druga zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij.

Število receptov s protivnetnimi zdravili se je glede na leto 2007 ob 26 % povečanju stroškov povečalo za 12 %. Predpisovala so se predvsem zdravila s kortokosteroidi – s deksametazonom 24,7 tisoč Rp, loteprednolom 8,6 tisoč Rp in fluorometolonom 8,1 tisoč Rp. Diklofenak je edina predpisana učinkovina, ki spada v skupino nesteroidnih protivnetnih zdravil (14 tisoč Rp).

Podskupina S01E, ki zajema zdravila za zdravljenje glavkoma in zožitev zenice, je ob 19,9 % deležu v številu receptov in povprečni vrednosti enega recepta 35,86 EUR, predstavljala 58,0 % delež vrednosti zdravil za očesne bolezni. Za zdravljenje glavkoma so zdravniki najpogosteje predpisali zdravila, ki so vsebovala kombinacije s timololom (35,3 tisoč Rp) in nekoliko manj receptov z latanoprostom (30,6 tisoč Rp).

S03 Zdravila za očesne in ušesne bolezni

Zdravil, ki so razvrščena v skupino zdravil za očesne in ušesne bolezni je v prometu vsako leto manj, zato tudi njihova poraba izrazito upada.

V letu 2008 je bilo glede na leto 2007 predpisanih 88 % manj receptov oz samo nekaj preko 2 tisoč Rp. Izmed zdravil za očesne in ušesne bolezni, so se v največji meri predpisovala zdravila s kombinacijami antiinfektivov (neomicin s bacitracinom).

Tabela 58: kazalci podskupin S01 in S03, Slovenija, 2008

Podskupine	Število Rp	Indeks 2008 / 2007	Vrednost zdravil v EUR	Indeks 2008 / 2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Št.Rp na 1000 preb.
S01 - zdravila za očesne bolezni	598.418	107	7.364.494	109	12,31	293
S01A - zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij	216.418	99	1.156.472	101	5,34	106
S01AA - antibiotiki	178.459	106	922.856	107	5,17	88
S01AD - protivirusna zdravila	5.598	92	56.957	104	10,17	3
S01AX - druga zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij	32.360	117	176.655	109	5,46	16
S01B - protivnetra zdravila	55.294	112	424.487	126	7,68	27
S01C - protivn. učink. v kombin. s protimik. učinkov.	122.641	128	577.522	119	4,71	60
S01CA - kortikost. v kombin. s protimik. učinkov.	122.641	128	577.522	119	4,71	60
S01E - zdravila za zdravlj. glavkoma in zdravila za zožitev zenice	119.168	104	4.272.862	109	35,86	58
S01G - dekongestivi in protialergijska zdravila	47.088	105	527.404	110	11,20	23
S01X - druga zdravila za zdravljenje očesnih bolezni	37.781	105	405.452	104	10,73	19
S03 - zdravila za očesne in ušesne bolezni	2.092	12	23.966	29	11,46	1
S03A - zdravila za zdravljenje in preprečevanje infekcij	1.310	1.048	19.963	1.200	15,24	1
S03AA - zdravila za zdravljenje in preprečevanje infekcij	1.310	1.048	19.963	1.200	15,24	1
S03C - kortikosteroidi v kombinaciji z antiinfektivi	782	4	4.003	5	5,12	0
S03CA - kortikost. v kombinaciji z antimikrobnimi učini	782	4	4.003	5	5,12	0
S01AA + S03AA	179.769	107	942.819	109	5,24	88
S01CA + S03CA	123.423	109	581.525	102	4,71	61

4.14 V Razna zdravila

Razna zdravila, to so zdravila, ki niso uvrščeno v nobeno izmed prej omenjenih skupin, so razvrščena v 8 podskupin:

- V01 alergijo sprožajoče snovi (alergeni)
- V03 druga nerazvrščena zdravila za zdravljenje raznih bolezni
- V04 diagnostiki
- V06 osnovna hranila
- V07 drugi neterapevtski pripravki
- V08 kontrastna sredstva
- V09 radiodiagnostiki
- V10 radioterapevtiki.

Skupino V sestavljajo razna zdravila, število receptov v njej pa je majhno, saj znaša nekaj manj kot osem tisoč. Zaradi raznolikosti vsebovanih zdravil in sprememb pri razvrščanju so velike tudi spremembe števila ambulantno predpisanih receptov in stroškov. 19 % večje število receptov v letu 2008 glede na leto prej je pomenilo za 54 % večje stroške.

Tabela 59: Kazalci v skupini V, Slovenija, 2008

Podskupine	Število RP	Odstotni delež v številu RP	Indeks 2008 /2007	Vrednost zdravil v EUR	Odstotni delež v vrednosti RP	Indeks 2008 /2007	Povprečna vrednost na 1 RP	Število RP na 1000 prebivalcev
V	7.961	100%	119	3.054.769	100%	154	383,72	4
01	584	7,3	590	113.971	3,7	775	195,16	0
03	3.789	47,6	122	1.644.436	53,8	160	434,00	2
06	3.554	44,6	107	1.295.744	42,4	138	364,59	2
07	34	0,4	23	618	0,0	32	18,18	0

5 5 LITERATURA IN VIRI

1. Zbirka Evidenca ambulantne porabe zdravil
2. <http://www.legemiddelforbruk.no> .
3. <http://www.whocc.no/atcddd/atcsystem.html> .
4. Guidelines for ATC classification and DDD assignement. 12th ed. Oslo: Norwegian Institute of Public Health, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, 2009, 273 str.

6 PRILOGA – Podatki o porabi zdravil v definiranih dnevnih odmerkih in stroških za zdravila v letih 2006, 2007 in 2008

V Sloveniji smo pri prikazovanju podatkov o porabi zdravil prvič uporabili število DDD – jev , to je definiranih dnevnih doz oziroma odmerkov, za leto 2006. Metodologijo ATC/DDD sistema je sprejela tudi Svetovna zdravstvena organizacija. V praksi se je sistem uveljavil predvsem v Skandinavskih državah. Nekatere razvite države zaenkrat še zavračajo ta sistem, zato smo obdržali tudi število receptov kot kriterij porabe zdravil. Stroške za zdravila povezujemo v prvem delu publikacije s številom izdanih receptov, v prilogi pa z vrednostjo posameznih učinkovin v izdanih zdravilih, glede na njihovo razvrstitev v ATC klasifikaciji.

ATC/DDD sistem je orodje za predstavitev statistike o porabi zdravil, katerega glavni namen je izboljšanje uporabe zdravil. Za preučevanje porabe zdravil se uporablja od zgodnjih sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Sistem je koristen pri primerjavah porabe zdravil na nacionalnem in mednarodnem nivoju, za ovrednotenje dolgoročnih trendov porabe zdravil, za ugotavljanje vplivov določenih dogodkov na porabo zdravil ter za ugotavljanje varnosti zdravil.

Podatki o porabi zdravil pridobitenimi po ATC/DDD metodologiji se praviloma prikazujejo kot število DDD–jev/1000 prebivalcev/dan, v bolnišnicah pa kot število DDD–jev/100 bolniških postelj.

Za določene skupine zdravil definirani dnevní odmerki niso določeni, zato se priporočajo drugi načini prikaza podatkov npr.: poraba dermatoloških zdravil se lahko prikazuje v gramih mazila, kreme in podobno, poraba zdravil iz podkupine L01, v okviru skupine zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev (L), se lahko prikazuje v gramih aktivne učinkovine. Predlagani način ponazoritve porabe zdravil smo uporabili samo pri prikazu podatkov o skupini zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva (D).

Za ostala zdravila, ki nimajo s strani SZO določenih DDD–jev prikazujemo ambulantno porabo v številu izdanih receptov in stroške zanje, v prvem delu publikacije.

Pri primerjavi porabe zdravil v različnih obdobjih ali v različnih državah moramo ugotavljati, katera verzija ATC / DDD klasifikacije se je uporabila, saj se ATC oznake in DDD vrednosti med posameznimi leti nekoliko spreminja, ali pa se dodajajo nove.

V letošnji publikaciji smo upoštevali v letu 2009 veljavno ATC klasifikacijo in za leto 2009 določene DDD –je.

V letu 2009 je prišlo do nekaterih sprememb v ATC klasifikaciji, ki vplivajo na prikazane podatke o porabi zdravil v letu 2008.

- Skupina G03C – estrogeni je dobila dodatno podskupino G03CX – ostali estrogeni, v katero je sedaj razvrščen tibolon.
- Podskupina imunosupresivov L04AA je sedaj razdeljena na tri podskupine:
  - a. L04AA – selektivna imunosupresivna zdravila
  - b. Tumor nekrosis faktor alfa (TNF-alfa) inhibitroji
  - c. Inhibitorji interleukina
- Prarazvrstitev učinkovine melantoin iz podskupien drugi hipnotiki in sedativi v novo skupino N05AH – agonisti receptorjev melatonina.

Posledica tega je prehod določenih učinkovin v nove podskupine:

- ciklosporin iz L04AA01 v L04AD01
- takrolimus iz L04AA05 v L04AD02
- etanercept iz L04AA11 v L04AB01
- adalimumab iz L04AA17 v L04AB04
- anakinra iz L04AA14 v L04AC03 ()
- tibolon iz G03DC05 v G03CX01 (v letu 2008 je bilo izdanih 1.849 receptov z anakinro)
- melantoin iz N05CM17 v N05CH01

Ambulantno predpisovanje zdravil v Sloveniji po ATC klasifikaciji v letu 2008

Na prikazano porabo v letošnji publikaciji so vplivale tudi spremembe DDD-jev za peroralne statine:

	pred letom 2009	sedaj
C10AA01 simvastatin	15 mg O	30 mg O
C10AA02 lovastatin	30 mg O	45 mg O
C10AA03 pravastatin	20 mg O	30 mg O
C10AA04 fluvastatin	40 mg O	60 mg O
C10AA05 atorvastatin	10 mg O	20 mg O
in spremenjen DDD za sublingvalno uporabo desmoporesina H01BA02 desmopresin	0,36 mg SL	0,24 mg SL

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
A	ZDRAVILA ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE	102,52	111,64	118,00	52.795	51.898	53.378
A01	ZDRAVILA V ZOBOZDRAVSTVU	1,31	1,23	0,83	254	239	237
A01A	Zdravila v zobozdravstvu	1,31	1,23	0,83	254	239	237
A01AA	Zdravila za zaščito pred zobnim kariesom	1,14	1,07	0,66	57	53	27
A01AA01	natrijev fluorid	1,14	1,07	0,66	48	39	22
A01AB	Antimikrobnna zdravila za lokalno oralno zdravljenje	0,17	0,16	0,17	160	148	174
A01AB09	Mikonazol	0,17	0,16	0,17	159	148	174
A02	ZDRAVILA ZA KISLINSKO POGOJENE BOLEZNI	38,16	43,56	48,23	26.358	23.649	22.873
A02A	Antacidi	0,18	0,15	0,12	114	98	92
A02AB	Aluminijeve spojine	0,03	0,03	0,02	35	28	19
A02AB01	aluminijev hidroksid	0,03	0,02	0,02	35	27	19
A02AD	Zdravila z aluminijem, kalcijem in magnezijem	0,14	0,12	0,11	78	71	72
A02AD01	običajne kombinacije soli	0,00	0,00	0,00	2	1	1
A02AD04	hidrotalcit	0,14	0,12	0,10	77	70	72
A02B	Zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealnega refluksa	37,98	43,41	48,11	26.244	23.551	22.782
A02BA	Antagonisti histaminskih receptorjev H2	6,48	5,83	5,22	2.980	2.076	1.875
A02BA02	ranitidin	6,34	5,72	5,12	2.901	2.031	1.846
A02BA03	famotidin	0,14	0,11	0,09	80	46	29
A02BC	Zavirali protonske črpalke	31,42	37,50	42,81	23.228	21.441	20.867
A02BC01	omeprazol	22,06	24,86	25,92	14.386	11.613	9.945
A02BC02	pantoprazol	3,45	4,66	7,66	3.642	4.119	4.750
A02BC03	lansoprazol	1,62	2,21	2,48	1.450	1.505	1.363
A02BC05	esomeprazol	4,29	5,77	6,74	3.750	4.204	4.809
A02BX	Druga zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealnega refluksa	0,09	0,08	0,08	36	33	40
A02BX02	sukralfat	0,09	0,08	0,08	36	33	40
A03	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE GASTROINTESTINALNIH FUNKCIONALNIH MOTENJ	1,33	1,32	1,33	478	409	388
A03A	Zdravila za zdravljenje črevesnih funkcionalnih motenj	0,01	0,01	0,01	8	6	5
A03AX	Zdravila za zdravljenje črevesnih funkcionalnih motenj	0,01	0,01	0,01	7	6	4
A03AX13	silikoni	0,01	0,01	0,01	7	6	4
A03B	Alkaloidi volčje češnje in njihovi derivati, enokomponentni pripravki	0,14	0,14	0,13	132	102	76

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
A03BB	Polsintetični alkaloidi volče češnje s kvaterno amonijeve skupino	0,14	0,14	0,13	132	102	76
A03BB01	butilskopolamin	0,14	0,14	0,13	132	102	76
A03F	Propulzivi	1,17	1,18	1,19	339	301	307
A03FA	Propulzivi	1,17	1,18	1,19	339	301	307
A03FA01	metoklopramid	0,53	0,58	0,58	101	121	129
A03FA03	domperidon	0,64	0,60	0,61	238	180	178
A04	ANTIEMETIKI IN ZDRAVILA PROTI SLABOSTI	0,04	0,05	0,05	562	560	510
A04A	Atiemetiki in zdravila proti slabosti	0,04	0,05	0,05	562	560	510
A04AA	Antagonisti serotoninina (5-hidroksitriptamina)	0,04	0,04	0,04	443	398	343
A04AA01	ondansetron	0,00	0,00	0,00	57	45	22
A04AA02	granisetron	0,03	0,03	0,03	358	315	284
A04AA03	tropisetron	0,00	0,00	0,00	29	38	36
A04AD	Drugi antiemetiki	0,01	0,01	0,01	99	162	167
A04AD12	aprepitant	0,01	0,01	0,01	99	162	167
A05	ZDRAVILA ZA BOLEZNI ŽOLČA IN JETER	0,14	0,17	0,20	126	144	165
A05A	Zdravila za bolezni žolča	0,14	0,17	0,20	126	144	165
A05AA	Žolčne kisline	0,14	0,17	0,20	126	144	164
A05AA02	ursodeoksiholna kislina	0,14	0,17	0,20	126	144	164
A06	ODVAJALA	6,33	6,43	5,87	813	839	918
A06A	Odvajala	6,33	6,43	5,87	813	839	918
A06AB	Kontaktna odvajala	0,07	0,06	0,06	19	18	20
A06AB02	bisakodil	0,07	0,06	0,06	19	18	20
A06AD	Osmozna odvajala	6,22	6,32	5,75	780	805	878
A06AD11	laktuloza	5,70	5,84	5,26	672	703	772
A06AD12	laktitol	0,51	0,48	0,49	109	102	106
A06AX	Druga odvajala	0,04	0,05	0,06	13	17	20
A06AX01	glicerol	0,04	0,05	0,06	13	17	20
A07	ANTIDIAROIKI, PROTIVNETNA IN PROTIMIKROBNA ZDRAVILA	2,30	2,56	2,64	2.364	2.430	2.521
A07A	Zdravila za lokalno zdravljenje infekcijskih bolezni črevesne sluznice	0,01	0,01	0,00	18	25	0
A07AA	Antibiotiki	0,01	0,01	0,00	18	25	0
A07AA02	Nistatin	0,01	0,01	0,00	18	25	0

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
A07B	Zdravila z adsorpcijskim delovanjem v črevesju	0,00	0,00	0,00	3	3	2
A07BA	Zdravila z vsebnostjo oglja	0,00	0,00	0,00	3	3	2
A07BA01	aktivno oglje	0,00	0,00	0,00	3	3	2
A07D	Antiperistaltiki	0,06	0,06	0,05	36	36	33
A07DA	Antiperistaltiki	0,06	0,06	0,05	36	36	33
A07DA03	loperamid	0,06	0,06	0,05	36	36	33
A07E	Zdravila s protivnetnim delovanjem v črevesju	2,24	2,49	2,59	2.283	2.320	2.433
A07EA	Kortikosteroidi za lokalno zdravljenje	0,07	0,07	0,07	172	162	156
A07EA06	budezonid	0,07	0,07	0,07	172	162	156
A07EC	Aminosalicilna kislina in njeni derivati	2,17	2,42	2,52	2.111	2.159	2.277
A07EC01	sulfasalazin (salazosulfapiridin)	0,43	0,44	0,45	196	203	203
A07EC02	mesalazin	1,75	1,98	2,07	1.916	1.956	2.073
A08	ZAVIRALCI APETITA, BREZ DIETNIH PRIPRAVKOV	0,11	0,15	0,21	161	183	233
A08A	Zaviralci apetita, brez dietnih pripravkov	0,11	0,15	0,21	161	183	233
A08AA	Zaviralci apetita z osrednjim delovanjem	0,07	0,12	0,19	92	121	189
A08AA10	sibutramin	0,07	0,12	0,19	92	121	189
A08AB	Zaviralci apetita s perifernim delovanjem	0,04	0,03	0,02	69	62	43
A08AB01	orlistat	0,04	0,03	0,02	69	62	43
A09	DIGESTIVI, VKLJUČNO Z ENCIMI	0,33	0,34	0,39	280	320	402
A09A	Digestivi, vključno z encimi	0,33	0,34	0,39	280	320	402
A09AA	Encimski pripravki	0,33	0,34	0,39	280	320	402
A09AA02	multiencimski pripravki (lipaze, proteaze)	0,33	0,34	0,39	280	320	402
A10	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE DIABETESA	45,97	48,79	51,24	18.659	19.937	21.674
A10A	Insulini in analogi	15,41	16,77	17,81	10.627	12.285	13.832
A10AB	Insulini za injiciranje s hitrim delovanjem in analogi	5,49	4,52	4,98	2.937	3.093	3.513
A10AB01	humani insulin	1,49	1,38	1,29	881	887	862
A10AB04	insulin lispro	1,21	1,27	1,24	756	813	834
A10AB05	insulin aspart	2,79	1,87	2,27	1.300	1.390	1.692
A10AB06	insulin glulisin	/	0,00	0,17	/	3	125
A10AC	Insulini za injiciranje s srednjedolgom delovanjem in analogi	2,59	2,45	2,31	1.556	1.591	1.555
A10AC01	humani insulin	2,59	2,45	2,31	1.556	1.591	1.555
A10AD	Insulini za injiciranje z dolgotrajnim delovanjem, s takojšnjim učinkom in analogi	5,92	7,87	8,07	4.456	5.291	5.861

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
A10AD01	humani insulin	5,78	4,90	3,84	3.494	3.095	2.690
A10AD04	insulin lispro	0,14	0,69	1,11	98	493	813
A10AD05		/	2,27	3,13	864	1.704	2.358
A10AE	Insulini za injiciranje z dolgotrajnim delovanjem in analogi	1,42	1,93	2,45	1.677	2.311	2.903
A10AE04	insulin glargin	1,11	1,29	1,53	1.307	1.536	1.775
A10AE05	insulin detemir	0,31	0,64	0,92	370	774	1.128
A10B	Zdravila za zniževanje krvnega sladkorja, brez inzulinov	30,56	32,02	33,43	8.032	7.651	7.842
A10BA	Bigvanidi	9,66	10,76	12,06	1.626	1.568	1.837
A10BA02	metformin	9,66	10,76	12,06	1.626	1.568	1.837
A10BB	Sulfonamidni antidiabetiki, derivati sečnine	16,40	15,81	15,51	4.371	3.943	3.788
A10BB01	glibenklamid	2,35	1,87	1,41	317	256	219
A10BB07	glipizid	2,75	2,73	2,70	837	719	752
A10BB08	glikvidon	2,85	2,80	2,74	669	798	794
A10BB09	gliklazid	1,94	1,79	2,00	1.346	1.289	1.355
A10BB12	glimepirid	6,51	6,63	6,66	1.203	881	668
A10BD	Kombinacije bigvanidnih in sulfonamidnih antidiabetikov	1,43	2,31	2,83	268	463	604
A10BD02	metformin in sulfonamidi	1,43	2,30	2,82	264	458	600
A10BD03	metformin in rosiglitazon	0,01	0,01	0,01	4	4	4
A10BF	Zaviralci glukozidaze alfa	1,32	1,26	1,14	943	868	789
A10BF01	akarboza	1,32	1,26	1,14	943	868	789
A10BG	Tiazolidioni	0,18	0,17	0,13	174	157	129
A10BG02	roziglitazon	0,18	0,17	0,13	174	157	129
A10BH	Inhibitorji dipeptidil peptidase 4	/	/	0,06	/	/	67
A10BH01	sitagliptin	/	/	0,06	/	/	67
A10BX	Drugi peroralni diabetiki	1,57	1,70	1,70	651	652	628
A10BX02	repaglinid	1,57	1,70	1,70	651	652	628
A11	VITAMINI	2,87	2,96	2,54	1.880	2.070	2.087
A11C	Vitamina A in D ter njune kombinacije	2,67	2,83	2,41	1.797	1.990	2.010
A11CC	Vitamin D in analogi	2,67	2,83	2,41	1.463	1.690	1.715
A11CC03	alfakalcidol (kalcidiol)	1,44	1,62	1,71	698	749	785
A11CC04	kalcitriol	1,24	1,21	0,70	569	549	516
A11CC07	parikalcitrol	/		0,00	/	/	4
A11D	Vitamin B1, enokomponentna zdravila in v kombinaciji z vitaminoma B6 in B12	0,04	0,03	0,04	3	2	1
A11DA	Tiamin (vitamin B1), enokomponentna zdravila	0,04	0,03	0,04	3	2	1

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
A11DA01	tiamin (vitamin B1)	0,04	0,03	0,04	3	2	1
A11G	Askorbinska kislina (vitamin C) in v kombinacijah	0,14	0,10	0,07	16	14	14
A11GA	Askorbinska kislina (vitamin C), enokomponentni pripravki	0,11	0,07	0,05	4	3	2
A11GA01	askorbinska kislina (vitamin C)	0,11	0,07	0,05	4	3	2
A11GB	Askorbinska kislina (vitamin C) v kombinacijah	0,03	0,03	0,02	12	11	12
A11GB01	askorbinska kislina (vitamin C) v kombinaciji s kalcijem	0,03	0,03	0,02	12	11	12
A11H	Drugi enokomponentni vitaminski pripravki	0,01	0,01	0,01	4	4	3
A11HA	Drugi enokomponentni vitaminski pripravki	0,01	0,01	0,01	4	4	3
A11HA02	piridoksin (vitamin B6)	0,01	0,01	0,01	3	2	1
A12	MINERALI	3,62	4,07	4,48	860	1.100	1.306
A12A	Kalcij	2,55	3,12	3,56	594	836	1.002
A12AA	Kalcij	2,55	3,12	3,56	594	836	1.002
A12AA04	kalcijev karbonat	2,53	3,10	3,54	581	823	993
A12AA06	kalcijev laktat glukonat	0,02	0,02	0,01	13	12	7
A12AA20	kombinacije kalcijevih soli	0,00	0,00	/	/	/	2
A12B	Kalij	1,07	0,95	0,93	266	264	303
A12BA	Kalij	1,07	0,95	0,93	266	264	303
A12BA01	kalijev klorid	0,13	0,13	0,14	55	65	98
A12BA30	kombinacije	0,95	0,82	0,79	157	199	206
B	ZDRAVILA ZA BOLEZNI KRVNI IN KRVOTVORNIH ORGANOV	64,45	69,21	73,92	18.802	20.674	23.790
B01	ANTITROMBOTIKI	59,08	63,88	68,09	11.975	13.155	14.858
B01A	Antitrombotiki	59,08	63,88	68,09	11.975	13.155	14.858
B01AA	Antagonisti vitamina K	7,15	7,77	7,82	1.052	1.099	1.224
B01AA03	varfarin	6,85	7,40	7,40	994	1.035	1.149
B01AA07	acenokumarol	0,31	0,37	0,42	53	64	75
B01AB	Heparinska skupina	2,27	2,60	2,96	3.891	4.512	5.156
B01AB01	heparin	0,00	0,00	0,00	0	0	0
B01AB04	dalteparin	1,00	1,16	1,33	1.524	1.747	2.008
B01AB05	enoksaparin	0,28	0,33	0,37	516	593	656
B01AB06	nadroparin	0,99	1,11	1,26	1.851	2.173	2.492
B01AC	Zaviralci agregacije trombocitov brez heparina	49,66	53,51	57,31	7.032	7.544	8.478
B01AC04	klopидogrel	1,98	2,13	2,16	2.510	2.653	2.892
B01AC05	tiklopidin	1,32	1,21	1,12	760	738	713

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
B01AC06	acetilsalicilna kislina	44,22	47,60	51,06	2.528	2.916	3.375
B01AC07	dipiridamol	0,27	0,09	0,00	131	39	0
B01AC11	iloprost	0,00	0,00	0,00	3	67	197
B01AC30	kombinacije	1,86	2,48	2,97	872	1.131	1.301
B02	ANTIHEMORAGIKI	0,00	0,00	0,01	227	1.018	1.707
B02B	Vitamin K in drugi hemostatiki	0,00	0,00	0,01	227	1.018	1.707
B02BA	Vitamin K	0,00	0,00	0,00	0	0	0
B02BA01	fitomenadion	0,00	0,00	0,00	0	0	0
B02BD	Krvni koagulacijski faktorji	0,00	0,00	0,01	221	1.013	1.705
B02BD02	koagulacijski faktor VIII	0,00	0,00	0,01	221	1.013	1.705
B03	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE SLABOKRVNOSTI	5,37	5,33	5,83	6.516	6.405	7.127
B03A	Zdravila z železom	4,21	4,17	4,62	912	949	1.130
B03AA	Zdravila z dvovalentnim železom za peroralno uporabo	1,32	1,39	1,63	270	286	339
B03AA07	železov(II) sulfat	1,32	1,39	1,63	270	286	339
B03AB	Zdravila s trovalentnim železom za peroralno uporabo	2,89	2,78	2,99	641	662	790
B03AB05	dekstriferon	2,89	2,78	2,99	399	392	427
B03AC	Zdravila s trovalentnim železom za parenteralno uporabo	0,00	0,00	0,00	1	1	0
B03AC02	železov(III) oksid saharat	0,00	0,00	0,00	1	1	0
B03B	Vitamin B12 in folna kislina	0,44	0,42	0,40	50	56	56
B03BA	Vitamin B12 (cianokobalamin in derivati)	0,22	0,20	0,21	2	2	2
B03BA03	hidroksokobalamin	0,22	0,20	0,21	2	2	2
B03BB	Folna kislina in njeni derivati	0,22	0,22	0,20	48	54	54
B03BB01	folna kislina	0,22	0,22	0,20	48	54	54
B03X	Druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti	0,72	0,74	0,80	5.554	5.399	5.940
B03XA	Druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti	0,72	0,74	0,80	5.554	5.399	5.940
B03XA01	epoetin	0,44	0,53	0,53	3.399	3.908	3.999
B03XA02	darbepoetin alfa	0,28	0,21	0,27	2.155	1.492	1.881
C	ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA	451,00	483,57	512,74	123.108	112.646	116.793
C01	ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA	59,50	57,27	56,57	5.603	5.091	5.479
C01A	Kardiotonični glikozidi	4,14	3,87	3,56	449	422	397
C01AA	Digitalisovi glikozidi	4,14	3,87	3,56	449	422	397
C01AA08	metildigoksin	4,14	3,87	3,56	449	422	397

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
C01B	Antiaritmiki, skupine I in III	4,85	4,75	4,66	1.198	1.072	1.114
C01BC	Antiaritmiki skupine IC	2,25	2,18	2,12	465	425	422
C01BC03	propafenon	2,25	2,18	2,12	465	425	422
C01BD	Antiaritmiki skupine III	2,60	2,57	2,55	731	647	691
C01BD01	amiodaron	2,60	2,57	2,55	731	647	691
C01D	Vazodilatatorji za zdravljenje koronarne ishemije	50,22	48,30	47,11	3.882	3.496	3.508
C01DA	Organski nitrati	50,01	48,30	47,11	3.780	3.495	3.508
C01DA02	gliceriltrinitrat	43,59	41,89	41,30	2.778	2.620	2.753
C01DA14	izosorbitmononitrat	6,43	6,40	5,81	1.001	875	755
C01DX	Drugi vazodilatatorji za zdravljenje koronarne ishemije	0,20	0,00	/	102	0	/
C01DX12	molsidomin	0,05	0,00	/	10	0	/
C01DX16	nikorandil	0,15	0,00	/	92	0	/
C01E	Druga zdravila za bolezni srca	0,29	0,35	1,24	75	101	460
C01EB	Zdravila za bolezni srca	0,29	0,35	1,24	75	101	460
C01EB15	trimetazidin	0,29	0,34	1,04	71	84	176
C01EB17	ivabradin	0,00	0,01	0,20	3	16	284
C02	ANTIHIPERTENZIVI	12,85	13,64	14,04	4.372	3.702	3.401
C02A	Antiadrenergiki z osrednjim delovanjem	2,01	2,03	1,96	666	457	333
C02AC	Agonisti imidazolinskih receptorjev	2,01	2,03	1,96	666	457	333
C02AC05	moksonidin	2,01	2,03	1,96	666	457	333
C02C	Antiadrenergiki s perifernim delovanjem	10,48	11,30	11,79	3.634	3.157	2.653
C02CA	Zaviralci adrenergičnih receptorjev alfa	10,48	11,30	11,79	3.634	3.157	2.653
C02CA01	prazosin	0,06	0,05	0,03	15	12	9
C02CA04	doksazosin	10,39	11,24	11,76	3.603	3.139	2.644
C02CA06	urapidil	0,03	0,01	0,00	17	6	0
C02D	Zdravila z delovanjem na gladko mišičje arterij	0,02	0,03	0,00	17	15	2
C02DC	Derivati pirimidina	0,02	0,03	0,00	17	15	2
C02DC01	minoksidil	0,02	0,03	0,00	17	15	2
C02K	Drugi antihipertenzivi	/	0,00	0,00	/	38	387
C02KX	Drugi antihipertenzivi	/	0,00	0,00	/	38	387
C02KX01	bosentan	/	0,00	0,00	/	38	387
C02L	Antihipertenzivi v kombinaciji z diuretiki	0,33	0,29	0,28	54	35	26
C02LA	Alkaloidi rauvolfije v kombinaciji z diuretiki	0,33	0,29	0,28	54	35	26
C02LA51	reserpin in diuretiki, kombinacije z drugimi zdravili	0,33	0,29	0,28	54	35	26

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
C03	DIURETIKI	32,95	34,15	34,92	6.019	5.895	6.030
C03B	Diuretiki dilucijskega segmenta, brez tiazidov	12,63	13,47	14,14	3.562	3.553	3.507
C03BA	Sulfonamidi, enokomponentna zdravila	12,63	13,47	14,14	3.562	3.553	3.507
C03BA04	klortalidon	0,31	0,30	0,27	32	28	23
C03BA11	indapamid	12,32	13,17	13,86	3.531	3.525	3.484
C03C	Diuretiki vhodnega kraka Henlejeve zanke	15,84	16,32	16,54	1.407	1.423	1.468
C03CA	Sulfonamidi, enokomponentna zdravila	15,84	16,32	16,54	1.407	1.423	1.468
C03CA01	furosemid	15,05	14,86	14,75	1.049	948	968
C03CA02	bumetanid	0,07	0,06	0,03	11	9	4
C03CA04	torasemid	0,72	1,40	1,76	347	466	497
C03D	Antikaliuretični diuretiki (varčevalni s kalijem)	2,88	2,94	3,03	917	826	976
C03DA	Antagonisti aldosterona	2,88	2,94	3,03	917	826	976
C03DA01	spironolakton	2,88	2,93	2,98	917	787	835
C03DA04	eplerenon	/	0,01	0,05	/	39	141
C03E	Kombinacije diuretikov in diuretikov, ki varčujejo s kalijem	1,60	1,42	1,22	132	93	78
C03EA	Diuretiki dilucijskega segmenta in diuretiki, ki varčujejo s kalijem	1,60	1,42	1,22	132	93	78
C03EA01	hidroklorotiazid in diuretiki, ki varčujejo s kalijem	1,60	1,42	1,22	132	93	78
C04	PERIFERNI VAZODILATATORJI	2,49	2,17	1,88	831	636	507
C04A	Periferni vazodilatatorji	2,49	2,17	1,88	831	636	507
C04AD	Derivati purina	2,16	1,92	1,71	694	528	434
C04AD03	pentoksifilin	2,16	1,92	1,71	694	528	434
C04AE	Alkaloidi ergot	0,32	0,25	0,17	137	107	72
C04AE01	ergoloidijev mesilat (zmes hydrogeniranih alkaloidov ergot)	0,22	0,17	0,11	44	35	26
C04AE02	nicergolin	0,10	0,08	0,06	93	72	46
C05	VAZOPROTEKTIVI	1,99	2,03	1,80	549	596	605
C05A	Antihemoroidiki za lokalno zdravljenje	0,57	0,50	0,41	115	107	93
C05AA	Kortikosteroidi	0,15	0,13	0,03	30	28	7
C05AA09	deksametazon	0,14	0,13	0,03	30	28	7
C05AD	Zdravila z vsebnostjo lokalnih anestetikov	0,43	0,37	0,39	85	79	86
C05AD01	lidokain	0,08	0,06	0,05	14	13	9
C05AD04	cinhokain	0,34	0,30	0,33	71	66	78
C05B	Antivarikozno zdravljenje	0,39	0,34	0,12	43	36	27
C05BA	Heparini in heparinoidi za lokalno zdravljenje	0,36	0,31	0,10	30	26	20

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
C05BA53	heparin, kombinacije	0,36	0,31	0,10	17	15	5
C05BX	Druga sklerozirajoča sredstva	0,03	0,03	0,02	12	10	7
C05BX01	kalcijev dobesilat	0,03	0,03	0,02	12	10	7
C05C	Zdravila za stabiliziranje kapilar	1,02	1,19	1,27	391	452	485
C05CA	Bioflavonoidi	1,02	1,19	1,27	391	452	485
C05CA03	diosmin	1,02	1,19	1,27	383	447	481
C07	ZAVIRALCI ADRENERGIČNIH RECEPTORJEV BETA	29,96	32,54	34,81	7.277	7.242	7.658
C07A	Zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	27,68	30,04	32,29	6.503	6.384	6.804
C07AA	Neselektivni zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	1,35	1,37	1,36	285	288	299
C07AA05	propranolol	0,83	0,83	0,81	179	183	183
C07AA07	sotalol	0,52	0,54	0,56	106	106	116
C07AB	Selektivni zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	19,82	21,34	22,98	3.638	3.451	3.812
C07AB02	metoprolol	9,88	9,45	8,84	1.194	1.148	1.129
C07AB03	atenolol	2,95	2,72	2,51	386	328	308
C07AB07	bisoprolol	6,95	8,84	10,85	2.043	1.875	2.136
C07AB12	nebivolol	0,05	0,32	0,78	15	99	240
C07AG	Zaviralci adrenergičnih receptorjev alfa in beta	6,51	7,34	7,95	2.580	2.645	2.693
C07AG02	karvedilol	6,51	7,34	7,95	2.580	2.645	2.693
C07B	Zaviralci adrenergičnih receptorjev beta in tiazidi	0,70	1,05	1,21	140	273	352
C07BB	Selektivni zaviralci adrenergičnih receptorjev beta in tiazidi	0,70	1,05	1,21	140	273	352
C07BB07	bisoprolol in tiazidi	0,70	1,05	1,21	140	273	352
C07C	Zaviralci adrenergičnih receptorjev beta in drugi diuretiki	1,58	1,45	1,31	635	585	502
C07CA	Neselektivni zaviralci adrenergičnih receptorjev beta in drugi diuretiki	1,58	1,45	1,31	635	585	502
C07CA03	pindolol in drugi diuretiki	1,58	1,45	1,31	635	585	502
C08	ZAVIRALCI KALCIJEVIH KANALČKOV	45,27	48,63	51,97	10.478	9.393	9.574
C08C	Selektivni zaviralci kalcijevih kanalčkov z delovanjem na žile	41,83	45,43	49,09	9.666	8.690	8.909
C08CA	Derivati dihidropiridina	41,83	45,43	49,09	9.666	8.690	8.909
C08CA01	amlodipin	27,54	29,14	30,18	5.324	3.358	2.393
C08CA05	nifedipin	8,23	8,09	8,05	1.784	1.650	1.672
C08CA06	nimodipin	0,06	0,05	0,04	173	157	140
C08CA08	nitrendipin	0,32	0,29	0,26	87	64	53
C08CA09	lacidipin	5,13	6,40	8,18	2.134	2.978	3.847
C08CA13	lerkanidipin	0,55	1,47	2,37	164	482	804

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
C08D	Selektivni zaviralci kalcijevih kanalčkov z direktnim delovanjem na prevodni sistem srca	3,44	3,20	2,88	811	703	666
C08DA	Derivati fenilalkilamina	2,81	2,60	2,34	540	451	434
C08DA01	verapamil	2,81	2,60	2,34	540	451	434
C08DB	Derivati benzotiazepina	0,62	0,59	0,54	271	253	232
C08DB01	diltiazem	0,62	0,59	0,54	271	253	232
C09	ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA RENIN-ANGIOTENZINSKI SISTEM	217,74	235,62	251,71	55.620	52.341	53.791
C09A	Zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentni pripravki	148,23	157,35	164,82	28.249	24.496	23.628
C09AA	Zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentni pripravki	148,23	157,35	164,82	28.249	24.496	23.628
C09AA01	kaptopril	0,13	0,17	0,15	23	30	27
C09AA02	enalapril	74,95	68,80	63,35	11.094	8.195	6.508
C09AA03	lizinopril	2,72	2,81	2,64	689	455	244
C09AA04	perindopril	15,75	22,40	29,73	6.239	7.425	8.785
C09AA05	ramipril	42,37	50,24	55,50	6.525	4.799	4.207
C09AA08	cilazapril	0,71	0,64	0,63	231	157	121
C09AA09	fozinopril	6,00	6,20	6,30	1.516	1.470	1.490
C09AA10	trandolapril	5,61	6,09	6,49	1.932	1.964	2.229
C09AA15	zofenopril	/	0,00	0,04	/	0	15
C09B	Zaviralci angiotenzinske konvertaze, kombinacije	31,20	33,99	36,80	10.345	9.553	10.753
C09BA	Zaviralci angiotenzinske konvertaze in diuretiki	28,42	31,00	33,67	9.030	8.135	9.239
C09BA02	enalapril in diuretiki	20,14	18,96	17,31	5.980	4.561	4.436
C09BA03	lizinopril in diuretiki	0,89	0,02	/	370	7	/
C09BA04	perindopril in diuretiki	2,98	5,64	9,23	1.268	2.322	3.623
C09BA05	ramipril in diuretiki	4,31	5,73	6,13	1.372	969	781
C09BA09	fozinopril in diuretiki	0,09	0,65	0,99	39	275	399
C09BB	Zaviralci angiotenzinske konvertaze in zaviralci kalcijevih kanalčkov	2,79	2,99	3,13	1.315	1.418	1.515
C09BB10	trandolapril in varapmil	2,79	2,99	3,13	1.315	1.418	1.515
C09C	Antagonisti angiotenzina II	25,38	29,89	34,82	10.372	10.934	11.725
C09CA	Antagonisti angiotenzina II, enokomponentna zdravila	25,38	29,89	34,82	10.372	10.934	11.725
C09CA01	losartan	11,08	11,78	12,44	5.010	4.627	4.369
C09CA03	valsartan	4,62	6,68	9,07	1.740	2.028	2.425
C09CA04	irbesartan	3,94	4,05	4,17	1.551	1.616	1.685
C09CA06	kandesartan	0,80	1,80	2,84	330	701	1.024
C09CA07	telmisartan	4,94	5,59	6,30	1.741	1.963	2.223

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
C09D	Antagonisti angiotenzina II, kombinacije	12,93	14,40	15,27	6.655	7.358	7.684
C09DA	Antagonisti angiotenzina II in diuretiki	12,93	14,40	15,27	6.655	7.358	7.684
C09DA01	losartan in diuretiki	8,01	8,16	8,03	3.798	3.704	3.327
C09DA03	valsartan in diuretiki	2,15	2,79	3,16	1.222	1.634	1.954
C09DA04	irbesartan in diuretiki	1,47	1,70	1,96	865	1.022	1.209
C09DA07	telmisartan in diuretiki	1,31	1,74	2,12	768	997	1.193
C10	ZDRAVILA ZA ZMANJŠANJE RAVNI SERUMSKIH LIPIDOV	48,25	57,13	65,03	32.359	27.751	29.749
C10A	Zdravila za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov	48,25	57,12	64,47	32.359	27.746	29.073
C10AA	Zaviralci reduktaze HMG CoA	44,76	53,01	60,12	30.460	25.266	26.346
C10AA01	simvastatin (DDD = 30 mg)	17,92	17,91	17,33	12.895	7.744	6.111
C10AA02	lovastatin (DDD = 45 mg)	0,51	0,45	0,36	438	218	177
C10AA03	pravastatin (DDD = 30 mg)	0,14	0,87	1,32	74	367	486
C10AA04	fluvastatin (DDD = 60 mg)	4,17	5,68	6,71	2.145	2.198	2.369
C10AA05	atorvastatin (DDD = 20 mg)	16,79	21,00	25,26	12.029	11.044	12.515
C10AA07	rosuvastatin	5,32	7,10	9,14	2.880	3.695	4.688
C10AB	Fibrati	2,03	2,05	2,08	412	337	334
C10AB04	gemfibrozil	0,44	0,33	0,25	145	93	71
C10AB05	fenofibrat	1,58	1,71	1,83	268	244	262
C10AX	Druga zdravila za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov	1,46	2,06	2,26	1.487	2.142	2.393
C10AX09	ezetimib	1,46	2,06	2,26	1.486	2.139	2.384
C10B	Zdravila za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov, kombinacije	/	0,00	0,56	/	5	676
C10BA	Inhibitorji reduktaze HMG CoA in kombinacije z drugimi zdravili za zmanjšanje ravni holesterola in serumskih lipidov	/	0,00	0,51	/	5	656
C10BA02	simvastatin in ezetimib	/	0,00	0,51	/	5	656
C10BX	Inhibitorji reduktaze HMG CoA, druge kombinacije	/	0,00	0,05	/	0	21
C10BX03	atorvastatin in amlodipin	/	0,00	0,05	/	0	21
D	ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA	43,16	44,09	39,68	9.194	8.997	8.090
D01	ANTIMIKOTIKI ZA ZDRAVLJENJE DERMATOLOŠKIH BOLEZNI	9,26	9,46	9,31	2.548	2.464	2.199
D01A	Antimikotiki za lokalno zdravljenje	8,27	8,46	8,35	1.462	1.506	1.548
D01AA	Antibiotiki	0,06	0,00	0,00	11	0	0
D01AA01	nistatin	0,06	0,00	0,00	11	0	0
D01AC	Imidazolovi in triazolovi derivati	6,02	5,97	5,87	835	845	864
D01AC01	klotrimazol	3,56	3,63	3,61	479	520	548

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
D01AC02	mikonazol	1,18	1,11	1,07	149	128	125
D01AC08	ketokonazol	0,76	0,74	0,72	90	80	74
D01AC10	bifonazol	0,29	0,29	0,28	54	59	61
D01AC20	kombinacije	0,23	0,21	0,19	62	58	56
D01AE	Drugi antimikotiki za lokalno zdravljenje	2,19	2,49	2,48	616	661	685
D01AE15	terbinafin	2,19	2,49	2,48	578	650	657
D01AE16	amorolfin	0,01	0,00	0,00	39	11	28
D01B	Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	0,99	1,00	0,96	1.086	958	651
D01BA	Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	0,99	1,00	0,96	1.086	958	651
D01BA02	terbinafin	0,99	1,00	0,96	1.086	958	651
D02	PRIPRAVKI ZA MEHČANJE IN VAROVANJE KOŽE	1,69	1,77	1,86	115	120	128
D02A	Pripravki za mehčanje in varovanje kože	1,69	1,77	1,86	115	120	128
D02AE	Pripravki s karbamidom	1,69	1,77	1,86	113	119	127
D02AE01	karbamid	1,69	1,77	1,86	113	119	127
D03	ZDRAVILA ZA OSKRBO RAN IN RAZJED	0,37	0,41	0,51	12	11	14
D03A	Zdravila za oskrbo brazgotin	0,35	0,40	0,51	8	9	13
D03AA	Mazila z ribjim oljem	0,00	0,00	0,40	0	0	0
D03AX	Druga zdravila za oskrbo brazgotin	0,35	0,40	0,11	4	4	4
D03AX03	dekspantenol	0,35	0,40	0,11	4	4	4
D03B	Encimi	0,01	0,01	0,00	4	2	1
D03BA	Proteolitični encimi	0,01	0,01	0,00	4	2	1
D03BA02	klostridio-peptidaza	0,01	0,01	0,00	4	2	1
D04	ANTIPRURITIKI Z ANTIHISTAMINIKI, ANESTETIKI, ITD.	0,42	0,42	0,37	62	65	59
D04A	Antipruritiki z antihistaminiki, anestetiki, itd.	0,42	0,42	0,37	62	65	59
D04AA	Antihistaminiki za lokalno zdravljenje	0,13	0,10	0,09	17	17	16
D04AA13	dimetinden	0,13	0,10	0,09	17	17	16
D04AX	Drugi antipruritiki	0,29	0,31	0,28	45	48	44
D05	ANTIPSORIATIKI	1,83	1,76	1,60	579	539	407
D05A	Antipsoriatiki za lokalno zdravljenje	1,79	1,73	1,56	512	477	335
D05AX	Drugi antipsoriatiki za lokalno zdravljenje	1,79	1,73	1,56	512	477	335
D05AX02	kalcipotriol	1,79	1,73	1,56	512	477	335

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
D05B	Antipsoriatiki za sistemsko zdravljenje	0,04	0,03	0,04	67	61	72
D05BB	Retinoidi za zdravljenje psoriaze	0,04	0,03	0,04	67	61	72
D05BB02	acitretin	0,04	0,03	0,04	67	61	72
D06	ANTIBIOTIKI IN KEMOTERAPEVTIKI ZA UPORABO V DERMATOLOGIJI	3,53	3,23	2,60	679	701	654
D06A	Antibiotiki za lokalno zdravljenje	1,81	1,65	1,19	267	240	201
D06AX	Drugi antibiotiki za lokalno zdravljenje	1,81	1,65	1,19	267	240	201
D06AX01	fusidna kislina	0,12	0,12	0,13	35	34	39
D06AX04	neomicin	1,21	1,14	0,73	126	116	80
D06AX07	gentamicin	0,34	0,28	0,23	55	45	39
D06AX09	mupirocin	0,13	0,12	0,09	50	43	34
D06AX13	retapamulin	/	0,00	0,00	/	1	9
D06B	Kemoterapevtiki za lokalno zdravljenje	1,72	1,57	1,42	412	461	452
D06BA	Sulfonamidi	0,93	0,87	0,86	71	68	68
D06BA01	srebrov sulfadiazin	0,93	0,87	0,86	71	68	68
D06BB	Protivirusna zdravila	0,06	0,05	0,05	153	259	289
D06BB03	aciklovir	0,05	0,03	0,03	48	32	32
D06BB10	imikimod	0,01	0,01	0,02	105	227	257
D06BX	Drugi kemoterapevtiki	0,73	0,65	0,51	189	134	95
D06BX01	metronidazol	0,73	0,65	0,51	189	134	95
D07	KORTIKOSTEROIDI - DERMATIKI	20,17	21,54	20,51	3.330	3.422	3.278
D07A	Kortikosteroidi, enokomponentni pripravki	12,44	13,55	12,62	1.850	1.887	1.910
D07AB	Kortikosteroidi z zmernim učinkom (skupina II)	2,00	1,99	2,03	260	217	211
D07AB02	hidrokortizonbutirat	1,63	1,77	1,78	194	175	161
D07AB10	alklometazon	0,37	0,22	0,25	67	42	49
D07AC	Kortikosteroidi z močnim učinkom (skupina III)	10,44	11,56	10,59	1.590	1.670	1.699
D07AC01	betametazon	2,30	3,13	1,97	190	215	174
D07AC04	fluocinolonacetomid	0,33	0,15	0,00	32	15	0
D07AC13	mometazon	6,10	6,61	6,98	1.067	1.156	1.247
D07AC14	metilprednizolonaceponat	1,72	1,67	1,64	301	284	278
D07C	Kortikosteroidi v kombinaciji z antibiotiki	0,33	0,27	0,23	85	71	63
D07CA	Kortikosteroidi z blagim učinkom v kombinaciji z antibiotiki	0,02	0,01	0,00	6	3	1
D07CA01	hidrokortizon in antibiotiki	0,02	0,01	0,00	6	3	1
D07CB	Kortikosteroidi z zmernim učinkom v kombinaciji z antibiotiki	0,02	0,00	/	5	0	/

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
D07CB05	flumetazon in antibiotiki	0,02	0,00	/	5	0	/
D07CC	Kortikosteroidi z močnim učinkom v kombinaciji z antibiotiki	0,29	0,26	0,23	74	68	62
D07CC01	betametazon in antibiotiki	0,29	0,26	0,23	74	68	62
D07X	Kortikosteroidi, druge kombinacije	7,40	7,72	7,66	1.395	1.464	1.306
D07XB	Kortikosteroidi z zmernim učinkom, druge kombinacije	0,46	0,44	0,33	111	106	82
D07XB01	flumetazon	0,46	0,44	0,33	111	106	82
D07XC	Kortikosteroidi z močnim učinkom, druge kombinacije	6,94	7,29	7,32	1.284	1.359	1.224
D07XC01	betametazon	6,94	7,29	7,32	1.284	1.359	1.224
D08	ANTISEPTIKI IN DEZINFICIENSI	0,13	0,15	0,12	2	3	2
D08A	Antiseptiki in dezinficiensi	0,13	0,15	0,12	2	3	2
D08AG	Jodovi pripravki	0,05	0,05	0,02	1	1	1
D08AG02	povidon-jod	0,05	0,05	0,02	1	1	1
D08AX	Drugi antiseptiki in dezinficiensi	0,07	0,10	0,09	1	1	1
D08AX01	vodikov peroksid	0,07	0,10	0,09	1	1	1
D09	ZDRAVILNE OBVEZE	0,05	0,06	0,06	19	20	19
D09A	Zdravilne obveze	0,02	0,06	0,06	19	20	19
D09AA	Mazilne obveze s protimikrobnimi učinkovinami	0,03	0,03	0,03	18	18	16
D09AA02	fusidna kislina	0,03	0,03	0,03	18	18	16
D10	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE AKEN	4,93	4,54	1,89	1.184	1.015	607
D10A	Zdravila za lokalno zdravljenje aken	4,64	4,24	1,56	812	724	284
D10AD	Retinoidi za lokalno zdravljenje aken	0,91	0,28	0,00	189	58	0
D10AD03	adapalen	0,91	0,28	0,00	189	58	0
D10AF	Antimikrobne učinkovine za zdravljenje aken	2,81	2,91	0,30	424	461	48
D10AF01	klindamicin	2,81	2,91	0,30	424	461	48
D10AX	Druga zdravila za lokalno zdravljenje aken	0,92	1,05	1,26	199	206	236
D10AX03	azelainska kislina	0,92	1,05	1,26	199	206	236
D10B	Zdravila za sistemsko zdravljenje aken	0,29	0,31	0,33	372	290	323
D10BA	Retinoidi za zdravljenje aken	0,29	0,31	0,33	372	290	323
D10BA01	izotretinooin	0,29	0,31	0,33	372	290	323
D11	DRUGA ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA	0,79	0,76	0,85	664	638	723
D11A	Druga zdravila za zdravljenje bolezni kože in podkožnega tkiva	0,79	0,76	0,85	664	638	723

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
D11AX	Druga dermatološka zdravila	0,79	0,76	0,85	664	638	723
D11AX01	minoksidil za lokalno zdravljenje	0,03	0,03	0,02	8	7	6
D11AX10	finasterid	0,10	0,09	0,07	125	117	94
D11AX14	takrolimus	0,00	0,00	/	0	0	/
D11AX15	pimekrolimus	0,65	0,63	0,75	530	514	623
G	ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL IN SPOLOVIL TER SPOLNI HORMONI	100,28	99,45	99,95	26.396	25.815	27.066
G01	GINEKOLOŠKA ANTIMIKROBNA ZDRAVILA IN ANTISEPTIKI	1,65	1,74	1,62	1.068	1.095	1.019
G01A	Antimikrobna zdravila in antiseptiki brez kombinacij s kortikosteroidi	1,65	1,74	1,62	1.068	1.095	1.019
G01AA	Antibiotiki	0,28	0,23	0,11	250	223	115
G01AA10	klindamicin	0,21	0,22	0,11	199	213	115
G01AA51	nistatin, kombinacije	0,08	0,02	/	50	10	/
G01AD	Organske kisline	0,15	0,18	0,16	86	101	94
G01AD01	mlečna kislina	0,15	0,18	0,16	86	101	94
G01AF	Derivati imidazola	1,14	1,21	1,20	707	726	748
G01AF02	klotrimazol	0,75	0,78	0,77	564	570	589
G01AF04	mikonazol	0,38	0,42	0,43	140	152	160
G01AF05	ekonazol	0,00	0,00	0,00	3	4	0
G01AX	Druga antimikrobna zdravila in antiseptiki	0,08	0,12	0,15	25	45	62
G01AX11	povidon-jod	0,08	0,12	0,15	24	44	62
G02	DRUGA GINEKOLOŠKA ZDRAVILA	0,25	0,24	0,15	271	1.012	1.492
G02A	Zdravila za spodbujanje krčenja maternice	0,11	0,11	0,03	16	15	4
G02AB	Alkaloidi ergot	0,11	0,11	0,03	16	15	4
G02AB01	metilergometrin	0,11	0,11	0,03	16	15	4
G02C	Druga ginekološka zdravila	0,14	0,13	0,12	52	47	42
G02CB	Zaviralci prolaktina	0,14	0,13	0,12	52	47	42
G02CB01	bromokriptin	0,14	0,13	0,12	52	47	42
G03	SPOLNI HORMONI IN ZDRAVILA ZA URAVNAVANJE DELOVANJA SPOLOVIL	79,24	75,35	73,56	10.616	10.271	11.211
G03A	Hormonski sistemski kontraceptivi	43,94	42,42	43,88	5.128	5.009	6.153
G03AA	Gestageni in estrogeni, enofazni pripravki	42,73	41,26	42,62	4.973	4.855	5.968
G03AA06	norgestrel in estrogen	0,02	0,00	0,00	2	0	0
G03AA07	levonorgestrel in estrogen	7,77	6,85	5,54	592	490	391
G03AA09	dezogestrel in estrogen	0,12	0,17	0,14	24	28	22

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
G03AA10	gestoden in estrogen	26,95	26,39	21,80	3.173	3.093	2.600
G03AA11	norgestimat in estrogen	6,17	5,25	4,09	803	645	525
G03AA12	drospirenon in estrogen	1,54	1,73	5,44	333	390	1.165
G03AA13	norelgestromin in estrogen	0,16	0,87	5,47	9	179	1.224
G03AB	Gestageni in estrogeni, dvo- ali trifazna zdravila	1,21	1,16	0,97	155	155	128
G03AB03	levonorgestrel in estrogen	0,29	0,41	0,38	31	44	42
G03AB04	norestisteron in estrogen	0,92	0,76	0,59	124	110	86
G03AC	Gestageni	/	0,30	0,30	/	0	58
G03AC09	dezogestrel	/	0,30	0,30	/	0	56
G03B	Androgeni	0,01	0,05	0,16	8	64	200
G03BA	Derivati 3-oksoandrost-4-ena	0,01	0,05	0,16	8	64	200
G03BA03	testosteron	0,01	0,05	0,16	8	64	200
G03C	Estrogeni	19,28	17,66	16,29	686	825	898
G03CA	Naravni in polsintetični estrogeni, enokomponentna zdravila	19,28	17,66	16,29	686	825	898
G03CA03	estradiol	16,32	14,99	13,76	531	643	705
G03CA04	estriol	2,96	2,67	2,53	154	182	192
G03D	Gestageni	1,82	2,21	2,02	298	423	408
G03DA	Derivati pregnena	/	0,00	0,00	/	0	0
G03DA02	medroksiprogesteron	/	0,00	0,00	/	0	0
G03DB	Derivati pregnadiena	0,55	0,78	0,69	101	146	134
G03DB01	dihydrogesteron	0,55	0,78	0,69	101	146	134
G03DC	Derivati estrena	1,27	1,43	1,33	197	277	275
G03DC02	noretisteron	0,86	0,86	0,81	131	134	132
G03DC03	linestrenol	0,38	0,36	0,32	49	41	38
G03DC05	tibolon	0,04	0,20	0,20	17	102	105
G03E	Androgeni v kombinaciji z ženskimi spolnimi hormoni	0,05	0,05	0,04	6	5	4
G03EA	Androgeni in estrogeni	0,05	0,05	0,04	6	5	4
G03EA03	prasteron in estrogen	0,05	0,05	0,04	6	5	4
G03F	Gestageni v kombinaciji z estrogeni	4,21	3,90	3,66	897	854	861
G03FA	Gestageni in estrogeni, kombinacije	2,39	2,27	2,19	573	559	588
G03FA01	noretisteron in estrogen	2,05	1,69	1,44	438	317	270
G03FA12	medroksiprogesteron in estrogen	0,34	0,58	0,74	135	241	318
G03FB	Gestageni in estrogeni, dvo- ali trifazna zdravila	1,82	1,63	1,47	324	296	273
G03FB01	norgestrel in estrogen	0,39	0,40	0,39	59	72	77
G03FB05	noretisteron in estrogen	1,42	1,23	1,08	264	224	196

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
G03FB09	levonorgestrel in estrogen	0,01	0,00	/	1	0	/
G03G	Gonadotropni hormoni in drugi spodbujevalci ovulacije	0,61	0,64	0,62	162	186	161
G03GA	gonadotropni hormoni	0,05	0,05	0,04	108	126	99
G03GA01	horionski gonadotropin	0,00	0,00	0,00	0	0	0
G03GA02	humani menopavzni gonadotropin	0,04	0,04	0,04	52	49	39
G03GA05	foltropin alfa	0,00	0,00	0,00	55	76	60
G03GA08	horiogonadotropin	0,00	0,00	/	1	0	/
G03GB	Sintetični spodbujevalci ovulacije	0,56	0,59	0,58	54	60	62
G03GB02	klomifen	0,56	0,59	0,58	54	60	62
G03H	Antiandrogeni	7,79	7,15	5,85	2.274	1.978	1.762
G03HA	Antiandrogeni, enokomponentna zdravila	0,88	0,75	0,74	1.124	964	962
G03HA01	ciproteron	0,88	0,75	0,74	1.124	964	962
G03HB	Antiandrogeni in estrogeni	6,91	6,40	5,11	1.151	1.014	800
G03HB01	ciproteron in estrogen	6,91	6,40	5,11	1.151	1.014	800
G03X	Drugi spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil	1,53	1,27	1,04	1.156	926	763
G03XA	Antigonadotropini in sorodne učinkovine	0,02	0,02	0,01	45	29	20
G03XA01	danazol	0,02	0,02	0,01	45	29	20
G03XC	Selektivni modulatorji estrogenskega receptorja	1,51	1,26	1,03	1.112	897	743
G03XC01	raloksifen	1,51	1,26	1,03	1.112	897	743
G04	ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL	19,13	22,12	24,61	14.440	13.436	13.344
G04B	Druga zdravila za bolezni sečil, ki vključujejo spazmolitike	2,06	2,53	3,14	3.852	4.546	5.209
G04BD	Urospazmolitiki	1,79	2,22	2,84	2.566	3.006	3.568
G04BD06	propiverin	0,19	0,17	0,13	167	161	123
G04BD07	tolterodin	0,87	0,88	0,74	1.244	1.203	1.031
G04BD08	solifenacin	/	0,15	0,81	/	133	700
G04BD09	trospij	0,35	0,36	0,38	845	883	919
G04BD10	darifenacin	0,38	0,66	0,78	311	626	795
G04BE	Pripravki za zdravljenje erektilne disfunkcije	0,28	0,31	0,30	1.281	1.535	1.637
G04BE01	alprostadil	0,02	0,02	0,02	183	187	197
G04BE03	sildenafil	0,13	0,14	0,14	571	718	817
G04BE08	tadalafil	0,08	0,09	0,09	327	413	420
G04BE09	vardenafil	0,05	0,05	0,05	200	217	202
G04C	Zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate	17,06	19,59	21,48	10.589	8.890	8.135
G04CA	Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa	9,94	11,48	12,53	5.455	3.904	4.067

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
G04CA02	tamsulozin	6,11	7,71	8,87	3.389	2.500	2.701
G04CA03	terazosin	3,82	3,77	3,66	2.066	1.405	1.367
G04CB	Zaviralci testosteron -5-alfa reduktaze	7,13	8,12	8,94	5.134	4.986	4.068
G04CB01	finasterid	6,02	6,10	6,33	4.400	3.665	2.352
G04CB02	dutasterid	1,11	2,02	2,61	734	1.321	1.715
H	HORMONSKA ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE - RAZEN SPOLNIH HORMONOV	15,10	16,17	16,53	6.472	7.080	7.584
H01	HIPOFIZNI IN HIPOTALAMIČNI HORMONI TER SORODNE UČINKOVINE	0,46	0,48	0,51	3.911	3.986	4.272
H01A	Hormoni prednjega režnja hipofize in sorodne učinkovine	0,14	0,13	0,12	2.480	2.338	2.437
H01AC	Somatropin in sorodne učinkovine	0,14	0,12	0,12	2.408	2.200	2.198
H01AC01	somatropin	0,14	0,12	0,12	2.408	2.200	2.198
H01AX	Druga zdravila	0,00	0,00	0,00	73	139	238
H01AX01	pegvisomant	0,00	0,00	0,00	73	139	238
H01B	Hormoni zadnjega režnja hipofize	0,30	0,33	0,36	639	740	828
H01BA	Vazopresin in sorodne učinkovine	0,26	0,29	0,31	627	730	818
H01BA02	dezmopresin	0,26	0,29	0,31	476	730	818
H01BB	Oksitocin in njegovi derivati	0,04	0,04	0,05	12	10	11
H01BB02	oksitocin	0,04	0,04	0,05	12	10	11
H01C	Hipotalamični hormoni	0,03	0,03	0,03	792	907	1.007
H01CB	Sproščanje rastnega hormona zavirajoči hormon	0,03	0,03	0,03	788	903	1.001
H01CB02	oktreotid	0,02	0,03	0,03	667	814	900
H01CB03	lanreotid	0,00	0,00	0,00	121	89	101
H01CC	Antagonisti gonadotropin sproščajočih hormonov	0,00	0,00	0,00	4	4	6
H01CC02	cetorelik	0,00	0,00	0,00	4	4	6
H02	KORTIKOSTEROIDI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	4,32	4,59	4,41	994	1.109	1.066
H02A	Kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje, enokomponentna zdravila	4,32	4,59	4,41	994	1.109	1.066
H02AB	Glukokortikoidi	4,32	4,59	4,41	994	1.109	1.066
H02AB01	betametazon	0,00	0,00	0,00	0	0	0
H02AB02	deksametazon	0,12	0,12	0,07	2	2	1
H02AB04	metilprednizolon	3,93	4,20	4,05	733	838	767
H02AB08	triamcinolon	0,01	0,00	0,00	2	1	1
H02AB09	hidrokortizon	0,26	0,26	0,29	258	268	297

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
H03	ZDRAVILA ZA BOLEZNI ŠČITNICE	10,00	10,83	11,38	886	1.018	1.107
H03A	Zdravila za zdravljenje hipotiroze	9,21	10,06	10,68	808	948	1.042
H03AA	Ščitnični hormoni	9,21	10,06	10,68	808	948	1.042
H03AA01	natrijev levotiroksinat	9,21	10,06	10,68	808	948	1.042
H03B	Zdravila za zdravljenje hipertiroze (tirostatiki)	0,79	0,77	0,70	68	62	59
H03BA	Tiouracili	0,06	0,06	0,05	12	13	10
H03BA02	propiltiouracil	0,06	0,06	0,05	12	13	10
H03BB	Derivati imidazola z žveplom	0,73	0,71	0,65	56	49	49
H03BB02	tiamazol	0,73	0,71	0,65	56	49	49
H03C	Zdravljenje z jodom	0,00	0,00	0,00	10	9	7
H03CA	Zdravljenje z jodom	0,00	0,00	0,00	10	9	7
H04	PANKREASNI HORMONI	0,00	0,00	0,00	32	36	35
H04A	Glikogenolizni hormoni	0,00	0,00	0,00	32	36	35
H04AA	Glikogenolizni hormoni	0,00	0,00	0,00	32	36	35
H04AA01	glukagon	0,00	0,00	0,00	32	36	35
H05	ZDRAVILA ZA URAVNAVANJE HOMEOSTAZE KALCIJA	0,31	0,27	0,23	649	931	1.104
H05A	Obščitnični hormoni in analogi	0,01	0,02	0,03	52	187	287
H05AA	Obščitnični hormoni in analogi	0,01	0,02	0,03	52	187	287
H05AA02	teriparatid	0,01	0,02	0,03	52	187	287
H05B	Paratiroidejo zavirajoči hormoni	0,31	0,24	0,20	596	744	817
H05BA	Zdravila s kalcitoninom	0,30	0,21	0,14	538	370	260
H05BA01	sintečni kalcitonin lososa	0,30	0,21	0,14	538	370	260
H05BX	Druga zdravila	0,01	0,04	0,05	58	374	556
H05BX01	cinakalcet	0,01	0,04	0,05	58	374	556
J	ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE INFEKCIJ	17,01	24,12	17,99	21.346	21.655	18.381
J01	ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE BAKTERIJSKIH INFEKCIJ	14,59	15,88	14,96	16.519	16.331	12.745
J01A	Tetraciklini	0,55	0,58	0,52	161	147	111
J01AA	Tetraciklini	0,55	0,58	0,52	161	147	111
J01AA02	doksiciklin	0,48	0,53	0,52	102	108	111
J01AA06	oksitetraciklin	0,07	0,04	0,00	59	39	1
J01C	Betalaktamski antibiotiki, penicilini	8,80	9,84	9,29	9.233	9.483	7.237
J01CA	Širokospektralni penicilini	3,09	3,48	3,20	1.558	1.803	1.753

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
J01CA04	amoksicilin	3,09	3,48	3,20	1.549	1.803	1.753
J01CE	Penicilini, občutljivi na laktamaze beta	1,88	2,08	1,98	1.959	1.949	2.111
J01CE02	fenoksimetilpenicilin	1,88	2,08	1,98	1.959	1.949	2.111
J01CF	Antistafilokokni penicilini (za laktamaze beta odporni penicilini)	0,17	0,14	0,03	441	344	47
J01CF02	kloksacilin	0,17	0,14	0,03	441	344	47
J01CR	Kombinacije penicilinov z zaviralci laktamaz beta	3,66	4,15	4,08	5.276	5.388	3.326
J01CR02	amoksicilin in zaviralci laktamaz beta	3,66	4,15	4,08	5.276	5.387	3.326
J01CR05	piperacilin in zaviralci laktamaz beta	/	0,00	/	/	0	/
J01D	Drugi betalaktamski antibiotiki	0,52	0,53	0,44	1.005	984	707
J01DB	Prva generacija cefalosporinov	0,06	0,03	0,00	74	31	11
J01DB01	cefaleksin	0,06	0,03	0,00	74	31	11
J01DC	Druga generacija cefalosporinov	0,40	0,41	0,31	774	711	413
J01DC02	cefuroksim	0,16	0,20	0,22	276	258	214
J01DC04	cefaklor	0,23	0,19	0,06	458	381	63
J01DC10	cefprozil	0,01	0,02	0,04	40	73	136
J01DD	Tretja generacija cefalosporinov	0,06	0,09	0,12	157	242	283
J01DD04	ceftriaxon	/	0,00	0,00	0	0	1
J01DD08	cefiksim	0,03	0,05	0,08	51	100	155
J01DD14	ceftibuten	0,03	0,04	0,03	106	142	127
J01DH	Karbapenemske antibiotiki	/	0,00	/	/	1	/
J01DH51	imipenem in zaviralci laktamaz beta	/	0,00	/	/	1	/
J01E	Sulfonamidi in trimetoprim	1,16	1,17	1,13	584	521	512
J01EE	Kombinacije sulfonamidov in trimetoprima ter njegovih derivatov	1,16	1,17	1,13	584	521	512
J01EE01	sulfametoksazol in trimetoprim	1,16	1,17	1,13	584	521	512
J01F	Makrolidi, linkozamidi in streptogramini	2,49	2,65	2,47	3.764	3.447	2.474
J01FA	Makrolidni antibiotiki	2,29	2,43	2,22	3.506	3.155	2.138
J01FA01	eritromicin	0,01	0,02	0,01	10	12	9
J01FA03	midekamicin	0,14	0,15	0,12	91	98	89
J01FA06	roksitromicin	0,03	0,02	0,02	33	23	17
J01FA09	klaritromicin	0,97	0,96	0,82	1.473	1.076	448
J01FA10	azitromicin	1,11	1,24	1,23	1.818	1.852	1.511
J01FA11	miokamicin	0,03	0,04	0,02	79	94	64
J01FF	Piranozidni antibiotiki (linkozamidi)	0,19	0,22	0,24	259	292	336
J01FF01	klindamicin	0,19	0,22	0,24	259	292	336
J01G	Aminoglikozidni antibiotiki	0,00	0,00	0,00	1	0	5

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
J01GB	Drugi aminoglikozidni antibiotiki	0,00	0,00	0,00	1	0	5
J01GB03	gentamicin	0,00	0,00	0,00	1	0	0
J01M	Kinolonske protimikrobne učinkovine	1,07	1,12	0,00	1.676	1.621	1.610
J01MA	Fluorokinoloni	1,06	1,11	1,12	1.666	1.613	1.603
J01MA02	ciprofloksacin	0,59	0,63	1,11	1.091	1.004	1.049
J01MA03	pefloxacin	0,00	0,00	0,66	7	7	1
J01MA06	norfloksacin	0,33	0,33	0,00	224	204	207
J01MA12	levofloksacin	0,02	0,02	0,32	52	35	32
J01MA14	moksifloksacin	0,11	0,13	0,02	291	363	314
J01MB	Drugi kinoloni	0,01	0,01	0,11	9	8	6
J01MB04	pipemidna kislina	0,01	0,01	0,01	9	8	6
J01X	Druge protimikrobne učinkovine	0,00	0,00	0,01	95	127	88
J01XX	Druge protimikrobne učinkovine	0,00	0,00	0,00	95	127	88
J01XX08	linezolid	0,00	0,00	0,00	95	127	88
J02	ANTIMIKOTIKI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	0,32	0,33	0,32	1.622	1.444	1.248
J02A	Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	0,32	0,33	0,32	1.622	1.444	1.248
J02AC	Derivati triazola	0,32	0,33	0,32	1.622	1.444	1.248
J02AC01	flukonazol	0,11	0,12	0,11	637	647	579
J02AC02	itrakonazol	0,21	0,20	0,20	690	409	256
J02AC03	vorikonazol	0,00	0,00	0,00	289	318	307
J02AC04	posakonazol	0,00	0,00	0,00	6	71	105
J04	UČINKOVINE ZA ZDRAVLJENJE INFEKCIJ Z MIKOBakterijAMI	0,17	0,10	0,11	142	96	92
J04A	Zdravila z delovanjem na bakterijo Mycobacterium tuberculosis	0,17	0,10	0,11	142	96	92
J04AB	Antibiotiki	0,06	0,01	0,02	16	8	16
J04AB02	rifampicin	0,06	0,01	0,02	16	8	16
J04AC	Hidrazidi	0,01	0,01	0,01	4	2	3
J04AC01	izoniazid	0,01	0,01	0,01	4	2	3
J04AK	Druga zdravila z delovanjem na bakterijo Mycobacterium tuberculosis	0,00	0,00	0,01	0	0	2
J04AK02	etambutol	0,00	0,00	0,01	0	0	2
J04AM	Kombinacije zdravil z delovanjem na bakterijo Mycobacterium tuberculosis	0,09	0,08	0,07	121	86	71
J04AM02	rifampicin, kombinacije	0,09	0,08	0,07	121	86	71
J05	ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE VIRUSNIH INFEKCIJ	1,92	7,81	2,60	3.062	3.767	4.289

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
J05A	Zdravila z direktnim delovanjem na virusе	1,92	7,81	2,60	3.061	3.767	4.289
J05AB	Nukleozidi in nukleotidi (razen zaviralcev reverzne transkriptaze)	0,16	0,18	0,19	1.815	1.984	1.963
J05AB01	aciklovir	0,01	0,02	0,02	118	83	61
J05AB04	ribavirin	0,04	0,05	0,04	589	688	658
J05AB11	valaciclovir	0,10	0,10	0,10	1.005	1.031	998
J05AB15	brivudin	0,01	0,02	/	104	182	246
J05AE	Zaviralci proteaz	0,04	0,05	0,06	379	595	738
J05AE02	indinavir	/	0,00	/	/	1	/
J05AE03	ritonavir	0,00	0,00	0,00	3	5	12
J05AE04	nelfinavir	0,00	0,00	/	10	2	/
J05AE06	lopinavir	0,03	0,04	0,04	334	513	553
J05AE08	atazanavir	0,00	0,01				
J05AE10	darunavir	/	0,00	0,00	/	15	70
J05AF	Zaviralci nukleozidne in nukleotidne reverzne transkriptaze	0,09	0,10	0,14	593	870	1.268
J05AF02	didanozin	0,02	0,01	0,00	78	34	20
J05AF04	stavudin	0,00	0,00	/	7	1	/
J05AF05	lamivudin	0,03	0,02	0,02	154	111	110
J05AF06	abakavir	0,00	0,00	0,00	16	13	13
J05AF08	adefofirdipivoksilat	0,00	0,00	0,00	2	13	8
J05AF09	entekavir	/	0,00	0,03	/	0	0
J05AF30	kombinacije	0,04	0,06	0,08	337	657	843
J05AG	Zaviralci nenukleozidne reverzne transkriptaze	0,03	0,03	0,03	221	206	239
J05AG03	efavirenz	0,03	0,03	0,03	221	206	239
J05AH	Zaviralci nevraminidaz	0,01	0,00	0,00	29	0	7
J05AH01	zanamivir	/	0,00	0,00	/	0	0
J05AH02	oseltamivir	0,01	0,00	0,00	29	7	7
J05AX	Drugi zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij	1,60	7,45	2,18	22	105	74
J05AX07	enfuvirtid	1,60	7,45	2,18	22	105	31
J05AX08	raltegravir	/	/	0,00	/	/	43
L	ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN IMUNOMODULATORJI	5,10	5,65	6,32	30.399	37.651	48.079
L02	ENDOKRINO ZDRAVLJENJE	3,43	3,81	4,13	7.753	8.881	9.879
L02A	Hormoni in sorodne učinkovine	0,20	0,20	0,22	300	311	396
L02AB	Progesteroni	0,20	0,20	0,21	294	301	389
L02AB01	megestrol	0,20	0,20	0,21	290	300	388

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
L02AB02	medroksiprogesteron	0,00	0,00	0,00	4	2	1
L02AE	Analogi gonadotropin sproščajočih hormonov	0,01	0,01	0,01	6	10	7
L02AE03	goserelin	/	0,00	0,00	/	3	0
L02AE04	triptorelin	0,01	0,01	0,01	6	7	7
L02B	Hormonski antagonisti in sorodne učinkovine	3,23	3,61	3,92	7.453	8.570	9.483
L02BA	Antiestrogeni	0,98	0,93	0,88	397	353	334
L02BA01	tamoksifen	0,98	0,93	0,88	394	344	334
L02BA03	fulvestrant	0,00	0,00	0,00	3	9	0
L02BB	Antiandrogeni	1,05	1,31	1,54	3.186	3.964	4.608
L02BB01	flutamid	0,07	0,06	0,04	118	76	58
L02BB03	bikalutamid	0,98	1,25	1,50	3.068	3.888	4.549
L02BG	Zavirralci encimov	1,19	1,37	1,49	3.870	4.252	4.541
L02BG03	anastrozol	0,79	0,84	0,90	2.463	2.528	2.714
L02BG04	letrozol	0,23	0,33	0,39	818	1.076	1.227
L02BG06	eksemestan	0,18	0,20	0,21	590	649	599
L03	ZDRAVILA ZA SPODBUJANJE IMUNSKE ODZIVNOSTI	0,73	0,75	0,96	10.684	11.210	12.691
L03A	Imunostimulansi	0,73	0,75	0,96	10.684	11.210	12.691
L03AA	Kolonije spodbujajoči faktorji	0,02	0,03	0,04	1.369	1.671	2.005
L03AA02	filgrastim	0,01	0,01	0,01	731	709	674
L03AA10	lenograstim	0,00	0,00	/	0	0	/
L03AA13	pegfilgrasim	0,02	0,02	0,03	638	961	1.331
L03AB	Interferoni	0,69	0,70	0,90	8.875	8.923	9.916
L03AB04	interferon alfa-2a	0,03	0,02	0,01	318	217	147
L03AB05	interferon alfa-2b	0,06	0,04	0,07	668	505	787
L03AB07	interferon beta-1a	0,35	0,36	0,41	3.177	3.192	3.512
L03AB08	interferon beta-1b	0,18	0,19	0,34	3.440	3.645	4.223
L03AB10	peginterferon alfa-2b	0,04	0,05	0,04	424	592	424
L03AB11	peginterferon alfa-2a	0,03	0,03	0,03	848	772	822
L03AX	Druga zdravila za spodbujanje imunske odzivnosti	0,02	0,02	0,03	440	616	769
L03AX13	glatiramer acetat	0,02	0,02	0,03	440	616	769
L04	ZDRAVILA ZA ZAVIRANJE IMUNSKE ODZIVNOSTI	0,94	1,09	1,22	5.973	8.509	12.203
L04A	Zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	0,94	1,09	1,22	5.973	8.509	12.203
L04AA	Zdravila za selektivno zaviranje imunske odzivnosti	0,42	0,47	0,52	2.241	2.792	3.164

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
L04AA06	mikofenolna kislina	0,19	0,22	0,24	1.494	1.721	1.950
L04AA10	sirolimus	0,00	0,00	0,00	1	4	9
L04AA13	leflunomid	0,22	0,22	0,24	435	439	467
L04AA18	everolimus	0,00	0,00	0,00	7	6	6
L04AA21	efalizumab	0,01	0,03	0,04	304	622	732
L04AB	Inhibitrorji tumor nekrosis faktorja alfa	0,07	0,13	0,21	1.810	3.869	6.698
L04AB01	etanercept	0,04	0,07	0,09	963	1.741	2.593
L04AB04	adalimumab	0,03	0,06	0,12	847	2.128	4.105
L04AD	Inhibitrorji kalcineurina	0,20	0,22	0,22	276	372	393
L04AD01	ciklosporin	0,17	0,18	0,18	0	4	5
L04AD02	takrolimus	0,03	0,04	0,04	276	368	388
L04AX	Druga zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	0,24	0,25	0,27	212	161	526
L04AX01	azatioprin	0,24	0,25	0,27	212	161	158
L04AX04	lenalidomid	/	/	0,00	/	/	368
M	ZDRAVILA ZA BOLEZNI MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA	61,54	64,81	65,52	22.979	22.843	22.348
M01	ZDRAVILA S PROTIVNETNIM IN PROTIREVMATIČNIM UČINKOM	45,07	45,69	45,67	11.051	9.210	8.651
M01A	Nesteroidna protivnetra in protirevmatična zdravila	45,07	45,69	45,67	11.051	9.210	8.651
M01AB	Derivati ocetne kisline in sorodne učinkovine	24,94	25,01	24,70	5.494	4.266	3.968
M01AB01	indometacin	0,08	0,00	0,00	18	0	0
M01AB05	diklofenak	22,64	22,78	22,62	4.593	3.636	3.343
M01AB08	etodolak	2,22	2,23	2,07	883	629	625
M01AC	Oksikami	2,90	3,06	3,04	1.155	951	569
M01AC01	pirokikam	0,00	0,00	0,00	0	0	0
M01AC06	meloksikam	2,90	3,06	3,04	1.155	951	569
M01AE	Derivati propionske kisline	16,16	16,50	16,57	3.956	3.496	3.452
M01AE01	ibuprofen	1,40	1,19	1,41	427	299	309
M01AE02	naproksen	11,10	11,93	11,99	2.568	2.375	2.390
M01AE03	ketoprofen	3,66	3,38	3,17	962	822	752
M01AE17	deksketoprofen	/	0,00	0,00	/	0	1
M01AH	Koksibi	0,22	0,19	0,50	146	117	289
M01AH01	celekoksiib	0,22	0,19	0,17	146	117	108
M01AH05	etorikoksiib	/	/	0,33	/	/	180
M01AX	Druga nesteroidna protivnetra in protirevmatični pripravki	0,84	0,93	0,87	300	380	374
M01AX01	nabumeton	0,07	0,06	0,03	20	19	11
M01AX05	glukozamin	0,08	0,19	0,22	59	142	168

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
M01AX17	nimesulid	0,69	0,69	0,62	221	220	195
M02	ZDRAVILA ZA LOKALNO ZDRAVLJENJE MIŠIČNIH IN SKLEPNIH BOLEČIN	1,52	1,32	1,14	83	72	73
M02A	Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin	1,52	1,32	1,14	83	72	73
M02AA	Protivnetra nesteroidna zdravila za lokalno zdravljenje	1,52	1,32	1,14	83	72	73
M02AA07	piroksikam	0,00	0,00	0,00	0	0	0
M02AA10	ketoprofen	0,17	0,11	0,10	10	6	7
M02AA13	ibuprofen	0,04	0,02	/	3	1	/
M02AA15	diklofenak	1,30	1,19	1,04	70	65	66
M02AX	Druga zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih boleči	0,00	0,00	0	0	0	0
M02AX10	razne učinkovine	0,00	0,00	0	0	0	0
M03	MIŠIČNI RELAKSANSI	0,96	1,01	1,10	999	855	765
M03A	Mišični relaksanti s perifernim delovanjem	0,00	0,00	0,00	1	6	2
M03AX	Drugi periferno delajoči mišični relaksansi	0,00	0,00	0,00	1	6	2
M03AX01	betulinski toksin	0,00	0,00	0,00	1	6	2
M03B	Mišični relaksanti z osrednjim delovanjem	0,96	1,01	1,10	999	848	763
M03BX	Druge osrednje delajoče učinkovine	0,96	1,01	1,10	999	848	763
M03BX01	baklofen	0,32	0,34	0,37	286	306	337
M03BX02	tizanidin	0,64	0,68	0,73	713	543	427
M04	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE PROTINA	1,80	1,92	2,06	239	230	247
M04A	Zdravila za zdravljenje protina	1,80	1,92	2,06	239	230	247
M04AA	Zdravila za zaviranje nastajanja sečne kisline	1,80	1,92	2,06	239	230	247
M04AA01	alopurinol	1,80	1,92	2,06	239	230	247
M05	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE BOLEZNI KOSTI	12,19	14,86	15,54	3.862	12.449	12.588
M05B	Zdravila z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti	7,48	14,86	15,54	6.704	7.645	12.588
M05BA	Difosfonati	7,15	6,91	7,56	6.367	5.924	6.199
M05BA02	klodronska kislina	0,13	0,14	0,16	885	918	1.050
M05BA03	pamidronska kislina	0,00	0,00	0,00	0	1	4
M05BA04	alendronska kislina	4,20	1,53	0,90	3.270	1.056	374
M05BA06	ibandronska kislina	1,47	3,74	5,05	1.140	2.788	3.311
M05BA07	rizedronska kislina	1,35	1,49	1,45	1.062	1.157	1.103
M05BA08	zoledronska kislina	0,00	0,00	0,00	6	5	357

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
M05BB	Bifosfonati, kombinacije	4,71	7,22	7,07	3.862	5.765	5.442
M05BB03	alendronska kislina in holekalciferol	4,71	7,22	7,07	3.862	4.804	5.237
M05BB04	risedronska kislina, kalcij in holekalciferol	/	/	0,00	/	/	205
M05BX	Druga zdravila z učinkom na mineralizacijo kosti	0,33	0,74	0,91	336	761	946
M05BX03	stroncijev ranelat	0,33	0,74	0,91	336	761	946
M09	DRUGA ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE MOTENJ MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA	0,01	0,01	0,00	40	27	24
M09A	Druga zdravila za zdravljenje motenj mišično-skeletnega sistema	0,01	0,01	0,00	40	27	24
M09AX	Druga zdravila za zdravljenje motenj mišično-skeletnega sistema	0,01	0,01	0,00	40	27	24
M09AX01	hialuronska kislina	0,01	0,01	0,00	40	27	24
N	ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	104,17	113,09	119,60	70.256	73.483	77.033
N01	ANESTETIKI	/	/	/	16	13	53
N01B	Lokalni anestetiki	/	/	/	16	13	53
N01BB	Amidi	/	/	/	16	13	53
N01BB02	lidokain	/	/	/	15	12	52
N02	ANALGETIKI	14,09	15,73	16,72	13.078	13.794	14.708
N02A	Opiodi	8,21	9,33	10,45	7.946	8.294	8.982
N02AA	Opiati	0,35	0,39	0,46	1.131	1.377	1.767
N02AA01	morfín	0,13	0,12	0,12	342	345	346
N02AA03	hidromorfon	0,06	0,08	0,10	219	288	389
N02AA05	oksiodon	0,12	0,16	0,22	542	720	1.011
N02AA08	dihidrokodein	0,04	0,03	0,03	29	24	21
N02AB	Derivati fenilpiperidina	1,40	1,46	1,68	1.830	1.604	1.487
N02AB03	fentanil	1,40	1,46	1,68	1.830	1.604	1.487
N02AD	Derivati benzomorfana	0,00	0,00	/	3	1	/
N02AD01	pentazocin	0,00	0,00	/	3	1	/
N02AE	Derivati oripavina	0,11	0,41	0,77	32	120	227
N02AE01	buprenorfin	0,11	0,41	0,77	32	120	227
N02AX	Drugi opioidi	6,35	7,07	7,54	4.951	5.191	5.501
N02AX02	tramadol	4,49	4,35	4,12	3.472	3.036	2.767
N02AX52	tramadol, kombinacije	1,86	2,72	3,42	1.479	2.155	2.734
N02B	Drugi analgetiki in antipiretiki	4,57	5,10	5,33	2.670	2.968	3.159

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N02BA	Salicilna kislina in njeni derivati	0,02	0,02	0,01	27	24	24
N02BA01	acetilsalicilna kislina	0,01	0,01	0,01	12	9	10
N02BA51	acetilsalicilna kislina, kombinacije brez psiholeptikov	0,01	0,01	0,01	16	15	14
N02BB	Pirazoloni	0,14	0,18	0,24	100	136	185
N02BB02	natrijev metamizolat	0,14	0,18	0,24	100	136	185
N02BE	Anilidi	4,41	4,90	5,08	2.542	2.808	2.950
N02BE01	paracetamol	4,39	4,87	5,06	2.504	2.771	2.916
N02BE51	paracetamol, kombinacije brez psiholeptikov	0,02	0,02	0,02	34	32	30
N02BE71	paracetamol, kombinacije s psiholeptiki	0,00	0,00	0,00	4	5	3
N02C	Zdravila proti migreni	1,31	1,30	0,94	2.462	2.532	2.567
N02CA	Alkaloidi ergot	0,57	0,50	0,09	112	103	15
N02CA01	dihidroergotamin	0,55	0,49	0,09	85	81	15
N02CA52	ergotamin, kombinacije brez psiholeptikov	0,02	0,01	0,00	27	23	0
N02CC	Selektivni agonisti receptorjev 5HT1	0,74	0,80	0,85	0	2.429	2.551
N02CC01	sumatriptan	0,54	0,58	0,60	1.628	1.687	1.741
N02CC02	naratripten	0,03	0,03	0,03	118	103	101
N02CC03	zolmitriptan	0,10	0,10	0,09	353	319	297
N02CC06	eletriptan	0,07	0,09	0,10	251	299	357
N02CC07	frovatriptan	0,00	0,01	0,02	0	20	55
N03	ANTIEPILEPTIKI	6,40	6,92	7,25	8.220	8.362	8.003
N03A	Antiepileptiki	6,40	6,92	7,25	8.220	8.362	8.003
N03AA	Barbiturati in njihovi derivati	0,74	0,56	0,35	207	186	170
N03AA01	metilfenobarbital	0,18	0,18	0,19	98	95	102
N03AA02	fenobarbital	0,43	0,25	0,03	46	25	3
N03AA03	primidon	0,12	0,12	0,12	64	66	65
N03AB	Derivati hidantoina	0,04	0,07	0,06	4	5	6
N03AB02	fenitoin	0,04	0,07	0,06	4	5	6
N03AD	Derivati sukcinimida	0,01	0,02	0,02	15	27	32
N03AD01	etosuksimid	0,01	0,02	0,02	15	27	32
N03AE	Benzodiazepini	0,16	0,17	0,17	96	97	101
N03AE01	klonazepam	0,16	0,17	0,17	96	97	101
N03AF	Derivati karboksamidna	2,13	2,10	2,08	950	940	962
N03AF01	karbamazepin	2,13	2,10	2,01	950	940	911
N03AF02	okskarbazepin	/	0,08	0,08	/	0	51

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N03AG	Derivati prostih maščobnih kislin	1,14	1,29	1,37	757	704	611
N03AG01	valprojska kislina	1,10	1,25	1,34	682	634	550
N03AG04	vigabatrin	0,04	0,03	0,03	74	69	59
N03AG06	tiagabin	0,00	0,00	0,00	1	1	2
N03AX	Drugi antiepileptiki	2,18	2,72	3,20	5.968	6.402	6.121
N03AX09	lamotrigin	0,73	0,83	0,95	1.996	1.614	1.162
N03AX11	topiramat	0,25	0,25	0,26	853	747	702
N03AX12	gabapentin	0,53	0,48	0,44	1.229	927	743
N03AX14	levetiracetam	0,25	0,37	0,53	756	1.109	1.609
N03AX16	pregabalin	0,41	0,79	1,02	1.134	2.005	1.905
N04	ANTIPARKINSONIKI	3,11	3,26	3,45	3.485	4.402	5.026
N04A	Antiholinergiki	1,09	1,05	1,03	289	300	308
N04AA	Terciarni amini	1,09	1,05	1,03	289	300	308
N04AA02	biperiden	1,09	1,05	1,03	289	300	308
N04B	Dopaminergiki	2,02	2,20	2,42	3.196	4.103	4.718
N04BA	Dopa in njeni derivati	1,07	1,15	1,20	1.155	1.594	2.018
N04BA02	levodopa in zaviralec dekarboksilaze	0,91	0,93	0,94	537	791	1.028
N04BA03	levodopa, zaviralec dekarboksilaze in inhibitor COMT	0,16	0,22	0,25	618	803	990
N04BB	Derivati adamantana	0,21	0,20	0,19	110	103	100
N04BB01	amantadin	0,21	0,20	0,19	110	103	100
N04BC	Agonisti dopamina	0,43	0,51	0,70	1.466	1.647	1.790
N04BC01	bromokriptin	0,00	0,00	/	7	0	/
N04BC04	ropinirol	0,28	0,32	0,47	660	606	805
N04BC05	pramipeksol	0,15	0,19	0,21	597	733	838
N04BC07	apomorfin	0,02	0,02	0,02	201	308	147
N04BD	Zaviralci monoaminoooksidaz tipa B	0,20	0,25	0,26	114	404	478
N04BD01	selegilin	0,18	0,11	0,09	55	33	27
N04BD02	rasagilin	0,02	0,14	0,17	59	372	451
N04BX	Drugi dopaminergiki	0,10	0,09	0,08	352	354	332
N04BX01	tolkapon	0,00	0,01	0,01	8	22	33
N04BX02	entakapon	0,10	0,08	0,07	344	333	299
N05	PSIHOLEPTIKI	42,68	43,36	43,29	24.668	25.570	25.853
N05A	Antipsihotiki	8,08	8,74	9,31	17.086	18.788	19.573

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N05AA	Fenotiazini z alifatsko stransko verigo	0,54	0,41	0,44	751	466	508
N05AA02	levomepromazin	0,16	0,16	0,14	146	122	98
N05AA03	promazin	0,39	0,26	0,29	605	343	409
N05AB	Fenotiazini s piperazinovo strukturo	0,64	0,70	0,65	259	234	249
N05AB02	flufenazin	0,64	0,70	0,65	259	234	249
N05AD	Derivati butirofенона	0,71	0,72	0,69	148	173	183
N05AD01	haloperidol	0,71	0,72	0,69	148	173	183
N05AE	Derivati indola	0,11	0,15	0,14	333	436	433
N05AE04	ziprasidon	0,11	0,15	0,14	333	436	433
N05AF	Derivati tioksantena	0,18	0,18	0,17	44	47	43
N05AF01	flupentiksol	0,08	0,08	0,08	20	22	20
N05AF05	zuklopentiksol	0,10	0,09	0,09	25	25	23
N05AH	Diazepini, oksazepini in tiazepini	3,48	3,97	4,29	10.283	11.904	11.662
N05AH02	klozapin	0,55	0,60	0,62	733	686	665
N05AH03	olanzapin	2,17	2,37	2,45	6.949	7.635	7.142
N05AH04	kvetiapin	0,76	1,01	1,21	2.601	3.583	3.855
N05AL	Benzamidi	0,47	0,51	0,52	920	811	729
N05AL01	sulpirid	0,25	0,23	0,23	334	319	320
N05AL05	amisulprid	0,22	0,28	0,29	585	491	409
N05AN	Litij	0,24	0,25	0,25	47	71	87
N05AN01	litij	0,24	0,25	0,25	47	71	87
N05AX	Drugi antipsihotiki	1,71	1,85	2,16	4.300	4.647	5.680
N05AX08	risperidon	1,47	1,52	1,68	3.429	3.474	3.978
N05AX12	ariprazol	0,23	0,33	0,48	871	1.173	1.653
N05AX13	paliperidon	/	0,01	0,01	/	0	49
N05B	Anksiolitiki	21,11	20,69	19,85	3.861	3.403	3.179
N05BA	Benzodiazepini	21,11	20,69	19,85	3.861	3.403	3.179
N05BA01	diazepam	4,80	4,62	4,35	663	484	411
N05BA03	medazepam	0,33	0,30	0,28	92	90	89
N05BA04	oksazepam	0,62	0,55	0,50	191	165	151
N05BA06	lorazepam	3,83	3,77	3,69	393	369	392
N05BA08	bromazepam	4,59	4,40	4,31	1.155	1.009	986
N05BA09	klobazam	0,20	0,22	0,23	150	162	171
N05BA12	alprazolam	6,75	6,84	6,50	1.217	1.123	978
N05C	Hipnotiki in sedativi	13,49	13,93	14,13	3.721	3.379	3.101

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N05CD	Benzodiazepini	2,68	2,53	2,45	739	789	663
N05CD01	flurazepam	0,84	0,78	0,72	207	181	154
N05CD02	nitrazepam	0,54	0,48	0,46	63	53	51
N05CD08	midazolam	1,30	1,27	1,28	469	555	457
N05CF	Benzodiazepinom sorodna zdravila	10,41	11,00	11,27	2.541	2.081	1.903
N05CF02	zolpidem	10,41	11,00	11,27	2.541	2.081	1.903
N05CM	Drugi hipnotiki in sedativi	0,40	0,40	0,41	442	510	535
N05CM02	klometiazol	0,40	0,40	0,39	441	509	526
N05CH01	melatonin	/	0,00	0,02	/	0	9
N06	PSIHOANALEPTIKI	34,78	39,85	44,23	19.790	20.149	21.892
N06A	Antidepresivi	32,59	37,25	41,13	15.479	14.991	15.769
N06AA	Neselektivni zaviralci prevzema monoaminov	1,32	1,27	1,18	315	294	273
N06AA04	klomipramin	0,09	0,09	0,09	36	34	34
N06AA09	amitriptilin	0,67	0,64	0,60	104	99	97
N06AA12	doksepin	0,07	0,06	0,06	28	24	24
N06AA21	maprotilin	0,49	0,48	0,43	146	136	117
N06AB	Selektivni zaviralci prevzema serotonina	25,71	28,63	31,23	11.271	9.789	9.924
N06AB03	fluoksetin	1,84	1,75	1,72	565	402	400
N06AB04	citalopram	3,74	3,79	3,56	1.358	1.042	963
N06AB05	paroksetin	4,63	5,11	5,50	1.981	1.527	1.522
N06AB06	sertralin	8,02	9,10	10,36	3.525	2.380	2.085
N06AB08	fluvoksamin	0,01	0,00	0,00	5	1	0
N06AB10	escitalopram	7,47	8,87	10,08	3.836	4.437	4.954
N06AG	Zaviralci monoaminooksidaz tipa A	0,68	0,60	0,53	371	282	222
N06AG02	moklobemid	0,68	0,60	0,53	371	282	222
N06AX	Drugi antidepresivi	4,87	6,75	8,19	3.523	4.626	5.350
N06AX03	mianserin	0,17	0,19	0,19	74	76	79
N06AX11	mirtazapin	1,27	1,61	1,91	455	396	345
N06AX14	tianeptin	1,09	1,15	1,27	659	768	860
N06AX16	venlafaksin	1,73	2,35	2,88	1.666	1.778	1.874
N06AX18	reboksetin	0,11	0,09	0,08	100	63	49
N06AX21	duloksetin	0,51	1,35	1,85	570	1.545	2.143
N06B	Psihostimulansi in učinkovine za obnavljanje celic CŽS	0,08	0,09	0,23	29	37	241
N06BA	Simpatomimetiki z osrednjim delovanjem	0,07	0,08	0,15	25	32	208

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N06BA04	metilfenidat	0,07	0,08	0,13	25	27	108
N06BA09	atomoksetin	/	0,00	0,02	/	5	100
N06BX	Drugi psihostimulansi in učinkovine za obnavljane celic CŽS	0,01	0,01	0,08	4	4	33
N06BX03	piracetam	0,01	0,01	0,08	4	4	33
N06D	Zdravila, za zdravljenje demence	2,11	2,51	2,87	4.282	5.121	5.882
N06DA	Antiholinesteraze	1,68	2,00	2,29	3.328	3.930	4.470
N06DA02	donepezil	0,67	0,84	0,90	1.162	1.330	1.259
N06DA03	rivastigmin	0,45	0,57	0,65	1.117	1.488	1.753
N06DA04	galantamin	0,56	0,58	0,74	1.048	1.111	1.457
N06DX	Druga zdravila za zdravljenje demence	0,43	0,51	0,59	955	1.192	1.412
N06DX01	memantin	0,43	0,51	0,59	955	1.192	1.412
N07	DRUGA ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	3,50	4,16	4,65	998	1.192	1.497
N07A	Parasimpatimetiki	0,12	0,12	0,13	111	116	122
N07AA	Antiholinesteraze	0,10	0,09	0,11	66	65	75
N07AA02	piridostigmin	0,10	0,09	0,11	66	65	75
N07AX	Drugi parasimpatikomimetiki	0,02	0,03	0,02	45	51	47
N07AX01	pilocarpin	0,02	0,03	0,02	45	51	47
N07B	Zdravila za zdravljenje zasvojenosti	0,17	0,17	0,27	286	260	352
N07BA	Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z nikotinom	0,02	0,03	0,14	35	74	176
N07BA01	nikotin	0,00	0,00	/	0	0	0
N07BA02	bupropion	0,02	0,01	0,12	35	21	129
N07BA03	vareniklin	/	0,02	0,02	/	54	47
N07BB	Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z alkoholom	0,12	0,13	0,13	175	180	172
N07BB01	disulfiram	0,03	0,03	0,03	5	7	7
N07BB04	naltrekson	0,09	0,10	0,09	170	173	165
N07BC	Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z opioidi	0,03	0,01	0,00	76	6	3
N07BC01	buprenorfin	0,00	0,00	/	9	0	/
N07BC02	metadon	0,02	0,01	0,00	67	6	3
N07C	Zdravila proti vrtoglavici	3,21	3,86	4,23	550	693	809
N07CA	Zdravila proti vrtoglavici	3,21	3,86	4,23	550	693	809
N07CA01	betahistin	2,07	2,89	3,46	465	619	747
N07CA02	cinarizin	1,14	0,97	0,77	85	73	61
N07CA52	cinarizin, kombinacije	/	0,00	0,00	/	0	0
N07X	Druga zdravila z delovanjem na živčevje	0,01	0,01	0,02	51	124	214

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
N07XX	Druga zdravila z delovanjem na živčevje	0,01	0,01	0,02	51	124	214
N07XX02	riluzol	0,01	0,01	0,02	51	105	138
N07XX04	hidroksibutirična kislina	/	0,00	0,00	/	19	76
P	ANTIPARAZITIKI, INSEKTICIDI IN REPELENTI	0,21	0,22	0,20	251	263	262
P01	ANTIPROTOZOIKI	0,12	0,13	0,13	179	190	185
P01A	Zdravila za zdravljenje amebioz in drugih protozojskih bolezni	0,12	0,13	0,13	179	190	185
P01AB	Derivati nitroimidazola	0,12	0,13	0,13	179	190	185
P01AB01	metronidazol	0,12	0,13	0,13	179	190	185
P02	ANTIHELMINTIKI	0,09	0,09	0,08	72	72	77
P02C	Zdravila proti boleznim, ki jih povzročajo nematodi (nitasti črvi)	0,09	0,09	0,08	72	72	77
P02CA	derivati benzimidazola	0,09	0,09	0,08	72	72	77
P02CA01	mebendazol	0,09	0,09	0,08	70	72	77
R	ZDRAVILA ZA BOLEZNI DIHAL	56,36	59,25	60,12	26.054	28.141	28.582
R01	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE BOLEZNI NOSNE SLUZNICE	6,25	6,50	7,05	1.918	1.960	2.158
R01A	Dekongestivi in druga zdravila za lokalno zdravljenje nosne sluznice	6,23	6,48	7,03	1.912	1.954	2.154
R01AA	Simpatikomimetiki, enokomponentni pripravki	0,50	0,22	0,16	123	49	39
R01AA05	oksimetazolin	0,44	0,17	0,12	117	43	33
R01AA07	ksilometazolin	/	0,00	0,01	/	1	2
R01AA08	nafazolin	0,06	0,06	0,04	6	6	4
R01AC	Zdravila s protialergijskim delovanjem brez kortikosteroidov	0,10	0,09	0,06	70	60	42
R01AC02	levokabastin	0,10	0,09	0,06	70	60	42
R01AD	Kortikosteroidi	5,63	6,17	6,81	1.719	1.844	2.073
R01AD05	budezonid	1,26	1,05	0,90	184	146	120
R01AD08	flutikazon	1,71	1,91	1,78	460	543	524
R01AD09	mometazon	2,66	3,20	3,70	1.075	1.155	1.284
R01AD12	flutikazon furoat	/	0,00	0,43	/	0	146
R01B	Nazalni dekongestivi za sistemsko zdravljenje	0,02	0,02	0,01	6	6	5
R01BA	Simpatikomimetiki	0,02	0,02	0,01	6	6	5
R01BA52	psevdofedrin, kombinacije	0,02	0,02	0,01	6	6	5
R02	ZDRAVILA Z UČINKOM NA ŽRELO	0,01	0,01	0,01	25	24	20
R02A	Zdravila z učinkom na žrelo	0,01	0,01	0,01	25	24	20

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
R02AA	Antiseptiki	0,01	0,01	0,01	25	24	20
R02AA05	klorheksidin	0,01	0,01	0,01	10	9	8
R03	ZDRAVILA ZA OBSTRUKTIVNE PLJUČNE BOLEZNI	32,16	33,73	33,76	19.711	21.635	22.030
R03A	Inhalacijski adrenergiki	18,72	19,64	19,48	11.185	12.394	12.925
R03AC	Bronhoselektivni agonisti adrenergičnih receptorjev beta-2	4,83	5,01	4,80	1.006	1.026	972
R03AC02	salbutamol	3,81	3,99	3,84	548	575	562
R03AC04	fenoterol	0,42	0,42	0,42	55	54	53
R03AC12	salmeterol	0,51	0,49	0,38	326	303	235
R03AC13	formoterol	0,08	0,11	0,16	77	94	121
R03AK	Adrenergiki in druge učinkovine za obstruktivne plučne bolezni	13,89	14,63	14,68	10.179	11.369	11.953
R03AK03	fenoterol in druge učinkovine za obstruktivne plučne bolezni	7,56	7,51	7,00	2.367	2.513	2.371
R03AK06	salmeterol in druge učinkovine za obstruktivne plučne bolezni	4,30	4,55	4,70	5.474	5.767	6.005
R03AK07	formoterol in druge učinkovine za obstruktivne pljučne bolezni	2,03	2,56	2,97	2.338	3.089	3.577
R03B	Druga zdravila za obstruktivne plučne bolezni, za inhalacijo	7,54	8,32	8,46	5.172	5.634	5.868
R03BA	Glukokortikoidi	5,27	5,72	5,59	2.975	3.039	2.959
R03BA02	budezonid	0,90	0,93	0,85	342	327	289
R03BA05	flutikazon	3,54	3,45	3,12	2.066	1.888	1.696
R03BA07	mometazon	0,68	0,81	0,86	509	628	686
R03BA08	ciklesonid	0,15	0,52	0,76	58	196	288
R03BB	Antiholinergiki	2,27	2,61	2,86	2.197	2.595	2.910
R03BB04	tiotropijev bromid	2,27	2,61	2,86	2.197	2.595	2.910
R03C	Adrenergiki za sistemsko zdravljenje	0,29	0,26	0,22	102	93	78
R03CC	Bronhoselektivni agonisti adrenergičnih receptorjev beta-2	0,29	0,26	0,22	102	93	78
R03CC02	salbutamol	0,24	0,22	0,19	92	85	72
R03CC08	prokaterol	0,04	0,04	0,03	10	8	6
R03D	Druga sistemска zdravila za obstruktivne pljučne bolezni	5,61	5,51	5,61	3.251	3.513	3.158
R03DA	Ksantini	2,87	2,47	2,18	314	310	302
R03DA04	teofillin	2,77	2,39	2,13	284	284	284
R03DA05	aminofilin	0,11	0,09	0,06	30	27	17
R03DC	Antagonisti levkotrienskih receptorjev	2,74	3,03	3,43	2.929	3.203	2.857
R03DC01	zafirlukast	0,05	0,04	0,04	30	30	26
R03DC03	montelukast	2,69	2,99	3,40	2.899	3.172	2.830
R05	ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE KAŠLJA IN PREHLADA	0,55	0,54	0,40	504	489	413

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
R05C	Ekspektoransi, kombinacije brez antitusikov	0,16	0,16	0,11	304	298	237
R05CB	Mukolitiki	0,16	0,16	0,11	304	296	235
R05CB01	acetilcistein	0,07	0,07	0,05	26	29	21
R05CB02	bromheksin	0,05	0,05	0,04	23	24	19
R05CB06	ambroksol	0,02	0,02	0,01	14	11	7
R05CB13	dornaza alfa (dezoksiribonukleaza)	0,01	0,01	0,01	241	233	188
R05D	Antitusiki, kombinacije brez ekspektoransov	0,39	0,39	0,28	199	189	175
R05DA	Opijkevi alkaloidi in njihovi derivati	0,14	0,12	0,11	126	111	124
R05DA04	kodein	0,02	0,02	0,02	13	16	25
R05DA08	folkodin	0,12	0,10	0,09	113	95	99
R05DA09	dekstrometorfan	0,00	0,00	0,00	0	0	0
R05DB	Drugi antitusiki	0,25	0,27	0,17	73	78	51
R05DB13	butamirat	0,25	0,27	0,17	73	78	51
R06	ANTIHISTAMINIKI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	17,39	18,47	18,90	3.830	3.974	3.910
R06A	Antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	17,39	18,47	18,90	3.830	3.974	3.910
R06AA	Aminoalkiletri	0,00	0,00	0,00	1	1	1
R06AA02	difenhidramin	0,00	0,00	0,00	1	1	0
R06AA04	klemastin	0,00	0,00	0,00	0	0	0
R06AB	Substituirani alkilamini	0,05	0,05	0,05	32	34	35
R06AB03	dimetinden	0,05	0,05	0,05	32	34	35
R06AD	Derivati fenotiazina	0,43	0,46	0,45	171	185	183
R06AD03	tietilperazin	0,43	0,46	0,45	171	185	183
R06AE	Derivati piperazina	4,04	4,78	5,33	988	1.157	1.236
R06AE07	cetirizin	3,62	3,29	2,97	866	756	609
R06AE09	levocetrizin	0,42	1,50	2,36	122	401	627
R06AX	Drugi antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	12,87	13,18	13,07	2.638	2.597	2.455
R06AX13	loratadin	8,01	7,62	7,17	1.304	1.141	940
R06AX17	ketotifen	0,30	0,26	0,14	78	68	38
R06AX26	feksofenadin	2,22	2,20	2,09	542	479	397
R06AX27	dezloratadin	2,33	3,10	3,67	714	910	1.081
S	ZDRAVILA ZA BOLEZNI ČUTIL	8,39	8,72	31,89	6.439	6.857	7.388
S01	ZDRAVILA ZA OČESNIH BOLEZNI	8,39	8,72	31,87	6.072	6.773	7.364
S01E	Zdravila za zdravljenje glavkoma in zožitev zenice	8,39	8,72	13,82	3.596	3.932	4.273

ATC	Poimenovanje skupin ATC klasifikacije	DDD/1000 prebivalcev na dan			Vrednost v tisoč EUR		
		2006	2007	2008	2006	2007	2008
S01EB	Parasimpatomimetiki	0,00	0,00	0,00	1	1	1
S01EB01	pilocarpin	0,00	0,00	0,00	1	1	1
S01EC	Zaviralci karboanhidraze	1,29	1,31	1,29	461	477	482
S01EC03	dorzolamid	0,27	0,26	0,25	131	135	139
S01EC04	brinzolamid	1,02	1,05	1,04	329	342	343
S01ED	Zaviralci adrenergičnih receptorjev beta	3,56	3,55	8,52	1.513	1.685	1.922
S01ED01	timolol	0,65	0,56	2,08	270	275	273
S01ED02	betaksolol	0,96	0,83	1,44	176	155	133
S01ED51	timolol, kombinacije	1,94	2,16	5,01	1.066	1.254	1.516
S01EE	Analogi prostaglandina	3,54	3,87	4,00	1.622	1.769	1.867
S01EE01	latanoprost	2,53	2,57	2,69	1.156	1.162	1.225
S01EE03	bimatoprost	0,03	0,33	0,32	12	132	130
S01EE04	travoprost	0,98	0,96	1,00	454	475	513
V	RAZNA ZDRAVILA	0,09	0,11	0,12	1.347	1.985	3.055
V03	DRUGA NERAZRŠČENA ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE RAZNIH BOLEZNI	0,09	0,11	0,12	700	1.029	1.644
V03A	Druga nerazvrščena zdravila za zdravljenje raznih bolezni	0,09	0,11	0,12	700	1.029	1.644
V03AE	Zdravila za zdravljenje hiperfosfatemije	0,09	0,11	0,12	659	860	999
V03AE02	sevelamer	0,09	0,11	0,12	659	816	908
V03AE03	lantanov karbonat	/	0,00	0,01	/	0	31
	Legenda: / - ni bilo porabe 0,00 – poraba je bila manjša od 0,00 DDD/1000 prebivalcev na dan oz. stroški so bili manjši od 1000 EUR						